

ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ
ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲಾಖೆ

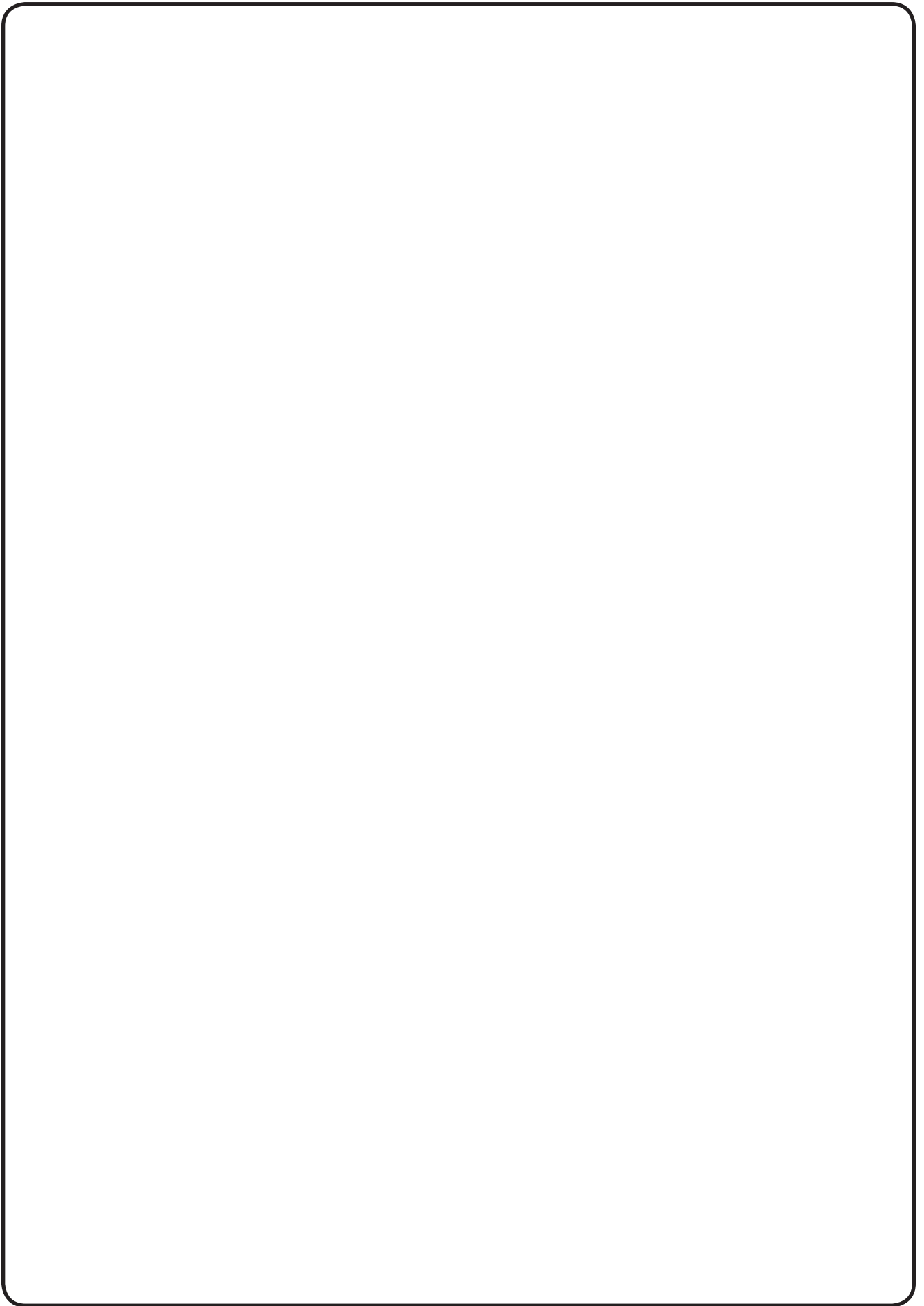
ಕಲಿಕಾ ಚೇತರಿಕೆ
2022-23

ಶಿಕ್ಷಕರ ಕೈಪಿಡಿ

ಪರಿಸರ ಅಧ್ಯಯನ

4ನೇ ತರಗತಿ

ಸಮಗ್ರ ಶಿಕ್ಷಣ ಕರ್ನಾಟಕ, ಬೆಂಗಳೂರು
ಮತ್ತು
ರಾಜ್ಯ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಶೋಧನೆ ಮತ್ತು ತರಬೇತಿ ಇಲಾಖೆ, ಬೆಂಗಳೂರು

ಸಂದೇಶ

ಆತ್ಮೀಯರೇ,

ಮಕ್ಕಳ ಶಿಕ್ಷಣವೇ ಭಾರತದ ಭವಿಷ್ಯ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ಹೊಸ ಶಿಕ್ಷಣ ನೀತಿಯನ್ನು 2020ನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸಿದೆ. ಈ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶಿಕ್ಷಣ ನೀತಿ 2020 ರ ಶಿಫಾರಸ್ಸುಗಳನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಮುಂಚೂಣಿಯಲ್ಲಿದ್ದು, ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಸುಧಾರಣೆಗಳನ್ನು ತರಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಪಠ್ಯಕ್ರಮ ವಿನ್ಯಾಸ, ಕಲಿಸುವಿಕೆಯಲ್ಲಿ ನಾವೀನ್ಯತೆ, ತರಗತಿ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯ ಮರುವಿನ್ಯಾಸ ಹಾಗೂ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಲಿಕಾ ಸಮೃದ್ಧ ವಾತಾವರಣ ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಲು ಹಲವು ಕಾರ್ಯತಂತ್ರಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಈಗಾಗಲೇ ನಿಪುಣ್ ಭಾರತ್ ಮಿಷನ್ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಬುನಾದಿ ಸಾಕ್ಷರತೆ ಮತ್ತು ಸಂಖ್ಯಾ ಜ್ಞಾನ ಕೌಶಲಗಳನ್ನು ಖಾತ್ರಿಪಡಿಸುವಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯ ಕಾರ್ಯಪ್ರವೃತ್ತಗೊಂಡಿದೆ.

ಪ್ರಸ್ತುತ ಕೋವಿಡ್-19 ಸಾಂಕ್ರಾಮಿಕ ರೋಗದಿಂದಾಗಿ ಮಕ್ಕಳು ಔಪಚಾರಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಪಡೆಯುವಲ್ಲಿ ಅಡೆತಡೆಗಳಾಗಿ, ಎರಡು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಕಲಿಕಾ ನಷ್ಟವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಔಪಚಾರಿಕ ಹಾಗೂ ಅನೌಪಚಾರಿಕ ಕಾರ್ಯತಂತ್ರಗಳ ಮೂಲಕ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಕಲಿಕೆಯ ನಿರಂತರತೆಗೆ ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದ್ದಾಗಿಯೂ ಸಹ ನಿರೀಕ್ಷಿತ ಮಟ್ಟದ ಕಲಿಕೆ ಆಗದಿರುವುದನ್ನು ಹಲವು ಅಧ್ಯಯನಗಳು ತಿಳಿಸಿವೆ. ಈ ಕಲಿಕಾ ಅಂತರವನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಕಾರ್ಯಪ್ರವೃತ್ತರಾಗಬೇಕಿದೆ. ಸದರಿ ಕಲಿಕಾ ಅಂತರವನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ತಳಹದಿಯ ಮೇಲೆ ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ 'ಕಲಿಕಾ ಚೇತರಿಕೆ' ಎಂಬ ವಿನೂತನ ಉಪಕ್ರಮವನ್ನು 2022-23ನೇ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸುತ್ತಿದೆ.

ಎಲ್ಲಾ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಹಿಂದಿನ ಎರಡು ತರಗತಿಗಳಲ್ಲಿ ಕಲಿಯಲೇ ಬೇಕಾಗಿದ್ದ ಪ್ರಮುಖ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ, ಪರಿಕಲ್ಪನೆಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಸಂವಾದಿಯಾಗಿ ಪ್ರಸಕ್ತ ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಕಲಿಯಲೇ ಬೇಕಾದ ಪ್ರಮುಖ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ, ಪರಿಕಲ್ಪನೆಗಳನ್ನು ಜೋಡಿಸಿ ಕಲಿಕಾ ಹಾಳೆಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷಕರ ಕೈಪಿಡಿಯನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಲಾಗಿದೆ. ಕಲಿಕಾ ಹಾಳೆಗಳು ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ್ದು, ಮಗುವಿನ ಮುಗ್ಧ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಸಂತೋಷವನ್ನುಂಟು ಮಾಡುವಂತೆ ರೂಪಿಸಲಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇವುಗಳನ್ನು ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸುವುದರಿಂದ ಕಲಿಕಾ ನಷ್ಟವನ್ನು ಸರಿದೂಗಿಸಬಹುದು ಎಂಬ ಆಶಯ ನನ್ನದಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ, ಶಿಕ್ಷಕರ ಕೈಪಿಡಿಗಳು ಮತ್ತು ಕಲಿಕಾ ಹಾಳೆಗಳು ಪರಸ್ಪರ ಪೂರಕವಾಗಿವೆ. ಶಿಕ್ಷಕರು ಕೈಪಿಡಿಯಲ್ಲಿ ನೀಡಿದ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಯನ್ವಯ ಈ ವಿನೂತನ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಅದರ ಅಂತಸ್ತದಿಂದ ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಿ, ಮಕ್ಕಳ ಕಲಿಕೆಯ ಸುಧಾರಣೆಗೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತೀರಿ ಎಂದು ಹಾರೈಸುತ್ತೇನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇಲಾಖೆಯ ಸರ್ವರೂ, ಪೋಷಕವರ್ಗ ಮತ್ತು ಭಾಗೀದಾರರೆಲ್ಲರೂ ಇದರಲ್ಲಿ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಕೈ ಜೋಡಿಸಿ ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಯಶಸ್ವಿಗೊಳಿಸುತ್ತೀರೆಂದು ಆಶಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಶುಭವಾಗಲಿ.....

ಶ್ರೀ ಬಿ.ಸಿ. ನಾಗೇಶ್
ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಮತ್ತು ಪ್ರೌಢ ಶಿಕ್ಷಣ
ಹಾಗೂ ಸಕಾಲ ಸಚಿವರು

ಮುನ್ನುಡಿ

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶಿಕ್ಷಣ ನೀತಿ-2020ರ ಆಶಯದಂತೆ ಮಕ್ಕಳ ಕಲಿಕೆ ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಜವಾಬ್ದಾರಿ. ಆದರೆ ಕೋವಿಡ್-19 ಸಾಂಕ್ರಾಮಿಕ ವಿಪತ್ತಿನಿಂದ ಮಕ್ಕಳ ಕಲಿಕೆಯಲ್ಲಿ ವ್ಯತ್ಯಯವಾಗಿ ಕಲಿಕಾ ನಿರಂತರತೆಯನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಕಳೆದೆರಡು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಸಾಕಷ್ಟು ಕಲಿಕಾ ಅಂತರವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಅಂತರವನ್ನು ನೀಗಿಸಲು 2022-23ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಕಲಿಕಾ ಚೇತರಿಕೆ ಎಂಬ ವಿನೂತನ ಉಪಕ್ರಮವನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಈ ಉಪಕ್ರಮದ ಮೂಲಕ ಎಲ್ಲಾ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಬುನಾದಿ ಸಾಕ್ಷರತೆ ಮತ್ತು ಸಂಖ್ಯಾ ಜ್ಞಾನಕ್ಕೆ ಒತ್ತು ನೀಡಲಾಗುವುದು ಹಾಗೂ ಮಗು ತನ್ನ ಹಿಂದಿನ ತರಗತಿಗಳಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಗತ್ಯವಾಗಿ ಗಳಿಸಲೇಬೇಕಿದ್ದ ಕಲಿಕಾ ಫಲಗಳು ಹಾಗೂ ಪ್ರಸಕ್ತ ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಕಲಿಯಲೇ ಬೇಕಾದ “ಅತಿ ಮುಖ್ಯ ಕಲಿಕಾ ಫಲ” ಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ, ಚಟುವಟಿಕೆ ರೂಪಿಸಿ ಕಲಿಕಾ ಹಾಳೆಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷಕರ ಕೈಪಿಡಿಯನ್ನು ರೂಪಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ‘ನಿಪುಣ್ ಭಾರತ್’, ‘ವಿದ್ಯಾ ಪ್ರವೇಶ್’ನಂತಹ ಉಪಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಅಂತರ್ಗತಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಶಿಶುಕೇಂದ್ರಿತ, ಕಲಿಕಾ ಹಾಗೂ ಶಿಕ್ಷಕ ಸ್ನೇಹಿಯಾಗಿವೆ. ಚಟುವಟಿಕಾ ಹಾಳೆಗಳ ಜೊತೆಗೆ, ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ ಅಗತ್ಯ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ನೀಡುವ ‘ಶಿಕ್ಷಕರ ಕೈಪಿಡಿ’ಯನ್ನೂ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿ ನೀಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇವುಗಳನ್ನು ಬಳಸಿ ಮಕ್ಕಳ ಕಲಿಕಾ ಅಂತರ ಸರಿದೂಗಿಸುವ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ತಾವೆಲ್ಲರೂ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಿಂದ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತೀರೆಂಬ ಆಶಯವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತೇನೆ. ಈ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡ DSERT ಹಾಗೂ SSK ಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಅಭಿನಂದನೆಗಳು. ಈ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಹಕರಿಸಿದ ಅಜೀಮ್ ಪ್ರೇಮ್‌ಜೀ ಫೌಂಡೇಷನ್ ಸಂಸ್ಥೆಗೂ ಇಲಾಖೆಯ ಪರವಾಗಿ ಅಭಿನಂದನೆಗಳು.

ಡಾ. ಎಸ್. ಸೆಲ್ವಕುಮಾರ್, ಭಾ.ಆ.ಸೇ.
ಸರ್ಕಾರದ ಪ್ರಧಾನ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ
ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಮತ್ತು ಪ್ರೌಢಶಿಕ್ಷಣ ಇಲಾಖೆ

ಆಶಯ ನುಡಿ

ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರತೀ ನಿತ್ಯವೂ ಕಲಿಕಾ ನಿರಂತರತೆ ಅತ್ಯಗತ್ಯ. ಆದರೆ ಕೋವಿಡ್-19 ಸಾಂಕ್ರಾಮಿಕದಿಂದಾಗಿ ಜಾಗತಿಕವಾಗಿ ಕಲಿಕಾ ನಿರಂತರತೆಗೆ ವ್ಯತ್ಯಯ ಉಂಟಾಗಿ ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಕಲಿಕಾ ನಷ್ಟವಾಗಿರುವುದು ವೇದ್ಯ. ಇದನ್ನು ಸರಿದೂಗಿಸುವುದು ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಆದ್ಯ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕೋವಿಡ್-19 ನಿಂದಾಗಿ ಶಾಲೆಗಳು ಮುಚ್ಚಲ್ಪಟ್ಟಾಗ ವಿದ್ಯಾಗಮ, ಸಂವೇದ, ವಿಶೇಷ ಸೇತುಬಂಧ ಮುಂತಾದ ಪರ್ಯಾಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಿದರೂ ಮುಖಾಮುಖಿ ತರಗತಿ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗೆ ಇವೆಲ್ಲಾ ಸಮಾಂತರವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಪ್ರಸ್ತುತ ‘ಕಲಿಕಾ ಚೇತರಿಕೆ’ ಉಪಕ್ರಮವು ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ತಳಹದಿಯ ಮೇಲೆ ಶಿಶು ಕೇಂದ್ರಿತ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡ ಕಲಿಕಾ ಹಾಳೆಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಿ ನೀಡುತ್ತಿರುವ ವಿನೂತನ ಪ್ರಯತ್ನ. ಸರಿಸುಮಾರು ಎರಡು ವರ್ಷಗಳ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನಡೆಯದೇ, ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗಿರುವ ಕಲಿಕಾ ಅಂತರವನ್ನು ಸರಿದೂಗಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿಯೇ ರೂಪಿಸಿದ ಉಪಕ್ರಮ. ಈ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಒಂದು ವರ್ಷದವರೆಗೆ ರಾಜ್ಯದಾದ್ಯಂತ ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಿ ಮಕ್ಕಳ ಕಲಿಕಾ ನಷ್ಟವನ್ನು ತಾವೆಲ್ಲರೂ ತುಂಬಿಕೊಡುತ್ತೀರಿ ಎಂದು ಆಶಿಸುತ್ತೇನೆ. ಉಪಕ್ರಮದ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕಾಗಿ ಎಲ್ಲಾ ಭಾಗೀದಾರರು ಸಕ್ರಿಯವಾಗಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಿರೆಂದು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ.

ಡಾ. ವಿಶಾಲ್ ಆರ್. ಭಾ.ಆ.ಸೇ.
ಆಯುಕ್ತರು
ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲಾಖೆ

ಆರಂಭಿಕ ನುಡಿ

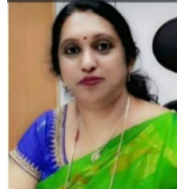

ಆತ್ಮೀಯರೇ,

ಹಿಂದಿನ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಕೋವಿಡ್-19ರ ಕಾರಣದಿಂದ ಔಪಚಾರಿಕ ತರಗತಿಗಳು ನಿರೀಕ್ಷೆಯಂತೆ ನಡೆಯದೇ ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಕಲಿಕಾ ನಷ್ಟವುಂಟಾಗಿರುವುದು ಶೋಚನೀಯ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಕಲಿಕಾ ಅಂತರ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಹಾಗೂ ಭಾವನಾತ್ಮಕ ಏರುಪೇರುಗಳೂ ಉಂಟಾಗಿವೆ. ಈ ಎಲ್ಲ ಅಡೆತಡೆಗಳನ್ನು ನಿವಾರಿಸಿ, ಕಲಿಕಾ ನಿರಂತರತೆಯನ್ನು ಕಾಯ್ದುಕೊಳ್ಳಲು 2022-23ನೇ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಕಲಿಕಾ ಚೇತರಿಕೆ ಉಪಕ್ರಮವನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯು ಬುನಾದಿ ಸಾಕ್ಷರತೆ ಮತ್ತು ಸಂಖ್ಯಾಜ್ಞಾನವನ್ನು ಸಾಧಿಸುವುದು ಪ್ರಥಮ ಆದ್ಯತೆಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲಾ ಕಲಿಕೆಗೆ ಮೂಲಭೂತವಾಗಿ ಬುನಾದಿ ಸಾಕ್ಷರತೆ ಮತ್ತು ಸಂಖ್ಯಾಜ್ಞಾನ ಅತ್ಯಗತ್ಯ. ಆದ್ದರಿಂದ ಆಯಾ ತರಗತಿಯ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಕಲಿಕಾ ಫಲಗಳೊಂದಿಗೆ ಬುನಾದಿ ಸಾಕ್ಷರತೆ ಮತ್ತು ಸಂಖ್ಯಾಜ್ಞಾನದ ಕಲಿಕಾ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಅಂತರ್ಗತಗೊಳಿಸಿ ಕಲಿಕಾ ಚೇತರಿಕೆ ಉಪಕ್ರಮವನ್ನು ರೂಪಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ನೀಡಿರುವ ಕಲಿಕಾ ಹಾಳೆಗಳನ್ನು ತಾವು ಬಳಸಿಕೊಂಡು ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಬುನಾದಿ ಕಲಿಕಾ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಅನುಕೂಲಿಸುವಿರಿ ಹಾಗೂ ಕಲಿಕಾ ಅಂತರವನ್ನು ಪೂರೈಸುವಿರಿ ಎಂದು ಆಶಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇದನ್ನು ಶಾಲಾಧಾರಿತವಾಗಿ ಮೌಲ್ಯಾಂಕನ ಮಾಡುತ್ತಾ ನಿಗದಿತ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಮತ್ತು ಪರಿಕಲ್ಪನೆ ಗಳಿಗೆ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ ಎಂದು ನಂಬಿರುತ್ತೇನೆ. ತಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಬೆಂಬಲದಿಂದ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಅನುಷ್ಠಾನ ಸಾಧ್ಯ. ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಯಶಸ್ಸನ್ನು ಹಾರೈಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಪಲ್ಲವಿ ಆಕುರಾತಿ, ಭಾ.ಆ.ಸೇ
ರಾಜ್ಯ ಯೋಜನಾ ನಿರ್ದೇಶಕರು, ಸಮಗ್ರ ಶಿಕ್ಷಣ ಕರ್ನಾಟಕ

ಪ್ರಾಸ್ತಾವಿಕ ನುಡಿ

ಆತ್ಮೀಯರೇ,

ಹೊಸ ಶತಮಾನದ ಆಶಯಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶಿಕ್ಷಣ ನೀತಿ-2020ರ ಅನುಷ್ಠಾನ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿನ ಬದಲಾವಣೆಗೆ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ತೆರೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಿದೆ. ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ಕೋವಿಡ್ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಉಂಟಾದ ವ್ಯತಿರಿಕ್ತ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸುವ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆ ಮಹತ್ವದ್ದಾಗಿದೆ. ಕಳೆದ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಬಹು ಮಾಧ್ಯಮಗಳನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡು ವಿದ್ಯಾಗಮ, ಸಂವೇದದಂತಹ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಉಪಕ್ರಮಗಳ ಮೂಲಕ ಮಾಡಿದ ಪ್ರಯತ್ನಗಳ ನಡುವೆಯೂ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಕಲಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಕಲಿಕಾ ಅಂತರ ಉಂಟಾಗಿರುವುದು ವಾಸ್ತವದ ಸಂಗತಿ. ಕಲಿಕಾ ನಷ್ಟ, ಕಲಿಕಾ ಅಂತರ ಪೂರೈಸುವ ಯೋಜನೆಯೇ 'ಕಲಿಕಾ ಚೇತರಿಕೆ' ಉಪಕ್ರಮ. ಈ ಸಂದರ್ಭೋಚಿತ ಉಪಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಈ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಬುನಾದಿ ಸಾಕ್ಷರತೆ ಮತ್ತು ಸಂಖ್ಯಾಜ್ಞಾನ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಸಾಧಿಸುವುದರೊಂದಿಗೆ, ಹಿಂದಿನ ಎರಡು ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ವರ್ಷಗಳ ಆಯ್ದು ಕಲಿಕಾಫಲಗಳು ಹಾಗೂ ಪ್ರಸಕ್ತ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಕಲಿಯಲೇಬೇಕಾದ ಅತ್ಯಗತ್ಯ ಕಲಿಕಾಫಲಗಳನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಸಾಧಿಸುವ ಗುರಿಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ಈ ಸಾಧನೆಗಾಗಿ ಕಲಿಕಾ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸುವ 'ಶಿಕ್ಷಕರ ಕೈಪಿಡಿ' ಮತ್ತು ಶಿಶುಕೇಂದ್ರಿತ ಕಲಿಕಾ ಪೂರಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ 'ಕಲಿಕಾ ಹಾಳೆ'ಗಳ ಪುಸ್ತಕ ಎಂಬ ಎರಡು ಸಾಹಿತ್ಯಗಳನ್ನು ಸೃಜಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ಕಲಿಕಾ ಹಾಳೆಗಳಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಕಲಿಯಲೇಬೇಕಾದ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ, ಪರಿಕಲ್ಪನೆ ಮತ್ತು ಕಲಿಕಾಫಲಗಳನ್ನು ಕೇಂದ್ರೀಕರಿಸಿದೆ. ಇವುಗಳನ್ನು ಬಳಸಿ ಮಕ್ಕಳ ಕಲಿಕಾ ನಷ್ಟವನ್ನು ಸರಿದೂಗಿಸಲು ಎಲ್ಲಾ ಭಾಗೀದಾರರು ಸಕ್ರಿಯವಾಗಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿ ಈ ಮೂಲಕ ವಿನಂತಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ಕಾರ್ಯಾಭಿವೃದ್ಧಿಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡ ಇಲಾಖಾ ಮಿತ್ರರು ಮತ್ತು ಅಜೀಮ್ ಪ್ರೇಮ್‌ಜೀ ಫೌಂಡೇಷನ್ ಇವರಿಗೆ ಅಭಿನಂದನೆಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶುಭವಾಗಲಿ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಸುಮಂಗಲ .ವಿ
ನಿರ್ದೇಶಕರು, ರಾಜ್ಯ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಶೋಧನೆ ಮತ್ತು ತರಬೇತಿ ಇಲಾಖೆ

ಪರಿಕಲ್ಪನೆ & ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ

ಡಾ. ಸೆಲ್ವಕುಮಾರ್ ಎಸ್. ಭಾ. ಆ. ಸೇ. ಪ್ರಧಾನ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳು, ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಮತ್ತು ಪ್ರೌಢಶಿಕ್ಷಣ ಇಲಾಖೆ, ಬೆಂಗಳೂರು	ಡಾ. ವಿಶಾಲ್. ಆರ್ ಭಾ. ಆ. ಸೇ. ಆಯುಕ್ತರು, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲಾಖೆ ಬೆಂಗಳೂರು
ಶ್ರೀಮತಿ. ಪಲ್ಲವಿ ಆಕುರಾತಿ, ಭಾ. ಆ. ಸೇ. ರಾಜ್ಯ ಯೋಜನಾ ನಿರ್ದೇಶಕರು, ಸಮಗ್ರ ಶಿಕ್ಷಣ ಕರ್ನಾಟಕ, ಬೆಂಗಳೂರು	ಶ್ರೀಮತಿ ವಿ. ಸುಮಂಗಲ. ನಿರ್ದೇಶಕರು, ಡಿ.ಎಸ್.ಇ.ಆರ್.ಟಿ. ಬೆಂಗಳೂರು.
ಸಾಹಿತ್ಯ ರಚನಾ ತಂಡ ಬೆಲ್ಲಾ ಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ತರಬೇತಿ ಸಂಸ್ಥೆ, ತುಮಕೂರು ರವರ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ	
ಶ್ರೀ ಲಿಂಗರಾಜು ಬಿ.ಆರ್. ಸಹ ಶಿಕ್ಷಕರು, ಸ.ಹಿ.ಪ್ರಾ ಶಾಲೆ, ಸಿದ್ಧಾರ್ಥನಗರ, ತುಮಕೂರು.	ಶ್ರೀ ಶೇಖರ್ ಎಂ. ಸಹ ಶಿಕ್ಷಕರು, ಸ.ಹಿ.ಪ್ರಾ ಶಾಲೆ, ಶೆಟ್ಟಿಹಳ್ಳಿ, ತುಮಕೂರು
ಶ್ರೀಮತಿ ಅನುಪಮ ಸಿ.ಎಸ್. ಸಹ ಶಿಕ್ಷಕರು, ಸ.ಹಿ.ಪ್ರಾ ಶಾಲೆ, ಯಲ್ಲಾಪುರ, ತುಮಕೂರು ತಾ	ಶ್ರೀ ಮಧು ಎ.ಎನ್. ಸಹ ಶಿಕ್ಷಕರು, ಸ.ಹಿ.ಪ್ರಾ ಶಾಲೆ, ಕೊತ್ತಿಹಳ್ಳಿ ತುಮಕೂರು ತಾ

ಅಜೀಮ್ ಪ್ರೇಮ್‌ಜಿ ಫೌಂಡೇಶನ್

ಪರಿಶೀಲನಾ ತಂಡ

ಶ್ರೀ ಮಹಮದ್ ಹುಸೇನ್ ಪೀರ್ ಉಪನ್ಯಾಸಕರು, ಡಯಟ್ ತುಮಕೂರು	ಶ್ರೀ ಗುರುದತ್ತ ಸಹ ಶಿಕ್ಷಕರು, ಸ.ಹಿ.ಪ್ರಾ. ಶಾಲೆ, ಮೊಡ್ಡಕಲ್ಲಸಂದ್ರ, ಬೆಂಗಳೂರು (ದ)
---	--

ಸಂಯೋಜನೆ

ಇ.ವಿ.ಜಿ. ವಿಭಾಗ, ಡಿ.ಎಸ್.ಇ.ಆರ್.ಟಿ.

ಉದ್ದೇಶಗಳು

1. ಕೋವಿಡ್-2019ರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗಿರುವ ಕಲಿಕಾ ಅಂತರವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವುದು.
2. ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಪ್ರಸ್ತುತ ತರಗತಿಯ ಕಲಿಕಾ ಫಲಗಳೊಂದಿಗೆ ಹಿಂದಿನ ಎರಡು ತರಗತಿಗಳ ಕಲಿಕಾ ಫಲಗಳನ್ನು ಸಮನ್ವಯಗೊಳಿಸಿ ಕಲಿಕಾ ಹಾಳೆಗಳ ಮೂಲಕ ತರಗತಿ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸುವುದು.
3. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿ ಕಲಿಕಾ ಫಲ ಆಧಾರಿತ ಕಲಿಕೆಗೆ ಆದ್ಯತೆ ನೀಡುವ ಮೂಲಕ ಎನ್ ಇ ಪಿ ಆಶಯದಂತೆ ಸ್ವಕಲಿಕೆ ಮತ್ತು ಅನುಭವಾತ್ಮಕ ಕಲಿಕೆಗೆ ಒತ್ತು ನೀಡುವುದು.
4. ಪ್ರತಿ ತರಗತಿಯ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಕಲಿಕಾ ಫಲಗಳನ್ನು ಸಾಧಿಸುವಂತೆ ಮಕ್ಕಳ ಕಲಿಕೆಗೆ ಕಲಿಕಾ ಹಾಳೆಗಳ ಮೂಲಕ ಬೆಂಬಲ ನೀಡುವುದು.
5. ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಮನೋಭಾವ ಮತ್ತು ಸೃಜನಶೀಲತೆ ತಾರ್ಕಿಕ ಚಿಂತನೆ ಮೂಲಕ ಪ್ರಯೋಗಶೀಲತೆಯಿಂದ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಅನುಭವಾತ್ಮಕ ಕಲಿಕೆಯತ್ತ ಕೊಂಡೊಯ್ಯುವಂತೆ ಶಿಕ್ಷಕರನ್ನು ಪ್ರೇರೇಪಿಸುವುದು.
6. ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಆಧಾರಿತ ಬೋಧನಾ ಕಲಿಕಾ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗೆ ಶಿಕ್ಷಕರ ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಸಜ್ಜುಗೊಳಿಸುವುದು ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಮತ್ತು ತಾರ್ಕಿಕ ಚಿಂತನೆ ಮನೋಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದು.
7. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಯೋಗಾತ್ಮಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಮೂಲಕ ಸೃಜನ ಶೀಲತೆ ಬೆಳೆಸುವುದು.

ಒಟ್ಟಾರೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿ ಕಲಿಕಾ ಅಂತರವನ್ನು ಕಡಿಮೆಗೊಳಿಸಿ ವಿಜ್ಞಾನ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಗುಣಾತ್ಮಕ ಕಲಿಕೆಯನ್ನು ಸಾಧಿಸುವಂತೆ ಮಾಡುವುದು “ಕಲಿಕಾ ಚೇತರಿಕೆ” ಉಪಕ್ರಮದ ಪ್ರಧಾನ ಆಶಯವಾಗಿದೆ.

ಹಿನ್ನೆಲೆ:

ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಮಗುವಿಗೂ ಗುಣಾತ್ಮಕ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ನೀಡುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಪ್ರಧಾನ ಆಶಯವಾಗಿದೆ. ಈ ಆಶಯವನ್ನು ಸಾಕಾರಗೊಳಿಸಲು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲಾಖೆಯು ನಿರಂತರವಾಗಿ ಹತ್ತು ಹಲವು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ಮೂಲಕ ಶ್ರಮಿಸುತ್ತಿದೆ ಆದರೆ ಕೋವಿಡ್-19 ಸಾಂಕ್ರಾಮಿಕವಾಗಿ ಹರಡಿದ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ 2019-20 ಮತ್ತು 2020-21 ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಹಾಗೂ 2021-22 ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಶಾಲೆಗಳು ತಡವಾಗಿ ಪ್ರಾರಂಭಗೊಂಡಿವೆ, ಶಾಲೆ ಪ್ರಾರಂಭಗೊಂಡ ನಂತರ ಈವರೆಗೆ ಸೇತುಬಂಧ ಯೋಜನೆ, ವಿದ್ಯಾಗಮ ಮತ್ತು ಸಂವೇದ ತರಗತಿಗಳಂತಹ ಅನೇಕ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಿದರೂ ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ನಿರೀಕ್ಷಿತ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಕಲಿಕೆ ಆಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಾ ತರಗತಿಗಳಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳ ಕಲಿಕೆಯ ಅಂತರವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿ ನಿರೀಕ್ಷಿತ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳ ಕಲಿಕೆಯನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಿ ಖಾತ್ರಿ ಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಎಲ್ಲಾ ಭಾಗೀದಾರರ ಆದ್ಯ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿದೆ. ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಯೋಜನಾ ನಿರ್ದೇಶಕರು ಸಮಗ್ರ ಶಿಕ್ಷಣ ಕರ್ನಾಟಕ ಅವರ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನದಂತೆ 2022-2023 ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಆಧಾರಿತ ಕಲಿಕಾ ಹಾಳೆಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡ ಕಲಿಕಾ ಚೇತರಿಕಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ರೂಪಿಸಲು ಮಾನ್ಯ ನಿರ್ದೇಶಕರು ನಿರ್ದೇಶನ ನೀಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಅದರಂತೆಯೇ ತುಮಕೂರು ಡಯಟ್‌ನ ಸಂಸ್ಥೆ ವಿಜ್ಞಾನ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ 4 ರಿಂದ 9ನೇ ತರಗತಿಯ ವರೆಗೆ ಕಲಿಕಾ ಹಾಳೆ ಅದರ ಬಳಕೆಯ ಕುರಿತಂತೆ ಶಿಕ್ಷಕರ ಕೈಪಿಡಿಯನ್ನು ರಚಿಸುವ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಇದರಂತೆ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ವಿಷಯ ಶಿಕ್ಷಕರನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡು ವಿವಿಧ ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಾಗಾರಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿ ಕಲಿಕಾ ಚೇತರಿಕೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಕಲಿಕಾ ಹಾಳೆಗಳು ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷಕರ ಕೈಪಿಡಿಯನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಪರಿವಿಡಿ

ಕ್ರ. ಸಂ.	ವಿಷಯ	ಪುಟ ಸಂಖ್ಯೆ
1	ಕಲಿಕಾಫಲಗಳು ಹಾಗೂ ಕಲಿಕಾ ಹಾಳೆಗಳ ಪರಿಚಯ	1-2
2	ಪದ-ಪರಿಚಯ	3
3	ಗುರುತಿಸಿಕೊಂಡ ಕಲಿಕಾಫಲಗಳು	4
4	ಕಲಿಕಾಫಲಗಳ ಮರುಹೊಂದಾಣಿಕೆ	5-8
5	ಜೀವಪ್ರಪಂಚ	9-20
6	ನೈಸರ್ಗಿಕ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳು	21-27
7	ಆಹಾರ	28-34
8	ಆಶ್ರಯ -ವಸತಿ ವೈವಿಧ್ಯ	35-36
9	ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆ	37
10	ಸಾರಿಗೆ ಮತ್ತು ಸಂಪರ್ಕ	38-42
11	ಕುಟುಂಬ ಮತ್ತು ಸಮುದಾಯ	43-52
12	ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯ -ನಮ್ಮ ಭಾರತ	52-54
13	ಶಾಲಾ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಯೋಜನೆ(SAP) ನಿರ್ವಹಣೆ ಹೇಗೆ?	55

ಕಲಿಕಾಫಲಗಳು ಹಾಗೂ ಕಲಿಕಾ ಹಾಳೆಗಳ ಪರಿಚಯ

ಕಲಿಕಾ ಫಲಗಳ ಅರ್ಥ

ಕಲಿಕಾ ಫಲಗಳು ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಕಲಿಕಾ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯ ನಂತರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಜ್ಞಾನ ಅಥವಾ ಕೌಶಲಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸುವ ಹೇಳಿಕೆಗಳಾಗಿವೆ. ಕಲಿಕಾ ಫಲಗಳು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ತಾವು ಕಲಿವಿ ನಂತರ ಪಡೆದ ಜ್ಞಾನ, ತಿಳಿವಳಿಕೆ, ಕೌಶಲ ಅಥವಾ ಅನ್ವಯಿಕ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳು ಹೇಗೆ ಉಪಯುಕ್ತ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತವೆ. ಪರಿಸರ ಕಾಳಜಿ, ಸಂರಕ್ಷಣೆ, ಜೀವ ವೈವಿಧ್ಯತೆ ಬಗೆಗಿನ ಅರಿವು ಮುಂತಾದ ಮೌಲ್ಯಗಳು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ, ಸುಗಮಕಾರರ, ಪೋಷಕರ ಕಲಿಕೆಯ ಫಲಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಫಲಿತವಾಗಿವೆ. "ಏನು ಕಲಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ಹೇಗೆ ಕಲಿಸಬೇಕು" ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರಿಸಲು ಸುಗಮಕಾರರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ.

ಕಲಿಕಾ ಹಾಳೆ ಹೀಗಿದೆ

“ಚಟುವಟಿಕೆಗಳೇ ಮಗುವಿಗೆ ಈ ಪ್ರಪಂಚವನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಇರುವ ಮುಖ್ಯ ಮಾಧ್ಯಮ” ಎಂಬ ಎನ್.ಸಿ.ಎಫ್-2005 ರ ಆಶಯದಂತೆ

- ಕಲಿಕಾ ಹಾಳೆಗಳು ಬೋಧನಾ ಕಲಿಕಾ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ನಿರಂತರವಾಗಿದ್ದು ಸುಗಮಕಾರರ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನದಲ್ಲಿ ನಿರ್ವಹಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ.
- ಕಲಿಕಾ ಹಾಳೆಗಳು ಬೋಧನಾ ಕಲಿಕಾ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯ ಸಂವಹನ ಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಅಭ್ಯೇಷಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಹಕಾರಿಯಾಗಿದೆ.
- ಕಲಿಕಾ ಹಾಳೆಗಳನ್ನು ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಮಕ್ಕಳೇ ಸ್ವತಃ ನಿರ್ವಹಿಸುವಂತೆ, ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಪೋಷಕರ/ಶಿಕ್ಷಕರ/ಸಹಪಾಠಿಗಳ ನೆರವನ್ನು ಪಡೆದು ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸುವಂತಿದೆ.
- ಕಲಿಕಾ ಹಾಳೆಗಳನ್ನು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಿದ ನಂತರ ಶಿಕ್ಷಕರು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ತಕ್ಷಣವೇ ಹಿಮ್ಮಾಹಿತಿ ಅಥವಾ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ ನೀಡಲು ಅನುಕೂಲಕಾರಿಯಾಗಿದೆ.
- ಕಲಿಕಾ ಹಾಳೆಗಳನ್ನು ನಿರಂತರ ಮತ್ತು ವ್ಯಾಪಕ ಮೌಲ್ಯಾಂಕನಕ್ಕೆ ಸಾಧನವಾಗಿ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದಾಗಿರುತ್ತದೆ.
- ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಲಭ್ಯತೆಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಕಲಿಕೆಯ ಹಾಳೆಗಳನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು.
- ಕಲಿಕಾ ಹಾಳೆಗಳಲ್ಲಿ ಚಿತ್ರರಚನೆ, ಪರಿಕಲ್ಪನಾಚಿತ್ರ, ಯೋಜನೆ, ಸಮೀಕ್ಷೆಗಳಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಲಾಗಿದ್ದು ಅವುಗಳನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು ಶಿಕ್ಷಕರು/ಪೋಷಕರು ಅನುಕೂಲಿಸಲು ಅವಕಾಶವಿದೆ.
- ಎನ್.ಇ.ಪಿ-2020 ಆಶಯದಂತೆ ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಒತ್ತನ್ನು ನೀಡುವ ಮೂಲಕ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಅನುಭವಾತ್ಮಕ ಕಲಿಕೆಗೆ ಅನುಕೂಲಿಸಲು ಸಹಾಯಕವಾಗಿದೆ. ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಕಲಿಕಾ ಹಾಳೆಗಳಲ್ಲಿನ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಲು ಮೊಬೈಲ್/ಇಂಟರ್‌ನೆಟ್/ ವಾಟ್‌ಆಪ್/ ಸೌಲಭ್ಯವಿರುವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಗ್ರೂಪ್ ಮಾಡಿ ನಿರಂತರ ಸಂಪರ್ಕದಲ್ಲಿದ್ದು ಕಲಿಕೆಗೆ ಅನುವು ಮಾಡಿಕೊಡಬಹುದು.

ಅನ್ವಯ ಕಲಿಕೆ

- ವಿಜ್ಞಾನ ಕಲಿಕೆಯು ಯಾವಾಗಲೂ ಅನ್ವಯ ರೂಪದಲ್ಲಿರುತ್ತದೆ.. ಕಲಿತ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಗಳನ್ನು ದಿನನಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಂತಹ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಆಯೋಜಿಸಿರುವುದರಿಂದ ಚಟುವಟಿಕೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಕಲಿತ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಗಳನ್ನು ನಿತ್ಯಜೀವನದಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ.
- ಅನ್ವಯ ರೂಪದ ಕಲಿಕೆಯು ಮಗುವಿಗೆ ಕಲಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಕುತೂಹಲ ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಕಲಿಕಾಹಾಳೆಗಳನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸುವಾಗ ಅನ್ವಯರೂಪದ ಕಲಿಕೆಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಒತ್ತು ಕೊಟ್ಟು ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಆಯೋಜಿಸಿರುವುದರಿಂದ ಕಲಿಕೆಯು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ.

ಕಲಿಕಾ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕದ ಬಳಕೆ

- ಕಲಿಕಾ ಹಾಳೆ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಕ್ಕೆ ಪೂರಕವಾಗಿದೆ. ಪ್ರಸಕ್ತ ಸಾಲು ಮತ್ತು ಹಿಂದಿನ 2 ತರಗತಿಗಳ ಮತ್ತು ಪ್ರಸ್ತುತ ಸಾಲಿನ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳ ಪಠ್ಯವಸ್ತುವನ್ನು ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.
- ಕಲಿಕಾಫಲಗಳನ್ನು ಸುರಳಿಯಾಧಾರಿತವಾಗಿ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.
- ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ನೀಡಿರುವ (Box item) ಹೆಚ್ಚು ತಿಳಿಯಿರಿ, ನಿಮಗಿದು ಗೊತ್ತೇ? ಎನ್ನುವ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಅನ್ವಯದಡಿಯಲ್ಲಿ ಸೂಕ್ತವಾಗಿ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ಕ್ಲಬ್‌ಗಳ ಕಲಿಕೆಗೆ ಕಲಿಕಾ ಹಾಳೆ ಬಳಕೆ

- ಇಕೋ-ಕ್ಲಬ್ /ವಿಜ್ಞಾನ ಕ್ಲಬ್‌ನಲ್ಲಿ ನಿರ್ವಹಿಸಲ್ಪಡುವ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಕಲಿಕಾ ಹಾಳೆಗಳಲ್ಲಿನ ಕಲಿಕಾ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗೆ ಹೊಂದಾಣಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದಾಗಿದೆ
- ವಿಜ್ಞಾನ ಕ್ಲಬ್‌ಗಳ ವಾರ್ಷಿಕ ಕ್ರಿಯಾಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕಲಿಕಾ ಪ್ರಕ್ರಿಯಾ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಯೋಜಿಸಿ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು.
- ಕಲಿಕಾ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ಬರುವಂತಹ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಬರೆಯುವ ಕೌಶಲ್ಯಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸುವ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಆಯೋಜಿಸುವುದು.
- ಕ್ಷೇತ್ರ ಭೇಟಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಕಲಿಕಾ ಹಾಳೆಗಳಲ್ಲಿನ ಚಟುವಟಿಕಾ ಆಧಾರಿತ ಕಲಿಕಾ ಚಟುವಟಿಕೆಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಕ್ಲಬ್ ಗಳಿಗೆ ಅನ್ವಯಿಸುವುದು.
- ಕಲಿಕಾ ಹಾಳೆಗಳಲ್ಲಿನ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ ಪರಿಸರ ದಿನಾಚರಣೆ, ರಸಪ್ರಶ್ನೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಇತ್ಯಾದಿ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಆಯೋಜಿಸುವುದು

ಕಲಿಕಾ ಫಲಗಳನ್ನು ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕದ ಅಧ್ಯಾಯಗಳಿಗೆ ಮ್ಯಾಪ್ ಮಾಡುವುದು

- ಪ್ರಸಕ್ತ ಸಾಲಿನ ಮತ್ತು ಹಿಂದಿನ 2 ತರಗತಿಗಳ ಕಲಿಕಾಫಲಗಳನ್ನು ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡುವುದು. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಮ್ಯತೆ ಇರುವ ಕಲಿಕಾಫಲಗಳಿಗೆ ಆದ್ಯತೆ ನೀಡಿದ್ದು ತೀರಾ ಅಗತ್ಯವೆನಿಸಿದ ಕಲಿಕಾ ಫಲಗಳನ್ನು ಮರುಹೊಂದಾಣಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.
- ಸ್ವಕಲಿಕಾ ಹಾಳೆಯಲ್ಲಿ ಕಲಿಕಾ ಫಲಗಳು ಸುರುಳಿಯಾಧಾರಿತವಾಗಿರುವಂತೆ ಗಮನಿಸಲಾಗಿದೆ ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಗುರುತಿಸುವಿಕೆ ಯಿಂದ ಅನ್ವಯದವರೆಗೆ.

ಸ್ವ-ಮೌಲ್ಯಾಂಕನ ಮತ್ತು ಸ್ವಕಲಿಕೆಗೆ ಒತ್ತು

- ಸ್ವಕಲಿಕೆ ಮತ್ತು ಸ್ವ-ಮೌಲ್ಯಾಂಕನ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳು ಮಗುವಿನ ಕಲಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಮಹತ್ವದ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸುತ್ತವೆ. ಇವುಗಳು ಶಿಶುಕೇಂದ್ರಿತ ಶಿಕ್ಷಣದ ಹೃದಯ ಭಾಗವಾಗಿವೆ ಎಂದೇ ಹೇಳಬಹುದು. ಕಲಿಕಾದಾರರು ತಮ್ಮ ಕಲಿಕೆಗೆ ತಾವೇ ಜವಾಬ್ದಾರರಾಗಿ, ತಮ್ಮ ನಿರ್ಧಾರಗಳನ್ನು ತಾವೇ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅವುಗಳ ಅನುಷ್ಠಾನವನ್ನು ತಾವೇ ಹೊರುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಸ್ವ-ಕಲಿಕೆ ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ.
- ಇದು ಮಕ್ಕಳು ತಮ್ಮ ಕಲಿಕೆಯನ್ನು ತಾವೇ ಅವಲೋಕಿಸಿ ಅವರ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಸುಧಾರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಹಕಾರಿ.
- ಇದು ಒಂದು ರೂಪಣಾತ್ಮಕ ಮೌಲ್ಯಾಂಕನವಾಗಿದ್ದು ಮಕ್ಕಳು ತಾವು ಸುಧಾರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಅಂಶದ ಕುರಿತು ನಿರ್ದೇಶಿಸುತ್ತದೆ.
- ಮಗು ತನ್ನ ಕಲಿಕೆಯ ಕುರಿತು ಅವಲೋಕಿಸುವಂತಹ ಒಂದು ವಿಮರ್ಶಾತ್ಮಕ ಚಿಂತನಾ ಕೌಶಲ ಬೆಳೆಯಲು ಅನುವು ಮಾಡುತ್ತದೆ.
- ಸ್ವ-ಮೌಲ್ಯಾಂಕನವು ಮಗುವೇ ತನ್ನ ಶ್ರೇಣಿಯನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಇದು ಮಗುವಿಗೆ ತಾನು ಹೇಗೆ ಸುಧಾರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಚಿಂತಿಸಲು ಅವಕಾಶ ಒದಗಿಸುವುದಾಗಿದೆ

ಕಲಿಕೆ ಮತ್ತು ಮೌಲ್ಯಾಂಕನಕ್ಕಾಗಿ ಸೂಚನೆಗಳು

- ಮಗುವಿನ ಬುದ್ಧಿ ಮತ್ತೆಗೆ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ವೇಗವಾಗಿ ಮತ್ತು ನಿಧಾನವಾಗಿ ಕಲಿಯುವವರ ಪಟ್ಟಿ ತಯಾರಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.
- ಬರೆಯುವ ಕೌಶಲ, ಸರಳ ಭಾಷೆ, ಕಾಗುಣಿತ, ವಿಷಯದ ಸುಸಂಬಂಧತೆ ಗಮನಿಸಬೇಕು
- ಸುಗಮಕಾರರು ಕಲಿಕಾಹಾಳೆಗಳಿಗೆ ಅಗತ್ಯವೆನಿಸಿದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಮತ್ತು ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು.
- ಕಲಿಕಾ ಹಾಳೆಗಳಲ್ಲಿನ ಲಿಂಕ್ ಬಳಸಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಾಹಿತಿ ಪಡೆಯಲು ಮತ್ತು ಇದರ ಮೇಲೆ ನೋಟ್ಸ್ ತಯಾರಿಸಲು ಮಗುವನ್ನು ತರಬೇತುಗೊಳಿಸಬೇಕು.
- ಪ್ರಯೋಗ ಮಾಡುವ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರಯೋಗಾಲಯದ ಉಪಕರಣಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದರ ಜೊತೆ ಸೂಕ್ತ ಮುನ್ನೆಚ್ಚರಿಕಾ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕು.
- ಮೌಲ್ಯಾಂಕನಕ್ಕಾಗಿ ವಿವಿಧ ಚಟುವಟಿಕೆ, ಪ್ರಯೋಗ, ಚಿತ್ರಚನೆ, ಸಂಗ್ರಹಣೆ, ಲಿಖಿತಉತ್ತರ, ಮೌಖಿಕ ಉತ್ತರ ಎಲ್ಲವನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಬೇಕು.

ಪದ-ಪರಿಚಯ

ಥೀಮ್: ಕಲಿಯಬೇಕಾದ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ/ಕೌಶಲ/ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ತಿಳಿಸಲು ಪಠ್ಯವಸ್ತುವಿನಲ್ಲಿ ಗುರುತಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಶೀರ್ಷಿಕೆ.

ಕಲಿಕಾ ಫಲ: ತರಗತಿವಾರು ವಿಷಯವಾರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೇಕಾದ ಕಲಿಕೆ / ಕೌಶಲ ಸೂಚಿಸುವ ಹೇಳಿಕೆ.

ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಮತ್ತು ಮಹತ್ವ: ಕಲಿಕಾಫಲದ ವಿಶಾಲತೆ ಹಾಗೂ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ.

ಕಲಿಕಾ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ: ಗುರುತಿಸಿಕೊಂಡ ಥೀಮ್/ಕಲಿಕಾಫಲ ಗಳಿಕೆಯಾಗಲು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯು ಸುಲಭದಿಂದ ಸಂಕೀರ್ಣದಡೆಗೆ ಗ್ರೇಡ್ಡ್ ಆಗಿ ಚಿತ್ರಗಳೊಂದಿಗೆ ಹಾಗೂ ಆಲೋಚಿಸಿ ಸುಳುಹುಗಳನ್ನು ನೀಡುತ್ತಾ ಕಲಿಕಾ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ರೂಪಿಸಿರುವುದು. ಇದರಲ್ಲಿ ಮಗುವಿನ ದೈನಂದಿನ ಅನುಭವಗಳ ಆಧಾರದಲ್ಲಿ ಉದಾಹರಣೆ / ದೃಷ್ಟಾಂತ/ ಚಿತ್ರಕಥೆ ಚಟುವಟಿಕೆ/ ಮಾಡಿನೋಡು/ ಹೊಂದಿಸುವುದು ಇತ್ಯಾದಿ ಬರವಣಿಗೆ ರೂಪದಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಮೌಲ್ಯಾಂಕನ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ: ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಕಲಿಕಾ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗೆ ನೀಡಿದ ಭಾಗವನ್ನು ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಿದ ನಂತರ ತನ್ನ ಕಲಿಕೆಯನ್ನು ಸ್ವ-ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಮಾಂತರ ರೂಪದ ಇನ್ನೊಂದು ಚಟುವಟಿಕೆಯನ್ನು ನೀಡುವುದು ಅಥವಾ ಚಟುವಟಿಕೆಯ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ನಿರಂತರವಾಗಿ ಸಾಗುವುದು.

ಅನ್ವಯಿಸುವಿಕೆ: ದೈನಂದಿನ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಆಧಾರವಾಗಿ ಮುಂದಿನ ಕಲಿಕೆಗೆ ಬುನಾದಿಯಾಗಿ ಬಾಕ್ಸ್ ಐಟಂ ನಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ನೀಡುವುದು. ಇದಕ್ಕೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳೇ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ, ಇತರೆ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಬಳಸಿ ಬರೆಯುವುದು ಅಥವಾ ಶಿಕ್ಷಕರ/ಪೋಷಕರ ಸಹಾಯ ಪಡೆಯುವುದು.

ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಸ್ಥರ: ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಕಲಿಕಾಫಲದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯ ಮಟ್ಟವನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸುವ ಒಂದು ಸಾಧನವಾನವಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ನೀಡಿರುವ ಸ್ಥರಗಳನ್ನು ಸುಗಮಕಾರರು ಮಾದರಿಗಳೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸುವುದು.

ಗುರುತಿಸಿಕೊಂಡ ಕಲಿಕಾಫಲಗಳು

ತರಗತಿ:-4

ವಿಷಯ:-ಪರಿಸರ ಅಧ್ಯಯನ

ಕ್ರ ಸಂ	ಕಲಿಕಾ ಫಲ	ಕಲಿಕಾಂಶಗಳು
1	ವಿವರಿಸುವರು	* ನೀರಿನ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯನ್ನು ವಿವರಿಸುವರು. * ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿಗಳಾದ ಹಬ್ಬ, ಜಾತ್ರೆ ಇತ್ಯಾದಿ ಆಚರಣೆಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸುವರು.
2	ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡುವರು	* ದಿನನಿತ್ಯದ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಹೂ ಮತ್ತು ಹಣ್ಣುಗಳ ಉಪಯೋಗಗಳನ್ನು ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡುವರು. * ಜೇನು ಸಂಗ್ರಹಣೆಯ ಉಪಯೋಗಗಳನ್ನು ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡುವರು.
3	ವರ್ತಿಸುವರು	* ಸಸ್ಯ, ಪ್ರಾಣಿ ಮತ್ತು ಅಶಕ್ತರ ಬಗ್ಗೆ ಸಂವೇದನಾಶೀಲರಾಗಿ ವರ್ತಿಸುವರು.
4	ಹೋಲಿಸುವರು	* ವಿವಿಧ ರೀತಿಯ ಕುಟುಂಬಗಳ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಸರಳ ವಂಶವೃಕ್ಷದ ಮೂಲಕ ಹೋಲಿಸುವರು. * ಪ್ರಸ್ತುತ ಮತ್ತು ಹಿಂದಿನ ಕಾಲದ ದಿನನಿತ್ಯದ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಹೋಲಿಸುವರು. (ವ್ಯವಸಾಯ ಮತ್ತು ನಿರ್ಮಾಣ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು) * ಪ್ರಾಣಿ ಮತ್ತು ಸಸ್ಯಗಳ ನಡುವೆ ವೀಕ್ಷಿಸಬಹುದಾದ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಹೋಲಿಸುವರು.
5	ಅರ್ಥೈಸುವರು	* ಕಸದ ವಿಲೇವಾರಿ ಕ್ರಮವನ್ನು ಅರ್ಥೈಸುವರು.
6	ಗುರುತಿಸುವರು	* ಆಹಾರ ಗಾತ್ರ ವರ್ತನೆ ಮತ್ತು ಆಹಾರ ಅಭ್ಯಾಸಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಮನುಷ್ಯ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಣಿಗಳ ನಡುವಿನ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಗುರುತಿಸುವರು. * ಮಾನವ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಣಿಗಳ ನಡುವಿನ ಸಂಬಂಧ ಮತ್ತು ಪರಸ್ಪರ ಅವಲಂಬನೆಯನ್ನು ಗುರುತಿಸುವರು. * ಬಾಲ ಕಾರ್ಮಿಕರು ಎದುರಿಸುವ ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವರು. * ಕುಟುಂಬದ ಸದಸ್ಯರ ಮತ್ತು ಸ್ನೇಹಿತರಲ್ಲಿರುವ ವಿಶೇಷ ಗುಣಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಕುಶಲತೆಯನ್ನು ಗುರುತಿಸುವರು. * ಪ್ರಾಣಿ ಮತ್ತು ಸಸ್ಯಗಳ ನಡುವೆ ವೀಕ್ಷಿಸಬಹುದಾದ ಲಕ್ಷಣಗಳ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಗುರುತಿಸುವರು.
7	ತಿಳಿಯುವರು	* ಜೇನು ಸಂಗ್ರಹಣೆಯ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ತಿಳಿಯುವರು * ಸಂಚಾರ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ತಿಳಿದು ಅದನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯನ್ನು ಮನಗಾಣುವರು.
8	ಹೆಸರಿಸುವರು	* ವಿವಿಧ ಕುಶಲಕರ್ಮಿಗಳು ತಯಾರಿಸುವ ಆಟಿಕೆ ಮತ್ತು ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಹೆಸರಿಸುವರು.
9	ವಿಶ್ಲೇಷಿಸುವರು	* ನೀರು ನಮ್ಮ ಆರೋಗ್ಯದ ಮೇಲೆ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರುವುದನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸುವರು.
10	ವರ್ಗೀಕರಿಸುವರು	* ಒಳಾಂಗಣ ಮತ್ತು ಹೊರಾಂಗಣ ಆಟಗಳನ್ನು ವರ್ಗೀಕರಿಸುವರು.
11	ವಿಂಗಡಿಸುವರು	* ಸಸ್ಯ, ಪ್ರಾಣಿ, ಪಕ್ಷಿ ಮತ್ತು ವಸ್ತುಗಳಲ್ಲಿನ ಸಾಮ್ಯತೆ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ವಿಂಗಡಿಸುವರು.
12	ಮೆಚ್ಚುವರು	* ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಜನರ ವಿಭಿನ್ನ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಮತ್ತು ಆಹಾರ ಪದ್ಧತಿಗಳನ್ನು ಮೆಚ್ಚುವರು.

ಕಲಿಕಾಫಲಗಳ ಮರುಹೊಂದಾಣಿಕೆ

ತರಗತಿ:-4

ವಿಷಯ:- ಪರಿಸರ ಅಧ್ಯಯನ

ಕ್ರ.ಸಂ	ತರಗತಿ 2	ತರಗತಿ 3	ತರಗತಿ 4
1	ನೀರಿನ ವಿವಿಧ ಮೂಲಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡುವರು. ನೀರಿನ ಮಹತ್ವವನ್ನು ತಿಳಿದು ನೀರು ಹೇಗೆ ಕಲುಷಿತಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ವಿವರಿಸುವರು.		ದಿನನಿತ್ಯದ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಹೂವು ಮತ್ತು ಹಣ್ಣುಗಳ ಉಪಯೋಗಗಳನ್ನು ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡುವರು. ನೀರಿನ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯನ್ನು ವಿವರಿಸುವರು ಮತ್ತು ಕಲುಷಿತ ನೀರು ನಮ್ಮ ಆರೋಗ್ಯದ ಮೇಲೆ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರುವುದನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸುವರು.
2	ಆಹಾರದ ವಿವಿಧ ಮೂಲಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಅಡುಗೆ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಆಹಾರ ತಯಾರಿಸಲು ಬಳಸುವ ಪರಿಕರಗಳನ್ನು ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡುವರು.	ಆಹಾರದ ವಿಧ ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ಮೂಲಗಳನ್ನು ಹೆಸರಿಸುವರು. ಆಹಾರ ತಯಾರಿಸಲು ಬಳಸುವ ಪರಿಕರಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಅಗತ್ಯವಾದ ಇಂಧನವನ್ನು ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡುವರು.	
3	ಮಾನವನ ದೇಹದ ಭಾಗಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವರು ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ರಕ್ಷಣೆಯ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸುವರು.		ಪ್ರಾಣಿ ಮತ್ತು ಸಸ್ಯಗಳ ನಡುವೆ ವೀಕ್ಷಿಸಬಹುದಾದ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಹೋಲಿಸುವರು ಮತ್ತು ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಗುರುತಿಸುವರು.
4	ಕುಟುಂಬದ ಸದಸ್ಯರ ಪಾತ್ರಗಳು ಮತ್ತು ಅದರ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯನ್ನು ವಿವರಿಸುವರು. ಕುಟುಂಬದ ಆಚರಣೆಗಳು ಮತ್ತು ಹಬ್ಬಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸುವರು. ವಯಸ್ಸಾದ ಮತ್ತು ಅಶಕ್ತರ ಬಗ್ಗೆ ಸಂವೇದನಾಶೀಲರಾಗಿ ವರ್ತಿಸುವರು.	ಮೂರು ತಲೆಮಾರುಗಳ ಸರಳ ವಂಶವೃಕ್ಷವನ್ನು ರಚಿಸಿ ಕುಟುಂಬದ ಸದಸ್ಯರುಗಳ ನಡುವಿನ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ವಿವರಿಸುವರು. ಕುಟುಂಬದ ಸದಸ್ಯರುಗಳ ನಡುವಿನ ಅನುವಂಶೀಯತೆಯಲ್ಲಿನ ಸಾಮ್ಯತೆಯನ್ನು ಗಮನಿಸುವರು.	ವಿವಿಧ ರೀತಿಯ ಕುಟುಂಬಗಳ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಸರಳ ವಂಶವೃಕ್ಷದ ಮೂಲಕ ಹೋಲಿಸುವರು.
5	ಮನೆಯ ಅವಶ್ಯಕತೆಯನ್ನು ವಿವರಿಸುವರು ಮತ್ತು ಕಸದ ವಿಲೇವಾರಿಯನ್ನು ಅರ್ಥೈಸಿಕೊಳ್ಳುವರು.		
6	ಶಾಲೆ, ಆಸ್ಪತ್ರೆ, ಬ್ಯಾಂಕ್ ಇತ್ಯಾದಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಅಗತ್ಯವನ್ನು ತಿಳಿಯುವರು ಮತ್ತು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಆಸ್ತಿಗಳ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯನ್ನು ವಿವರಿಸುವರು.		

7		ತನ್ನ ಅಗತ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಬೇಕಾದ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳಾದ ಮಡಕೆ ಹಾಗೂ ಚಕ್ರ ತಯಾರಿಸುವುದನ್ನು ಮಾನವ ಹೇಗೆ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ ಎಂಬುದನ್ನು ವಿವರಿಸುವರು. ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಿಸುವ ಕ್ರಮಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಲಕ್ರಮೇಣ ಆದ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸುವರು.	
8	ಒಳಾಂಗಣ ಮತ್ತು ಹೊರಾಂಗಣ ಆಟಗಳ ನಡುವಿನ ವ್ಯತ್ಯಾಸವನ್ನು ಗುರುತಿಸುವರು.	ಒಳಾಂಗಣ ಮತ್ತು ಹೊರಾಂಗಣ ಆಟಗಳನ್ನು ವರ್ಗೀಕರಿಸುವರು. ಸಸ್ಯ, ಪ್ರಾಣಿ ಮತ್ತು ಅಶಕ್ತರ ಬಗ್ಗೆ ಸಂವೇದನಾಶೀಲರಾಗಿ ವರ್ತಿಸುವರು.	
9	ವಿವಿಧ ಸಾರಿಗೆ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವರು	ವಿವಿಧ ರೀತಿಯ ಮನೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಲು ಅಗತ್ಯವಾದ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡುವರು, ದೂರ ಮತ್ತು ಹತ್ತಿರದ ಸಾರಿಗೆಗೆ ಬಳಸುವ ವಾಹನಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವರು.	ಸಂಚಾರ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ತಿಳಿದು ಅದನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯನ್ನು ಮನಗಾಣುವರು. ಪ್ರಸ್ತುತ ಮತ್ತು ಹಿಂದಿನ ಕಾಲದ ದಿನನಿತ್ಯದ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಹೋಲಿಸುವರು. (ವ್ಯವಸಾಯ ಮತ್ತು ನಿರ್ಮಾಣ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು.)
10	ಚಲನೆಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ವಿಭಿನ್ನ ಪ್ರಾಣಿ ಮತ್ತು ಪಕ್ಷಿಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವರು- ಹಾರುವ, ತೆವಳುವ ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ಧ್ವನಿ.	ಸ್ಥಳೀಯ ಪರಿಸರದಲ್ಲಿನ ಸಸ್ಯಗಳು, ಪ್ರಾಣಿಗಳು, ಪಕ್ಷಿಗಳನ್ನು ಅವುಗಳ ಆಕಾರ ಗಾತ್ರ ಮತ್ತು ಆವಾಸಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ವಿವರಿಸುವರು. ಪಕ್ಷಿಗಳು ಉಂಟುಮಾಡುವ ಶಬ್ದ, ಅವುಗಳ ಆಹಾರ ಅಭ್ಯಾಸ ಮತ್ತು ವಾಸಿಸುವ ಸ್ಥಳಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವರು. ಸಸ್ಯ, ಪ್ರಾಣಿ, ಪಕ್ಷಿ ಮತ್ತು ವಸ್ತುಗಳಲ್ಲಿನ ಸಾಮ್ಯತೆ ಮತ್ತು ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ವಿಂಗಡಿಸುವರು.	ಆಕಾರ, ಗಾತ್ರ, ವರ್ತನೆ ಮತ್ತು ಆಹಾರಾಭ್ಯಾಸಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಮನುಷ್ಯ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಣಿಗಳ ನಡುವಿನ ವ್ಯತ್ಯಾಸವನ್ನು ಗುರುತಿಸುವರು.
11	ಸಸ್ಯಗಳ ಭಾಗಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ, ನಿತ್ಯ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಅವುಗಳ ಉಪಯೋಗಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸುವರು.		
12	ಸೂರ್ಯ ಚಂದ್ರ ಮತ್ತು ನಕ್ಷತ್ರಗಳ ಬಾಹ್ಯ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸುವರು ಮತ್ತು ತಮ್ಮ ಸುತ್ತಲಿನ ಪರಿಸರದಲ್ಲಿನ ಭೌಗೋಳಿಕ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವರು.		

13			ವಿವಿಧ ಕುಶಲಕರ್ಮಿಗಳು ತಯಾರಿಸುವ ಆಟಿಕೆ ಮತ್ತು ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಹೆಸರಿಸುವರು. ಬಾಲಕಾರ್ಮಿಕರು ಎದುರಿಸುವ ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವರು.
14			ಕುಟುಂಬದ ಸದಸ್ಯರ ಮತ್ತು ಸ್ನೇಹಿತರಲ್ಲಿರುವ ವಿಶೇಷ ಗುಣಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಕುಶಲತೆಯನ್ನು ಗುರುತಿಸುವರು.
15			ಮಾನವ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಣಿಗಳ ನಡುವಿನ ಸಂಬಂಧ ಮತ್ತು ಪರಸ್ಪರ ಅವಲಂಬನೆಯನ್ನು ಗುರುತಿಸುವರು. ಜೇನು ಸಂಗ್ರಹಣೆಯ ವಿಧಾನವನ್ನು ತಿಳಿಯುವರು ಮತ್ತು ಅದರ ಉಪಯೋಗವನ್ನು ಪಟ್ಟಿಮಾಡುವರು.
16			ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿಗಳಾದ ಹಬ್ಬ, ಜಾತ್ರೆ ಇತ್ಯಾದಿ ಆಚರಣೆಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸುವರು. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಜನರ ವಿಭಿನ್ನ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಮತ್ತು ಆಹಾರ ಪದ್ಧತಿಗಳನ್ನು ಮೆಚ್ಚುವರು.
ಒಟ್ಟು	11	6	9

ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಲಾದ ಪ್ರಮುಖ ಕಲಿಕಾ ಫಲಗಳು	8	5	8
---------------------------------	---	---	---

ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಲಾದ ಪ್ರಮುಖ ಕಲಿಕಾ ಫಲಗಳ ಕ್ರಮ ಸಂಖ್ಯೆಗಳು:- 1, 2, 3, 4, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 15 ಮತ್ತು 16
ಒಟ್ಟು ಕಲಿಕಾ ಫಲಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ - 12

ಕ್ರ. ಸಂ	ಥೀಮ್ಸ್	ಘಟಕಗಳು
1	ಜೀವಪ್ರಪಂಚ	ಪ್ರಾಣಿ ಪ್ರಪಂಚ ಸವಿ ಜೇನು ವನ ಸಂಚಾರ ಸಸ್ಯಾಧಾರ ಬೇರು ಪುಷ್ಪರಾಗ ಅದ್ಭುತ ಯಂತ್ರ ನಮ್ಮ ದೇಹ
2	ನೈಸರ್ಗಿಕ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳು	ಹನಿಗೂಡಿದರೆ. . . ಜಲಮಾಲಿನ್ಯ -ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಮೋಡಣ್ಣನ ಪಯಣ
3	ಆಹಾರ	ಆಹಾರ - ಆರೋಗ್ಯ ಆಹಾರ ಅಭ್ಯಾಸ
4	ಆಶ್ರಯ-ವಸತಿ ವೈವಿಧ್ಯ	ವಸತಿ ವೈವಿಧ್ಯ
5	ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆ	ಕಸ ರಸ
6	ಸಾರಿಗೆ ಮತ್ತು ಸಂಪರ್ಕ	ನಕ್ಷೆ ಕಲಿ-ದಾರಿ ತಿಳಿ ಸಂಚಾರ ನಿಯಮಗಳು ಸಾರಿಗೆ ಮತ್ತು ಸಂಪರ್ಕ
7	ಕುಟುಂಬ ಮತ್ತು ಸಮುದಾಯ	ಬದಲಾಗುತ್ತಿರುವ ಕುಟುಂಬಗಳು ಮನೆಯೇ ಮೊದಲ ಪಾಠಶಾಲೆ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ವಿಶಿಷ್ಟ ವೃತ್ತಿ ವಿಶೇಷ ಹಬ್ಬ ಹರುಷ ಖೋ. . . ಸೌಲಭ್ಯಗಳು ಸುಧಾರಣೆಗಳು ಉಡುಪು-ವಿನ್ಯಾಸ
8	ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯ -ನಮ್ಮ ಭಾರತ	ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯ-ನಮ್ಮ ಹೆಮ್ಮೆ

ಜೀವಪ್ರಪಂಚ

ಕಲಿಕಾಫಲ: 1 ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಗೂ ಮತ್ತು ಮಾನವರಿಗೂ ಕಾಣುವ ಹೋಲಿಕೆ ಮತ್ತು ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವರು (ಬಾಹ್ಯ ಲಕ್ಷಣಗಳು).

ವ್ಯಾಪ್ತಿ:- ಬಾಹ್ಯ ಲಕ್ಷಣಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಗೂ ಮತ್ತು ಮಾನವರಿಗೂ ಕಾಣುವ ಹೋಲಿಕೆ ಮತ್ತು ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವುದು.

ಮಹತ್ವ:- ತನ್ನ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲ ಪರಿಸರದ ಇತರ ಜೀವಿಗಳನ್ನು ಅರಿಯಲು, ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಗೂ ಮತ್ತು ಮಾನವರಿಗೂ ಕಾಣುವ ಹೋಲಿಕೆ ಮತ್ತು ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವುದು ಮಹತ್ವವಾಗಿದೆ.

ಚಟುವಟಿಕೆ 1.1

ಹೆಸರು: ಬಣ್ಣ ಹಚ್ಚುವುದು.

ಉದ್ದೇಶ: ಪ್ರಾಣಿ, ಪಕ್ಷಿ ಮತ್ತು ಕೀಟಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವುದು.

ವಿಧಾನ: ಶಿಕ್ಷಕರು/ಸುಗಮಕಾರರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಕಲಿಕಾ ಹಾಳೆಯಲ್ಲಿ ನೀಡಿರುವ ಪ್ರಾಣಿ, ಪಕ್ಷಿ ಮತ್ತು ಕೀಟಗಳ ಚಿತ್ರಗಳಿಗೆ ಸೂಕ್ತ ಬಣ್ಣ ಹಚ್ಚುವಂತೆ ತಿಳಿಸುವುದು.

ಕಲಿಕೋಪಕರಣಗಳು: ಕಲಿಕಾ ಹಾಳೆ, ಬಣ್ಣಗಳು.

ಚಟುವಟಿಕೆ 1.2

ಹೆಸರು: ವಿಂಗಡಿಸುವುದು.

ಉದ್ದೇಶ: ಪ್ರಾಣಿ, ಪಕ್ಷಿ ಮತ್ತು ಕೀಟಗಳನ್ನು ವಿಂಗಡಿಸುವುದು.

ವಿಧಾನ: ಶಿಕ್ಷಕರು/ಸುಗಮಕಾರರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಕಲಿಕಾ ಹಾಳೆಯಲ್ಲಿ ನೀಡಿರುವ ಪ್ರಾಣಿ, ಪಕ್ಷಿ ಮತ್ತು ಕೀಟಗಳನ್ನು ವಿಂಗಡಿಸಿ ಬರೆಯುವಂತೆ ಸೂಚಿಸುವುದು.

ಕಲಿಕೋಪಕರಣಗಳು: ಕಲಿಕಾ ಹಾಳೆ.

ಚಟುವಟಿಕೆ 1.3

ಹೆಸರು: ಚಿತ್ರ ಸಂಗ್ರಹಣೆ.

ಉದ್ದೇಶ: ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸುವುದು.

ವಿಧಾನ: ಶಿಕ್ಷಕರು/ಸುಗಮಕಾರರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಕಲಿಕಾ ಹಾಳೆಯಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳು ನೋಡಿರುವ ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಅಂಟಿಸುವಂತೆ ಸೂಚಿಸುವುದು.

ಕಲಿಕೋಪಕರಣಗಳು: ಕಲಿಕಾ ಹಾಳೆ

ಚಟುವಟಿಕೆ 1.4

ಹೆಸರು: ಹೋಲಿಸುವುದು.

ಉದ್ದೇಶ: ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಗೂ ಮತ್ತು ಮಾನವರಿಗೂ ಕಾಣುವ ಹೋಲಿಕೆಗಳನ್ನು ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡುವುದು.

ವಿಧಾನ: ಶಿಕ್ಷಕರು/ಸುಗಮಕಾರರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಕಲಿಕಾ ಹಾಳೆಯಲ್ಲಿ ಮಾನವರಿಗೂ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಗೂ ಕಾಣುವ ಬಾಹ್ಯ ಹೋಲಿಕೆಗಳನ್ನು ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡುವಂತೆ ಸೂಚಿಸುವುದು.

ಕಲಿಕೋಪಕರಣಗಳು: ಕಲಿಕಾ ಹಾಳೆ.

ಚಟುವಟಿಕೆ 1.5

ಹೆಸರು: ವ್ಯತ್ಯಾಸಿಸುವುದು.

ಉದ್ದೇಶ: ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಗೂ ಮತ್ತು ಮಾನವರಿಗೂ ಕಾಣುವ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡುವುದು.

ವಿಧಾನ: ಶಿಕ್ಷಕರು/ಸುಗಮಕಾರರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಕಲಿಕಾ ಹಾಳೆಯಲ್ಲಿ ಮಾನವರಿಗೂ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಗೂ ಕಾಣುವ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವಂತೆ ಸೂಚಿಸುವುದು.

ಕಲಿಕೋಪಕರಣಗಳು: ಕಲಿಕಾ ಹಾಳೆ.

ಚಟುವಟಿಕೆ 1.6

ಹೆಸರು: ವ್ಯತ್ಯಾಸಿಸುವುದು.

ಉದ್ದೇಶ: ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಗೂ ಮತ್ತು ಮಾನವರಿಗೂ ಕಾಣುವ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡುವುದು.

ವಿಧಾನ: ಶಿಕ್ಷಕರು/ಸುಗಮಕಾರರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಕಲಿಕಾ ಹಾಳೆಯಲ್ಲಿ ಮಾನವರಿಗೂ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಗೂ ಕಾಣುವ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡುವಂತೆ ಸೂಚಿಸುವುದು.

ಕಲಿಕೋಪಕರಣಗಳು: ಕಲಿಕಾ ಹಾಳೆ.

ಚಟುವಟಿಕೆ 1.7

ಹೆಸರು: ಪ್ರಾಣಿಗಳ ನಡುವಿನ ಹೋಲಿಕೆ ಮತ್ತು ವ್ಯತ್ಯಾಸ.

ಉದ್ದೇಶ: ಪ್ರಾಣಿಗಳ ನಡುವಿನ ಕಾಣುವ ಹೋಲಿಕೆ ಮತ್ತು ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಗುರುತಿಸುವುದು.

ವಿಧಾನ: ಶಿಕ್ಷಕರು/ಸುಗಮಕಾರರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಕಲಿಕಾ ಹಾಳೆಯಲ್ಲಿನ ಕೋಷ್ಟಕವನ್ನು ಭರ್ತಿ ಮಾಡುವಂತೆ ಸೂಚಿಸುವುದು.

ಕಲಿಕೋಪಕರಣಗಳು: ಕಲಿಕಾ ಹಾಳೆ.

ಕಲಿಕಾಫಲ 2: ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಗೂ ಮಾನವರಿಗೂ ಇರುವ ಸಂಬಂಧ (ಪರಸ್ಪರ ಅವಲಂಬನೆ)ವನ್ನು ಅರಿಯುವರು.

ವ್ಯಾಪ್ತಿ:- ಮಾನವ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಣಿಗಳು ಪರಸ್ಪರ ಅವಲಂಬಿಸಿವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸುವುದು.

ಮಹತ್ವ:- ಮಾನವ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಣಿಗಳು ಪರಸ್ಪರ ಅವಲಂಬಿಸಿವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಯುವ ಮೂಲಕ ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸಹಾನುಭೂತಿ ತೋರುವುದು ಮಹತ್ವದ್ದಾಗಿದೆ.

ಚಟುವಟಿಕೆ 2.1

ಹೆಸರು: ಪ್ರಾಣಿ, ಪಕ್ಷಿ, ಕೀಟಗಳ ಉಪಯೋಗಗಳು.

ಉದ್ದೇಶ: ಪ್ರಾಣಿ, ಪಕ್ಷಿ, ಕೀಟಗಳ ಉಪಯೋಗಗಳನ್ನು ಅರಿಯುವುದು.

ವಿಧಾನ: ಶಿಕ್ಷಕರು/ಸುಗಮಕಾರರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಪ್ರಾಣಿ, ಪಕ್ಷಿ, ಕೀಟಗಳ ಚಿತ್ರ ಗಮನಿಸಿ, ಅವುಗಳ ಉಪಯೋಗಗಳೊಂದಿಗೆ ಹೊಂದಿಸುವಂತೆ ಸೂಚಿಸುವುದು.

ಕಲಿಕೋಪಕರಣಗಳು: ಕಲಿಕಾ ಹಾಳೆ.

ಚಟುವಟಿಕೆ 2.2

ಹೆಸರು: ಸರಳ ಸಂಭಾಷಣೆ

ಉದ್ದೇಶ: ಮಾನವ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಣಿಗಳ ನಡುವಿನ ಪರಸ್ಪರ ಅವಲಂಬನೆಯನ್ನು ಅರಿಯುವುದು.

ವಿಧಾನ: ಶಿಕ್ಷಕರು/ಸುಗಮಕಾರರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಸರಳ ಸಂಭಾಷಣೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಸಿ, ಮಾನವ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಣಿಗಳ ನಡುವಿನ ಪರಸ್ಪರ ಅವಲಂಬನೆಯನ್ನು ವಿವರಿಸುವುದು.

ಕಲಿಕೋಪಕರಣಗಳು: ಕಲಿಕಾ ಹಾಳೆ.

ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಸ್ತರಗಳು :

ಕ್ರ. ಸಂ	1	2	3	4
1	ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಗೂ ಮತ್ತು ಮಾನವರಿಗೂ ಹೋಲಿಕೆ ಹಾಗೂ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವರು.	ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಗೂ ಮತ್ತು ಮಾನವರಿಗೂ ಹೋಲಿಕೆ ಹಾಗೂ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ಉದಾಹರಣೆ ನೀಡುವರು.	ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಗೂ ಮತ್ತು ಮಾನವರಿಗೂ ಹೋಲಿಕೆ ಹಾಗೂ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ಅವುಗಳ ಪರಸ್ಪರ ಅವಲಂಬನೆ ಅರಿಯುವರು.	ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಗೂ ಮತ್ತು ಮಾನವರಿಗೂ ಹೋಲಿಕೆ ಹಾಗೂ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ, ಅವುಗಳ ಪರಸ್ಪರ ಅವಲಂಬನೆಯನ್ನು ಉದಾಹರಣೆಯೊಂದಿಗೆ ವಿವರಿಸುವರು.

ಕಲಿಕಾಫಲ 3: ಪ್ರಾಣಿಗಳ ವರ್ತನೆಯನ್ನು ವಿವರಿಸುವರು.

ವ್ಯಾಪ್ತಿ:- ಪ್ರಾಣಿಗಳು ಕೂಡಿ ಬಾಳುತ್ತವೆ, ಮರಿಗಳಿಗೆ ಆಹಾರ ಹುಡುಕುವುದನ್ನು ಕಲಿಸುತ್ತವೆ. ಮರಿಗಳನ್ನು ಆರೈಕೆ ಮಾಡುತ್ತವೆ ಎಂಬ ವರ್ತನೆಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸುವುದು.

ಮಹತ್ವ:- ಪ್ರಾಣಿಗಳು ಮಾನವರಂತೆ ಕೆಲವು ವರ್ತನೆಗಳನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತವೆ ಎಂದು ತಿಳಿಯುವುದು ಮಹತ್ವದ್ದಾಗಿದೆ.

ಚಟುವಟಿಕೆ 3.1

ಹೆಸರು: ಚಿತ್ರ ಸಂಗ್ರಹಣೆ.

ಉದ್ದೇಶ: ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಮತ್ತು ಪಕ್ಷಿಗಳ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸುವುದು.

ವಿಧಾನ: ಮಕ್ಕಳು ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಮತ್ತು ಪಕ್ಷಿಗಳ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಅಂಟಿಸುವಂತೆ ಸೂಚಿಸುವುದು.

ಕಲಿಕೋಪಕರಣಗಳು: ಕಲಿಕಾ ಹಾಳೆ.

ಚಟುವಟಿಕೆ 3.2

ಹೆಸರು: ಅಭಿಪ್ರಾಯ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುವುದು.

ಉದ್ದೇಶ: ಪ್ರಾಣಿ, ಪಕ್ಷಿ ಮತ್ತು ಕೀಟಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅವರ ಮಾತುಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದು.

ವಿಧಾನ: ಶಿಕ್ಷಕರು/ಸುಗಮಕಾರರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಕಲಿಕಾ ಹಾಳೆಯಲ್ಲಿ ನೀಡಿರುವ ಪ್ರಾಣಿ, ಪಕ್ಷಿ ಮತ್ತು ಕೀಟಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅವರ ಮಾತುಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಳುವಂತೆ ಸೂಚಿಸುವುದು.

ಕಲಿಕೋಪಕರಣಗಳು: ಕಲಿಕಾ ಹಾಳೆ.

ಚಟುವಟಿಕೆ 3.3

ಹೆಸರು: ಪ್ರಾಣಿಗಳು ತೋರುವ ವರ್ತನೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿಸುವುದು.

ಉದ್ದೇಶ: ಪ್ರಾಣಿಗಳು ತೋರುವ ವರ್ತನೆಯನ್ನು ವಿವರಿಸುವುದು.

ವಿಧಾನ: ಶಿಕ್ಷಕರು/ಸುಗಮಕಾರರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಕಲಿಕಾ ಹಾಳೆಯಲ್ಲಿ ನೀಡಿರುವ ಪ್ರಾಣಿಗಳು ತೋರುವ ವರ್ತನೆಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿಸುವಂತೆ ಸೂಚಿಸುವುದು.

ಕಲಿಕೋಪಕರಣಗಳು: ಕಲಿಕಾ ಹಾಳೆ.

ಕಲಿಕಾಫಲ 4: ಜೀನು ಸಂಗ್ರಹಣೆಯ ವಿಧಾನ ಮತ್ತು ಉಪಯೋಗವನ್ನು ಅರಿಯುವರು.

ವ್ಯಾಪ್ತಿ:- ಜೀನು ಸಂಗ್ರಹಣೆಯ ವಿಧಾನ ಮತ್ತು ಉಪಯೋಗವನ್ನು ಅರಿಯುವುದು.

ಮಹತ್ವ:- ಜೀನುಗಳ ವರ್ತನೆ, ಅವುಗಳ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನ ಹಾಗೂ ಜೀನುಗೂಡಿಸ ಉಪಯೋಗಗಳನ್ನು ತಿಳಿಯುವುದು ಮಹತ್ವದ್ದಾಗಿದೆ.

ಚಟುವಟಿಕೆ 4.1

ಹೆಸರು: ಹೊಂದಿಸಿ ಬರೆಯುವುದು.

ಉದ್ದೇಶ: ಜೇನು ಸಂಗ್ರಹಣೆಯ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿಸುವುದು.

ವಿಧಾನ: ಶಿಕ್ಷಕರು/ಸುಗಮಕಾರರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಕಲಿಕಾ ಹಾಳೆಯಲ್ಲಿನ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ಹೊಂದಿಸುವಂತೆ ಸೂಚಿಸುವುದು.

ಕಲಿಕೋಪಕರಣಗಳು: ಕಲಿಕಾ ಹಾಳೆ.

ಚಟುವಟಿಕೆ 4.2

ಹೆಸರು: ಹಾಡು.

ಉದ್ದೇಶ: ಜೇನು ಸಂಗ್ರಹಣೆಯ ವಿಧಾನ/ಉತ್ಪನ್ನಗಳು/ಉಪಯೋಗಗಳನ್ನು ಹಾಡಿನ ಮೂಲಕ ತಿಳಿಸುವುದು.

ವಿಧಾನ: ಶಿಕ್ಷಕರು/ಸುಗಮಕಾರರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕದ ಪುಟಸಂಖ್ಯೆ 16 ರಲ್ಲಿನ ಹಾಡನ್ನು ಹಾಡಲು ಅನುಕೂಲಿಸುವುದು.

ಕಲಿಕೋಪಕರಣಗಳು: ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ.

ಚಟುವಟಿಕೆ 4.3

ಹೆಸರು: ಮಾಡಿ-ನೋಡು

ಉದ್ದೇಶ: ಶುದ್ಧ ಜೇನಿನ ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡುವುದು.

ವಿಧಾನ: ಶಿಕ್ಷಕರು/ಸುಗಮಕಾರರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕದ ಪುಟಸಂಖ್ಯೆ 14 ರಲ್ಲಿನ ಮಾಡಿ-ನೋಡು ಚಟುವಟಿಕೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಸುವುದು.

ಕಲಿಕೋಪಕರಣಗಳು: ಜೇನುತುಪ್ಪ, ನೀರು, ಗಾಜಿನಲೋಟ ಇತ್ಯಾದಿ.

ಚಟುವಟಿಕೆ 4.4

ಹೆಸರು: ಜೇನುಗೂಡಿನ ಉತ್ಪನ್ನಗಳು.

ಉದ್ದೇಶ: ಜೇನುಗೂಡಿನ ಉತ್ಪನ್ನಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವುದು.

ವಿಧಾನ: ಶಿಕ್ಷಕರು/ಸುಗಮಕಾರರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಕಲಿಕಾ ಹಾಳೆಯಲ್ಲಿನ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ಜೇನುಗೂಡಿನ ಉತ್ಪನ್ನಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಲು ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ನೀಡುವುದು.

ಕಲಿಕೋಪಕರಣಗಳು: ಕಲಿಕಾ ಹಾಳೆ.

ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಸ್ತರಗಳು:

1	2	3	4
ಪ್ರಾಣಿಗಳ ವರ್ತನೆಯನ್ನು ಗುರುತಿಸುವರು.	ಪ್ರಾಣಿಗಳ ವರ್ತನೆಯನ್ನು ಉದಾಹರಿಸುವರು.	ಪ್ರಾಣಿಗಳ ವರ್ತನೆಯನ್ನು ವಿವರಿಸುವರು.	ಪ್ರಾಣಿಗಳ ವರ್ತನೆಗಳನ್ನು ಉದಾಹರಣೆಯೊಂದಿಗೆ ವಿವರಿಸುವರು.
ಜೇನನ್ನು ಗುರುತಿಸುವರು.	ಜೇನುಗೂಡಿನ ಉತ್ಪನ್ನಗಳನ್ನು ಹೇಳುವರು.	ಜೇನು ಸಂಗ್ರಹಣೆಯ ವಿಧಾನ ಮತ್ತು ಕೆಲವು ಉತ್ಪನ್ನಗಳನ್ನು ಹೇಳುವರು	ಜೇನು ಸಂಗ್ರಹಣೆಯ ವಿಧಾನ, ಉತ್ಪನ್ನಗಳು ಮತ್ತು ಉಪಯೋಗವನ್ನು ವಿವರಿಸುವರು.

ಕಲಿಕಾಫಲ 5: ಹಣ್ಣುಗಳ ಪರಿಚಯ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವರು ಮತ್ತು ಮರಗಳ ಉಪಯೋಗಗಳನ್ನು ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡುವರು.

ವ್ಯಾಪ್ತಿ:- ಹಣ್ಣುಗಳ ಪರಿಚಯ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವರು ಮತ್ತು ಉಪಯೋಗಗಳನ್ನು ತಿಳಿಯುವುದು.

ಮಹತ್ವ:- ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುವ ಹಣ್ಣುಗಳನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಅವುಗಳ ಬಳಕೆಯನ್ನು ತಿಳಿಯುವುದು ಮಹತ್ವದ್ದಾಗಿದೆ.

ಚಟುವಟಿಕೆ 5.1

ಹೆಸರು: ಸಮೀಕ್ಷೆ

ಉದ್ದೇಶ: ವಿವಿಧ ಮರಗಳ ತೋಗಟಿಗಳು ವಿಭಿನ್ನವಾಗಿರುತ್ತವೆ ಎಂಬುದರ ಕುರಿತು ಸಮೀಕ್ಷೆ.

ವಿಧಾನ: ಶಿಕ್ಷಕರು/ಸುಗಮಕಾರರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಸುತ್ತ ಮುತ್ತಲಿನ ಮರಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ಬಿಳಿ ಹಾಳೆಗಳಲ್ಲಿ ತೋಗಟಿಯನ್ನು ಪೆನ್ಸಿಲ್‌ನಿಂದ ಟ್ರೇಸ್ ಮಾಡಿ ಆಟೋಗ್ರಾಫ್ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಮರದ ಹೆಸರನ್ನು ಬರೆಯುವಂತೆ ಸೂಚಿಸುವುದು.

ಕಲಿಕೋಪಕರಣಗಳು: ಬಿಳಿಹಾಳೆ, ಪೆನ್ಸಿಲ್ ಇತ್ಯಾದಿ.

ಚಟುವಟಿಕೆ 5.2

ಹೆಸರು: ಮರಗಳ ಹೆಸರುಗಳು

ಉದ್ದೇಶ: ಮನೆಯ ಅಕ್ಕ-ಪಕ್ಕ ಹಾಗೂ ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುವ ಮರಗಳನ್ನು ತಿಳಿಯುವುದು.

ವಿಧಾನ: ಶಿಕ್ಷಕರು/ಸುಗಮಕಾರರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಕಲಿಕಾ ಹಾಳೆಯಲ್ಲಿನ ಕೋಷ್ಟಕದಲ್ಲಿ ಸೂಕ್ತ ಮರಗಳ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಬರೆಯುವಂತೆ ಸೂಚಿಸುವುದು.

ಕಲಿಕೋಪಕರಣಗಳು: ಕಲಿಕಾ ಹಾಳೆ.

ಚಟುವಟಿಕೆ 5.3

ಹೆಸರು: ಹಣ್ಣುಗಳ ಪರಿಚಯ.

ಉದ್ದೇಶ: ವಿವಿಧ ಹಣ್ಣುಗಳ ಪರಿಚಯ ಮಾಡುವುದು.

ವಿಧಾನ: ಶಿಕ್ಷಕರು/ಸುಗಮಕಾರರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಕಲಿಕಾ ಹಾಳೆಯಲ್ಲಿನ ಹಣ್ಣುಗಳ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ಮಕ್ಕಳು ರುಚಿ ನೋಡಿದವ ಹಣ್ಣುಗಳಿಗೆ ವೃತ್ತ ಹಾಕುವಂತೆ ಸೂಚಿಸುವುದು.

ಕಲಿಕೋಪಕರಣಗಳು: ಕಲಿಕಾ ಹಾಳೆ.

ಕಲಿಕಾಫಲ 6: ಮರ ಕಡಿಯಬಾರದು, ಇದು ನಮ್ಮದು ಎಂಬ ಭಾವನೆ ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳುವರು.

ವ್ಯಾಪ್ತಿ:- ಮರ ಕಡಿಯುವುದರಿಂದ ಆಗುವ ತೊಂದರೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿಯುವುದು.

ಮಹತ್ವ:- ಪರಿಸರ ಸಂರಕ್ಷಣೆಯ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿಯುವುದು ಅತ್ಯಂತ ಮಹತ್ವದ್ದಾಗಿದೆ.

ಚಟುವಟಿಕೆ 6.1

ಹೆಸರು: ಹಾಡು

ಉದ್ದೇಶ: ಮರಗಳ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಹಾಡಿನ ಮೂಲಕ ತಿಳಿಸುವುದು.

ವಿಧಾನ: ಶಿಕ್ಷಕರು/ಸುಗಮಕಾರರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕದ ಪುಟಸಂಖ್ಯೆ 26 ರಲ್ಲಿನ ಹಾಡನ್ನು ಹಾಡಲು ಅನುಕೂಲಿಸುವುದು.

ಕಲಿಕೋಪಕರಣಗಳು: ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ.

ಚಟುವಟಿಕೆ 6.2

ಹೆಸರು: ಚಿತ್ರ ಸಂಗ್ರಹಣೆ.

ಉದ್ದೇಶ: ಮರಗಳ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸುವುದು.

ವಿಧಾನ: ಶಿಕ್ಷಕರು/ಸುಗಮಕಾರರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಮರಗಳ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಆಲ್ಬಂ ತಯಾರಿಸುವಂತೆ ಸೂಚಿಸುವುದು.

ಕಲಿಕೋಪಕರಣಗಳು: ಮರಗಳ ಚಿತ್ರಗಳು.

ಚಟುವಟಿಕೆ 6.3

ಹೆಸರು: ಮರಗಳ ಉಪಯೋಗಗಳು.

ಉದ್ದೇಶ: ಮರಗಳ ಉಪಯೋಗಗಳನ್ನು ಪಟ್ಟಿಮಾಡುವುದು.

ವಿಧಾನ: ಶಿಕ್ಷಕರು/ಸುಗಮಕಾರರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಕಲಿಕಾ ಹಾಳೆಯಲ್ಲಿನ ಕೋಷ್ಟಕದಲ್ಲಿ ಕೆಲವುಮರಗಳ ಹೆಸರು ಬರೆದು ಅವುಗಳ ಉಪಯೋಗಗಳನ್ನು ಪಟ್ಟಿಮಾಡುವಂತೆ ಸೂಚಿಸುವುದು.

ಕಲಿಕೋಪಕರಣಗಳು: ಕಲಿಕಾ ಹಾಳೆ.

ಚಟುವಟಿಕೆ 6.4

ಹೆಸರು: ಕಾಡನ್ನು ನಾಶ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಆಗುವ ತೊಂದರೆಗಳು.

ಉದ್ದೇಶ: ಅರಣ್ಯ ಸಂರಕ್ಷಣೆಯ ಮಹತ್ವ ತಿಳಿಸುವುದು.

ವಿಧಾನ: ಶಿಕ್ಷಕರು/ಸುಗಮಕಾರರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಕಲಿಕಾ ಹಾಳೆಯಲ್ಲಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರಿಸುವಂತೆ ಸೂಚಿಸುವುದು.

ಕಲಿಕೋಪಕರಣಗಳು: ಕಲಿಕಾ ಹಾಳೆ

ಕಲಿಕಾಫಲ 7: ಗಿಡಗಳನ್ನು ನೆಟ್ಟು ಬೆಳೆಸುವ ಅಗತ್ಯತೆಯನ್ನು ಮನಗಾಣುವರು

ವ್ಯಾಪ್ತಿ:- ಗಿಡಗಳನ್ನು ನೆಟ್ಟು ಬೆಳೆಸುವ ಅಗತ್ಯತೆಯನ್ನು ತಿಳಿಸುವುದು.

ಮಹತ್ವ:- ಅರಣ್ಯ ಸಂರಕ್ಷಣೆಯ ಅಗತ್ಯತೆ ತಿಳಿಸುವುದು ಮಹತ್ವದ್ದಾಗಿದೆ.

ಚಟುವಟಿಕೆ 7.1

ಹೆಸರು: ಘೋಷಣೆಗಳ ಸಂಗ್ರಹಣೆ.

ಉದ್ದೇಶ: ಅರಣ್ಯ ಸಂರಕ್ಷಣೆಯ ಮಹತ್ವ ತಿಳಿಸುವುದು.

ವಿಧಾನ: ಶಿಕ್ಷಕರು/ಸುಗಮಕಾರರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಅರಣ್ಯ ಸಂರಕ್ಷಣೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಘೋಷಣೆಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸುವಂತೆ ಸೂಚಿಸುವುದು.

ಕಲಿಕೋಪಕರಣಗಳು: ಕಲಿಕಾ ಹಾಳೆ.

ಚಟುವಟಿಕೆ 7.2

ಹೆಸರು: ಮರಗಳ/ಗಿಡಗಳನ್ನು ಹೆಸರಿಸುವುದು.

ಉದ್ದೇಶ: ಶಾಲಾ ಕೈತೋಟದ ಮರಗಳ/ಗಿಡಗಳ ಪರಿಚಯ ಮಾಡಿಸುವುದು.

ವಿಧಾನ: ಶಿಕ್ಷಕರು/ಸುಗಮಕಾರರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಮನೆಯ ಕೈತೋಟ/ತೋಟ/ಶಾಲಾ ಕೈತೋಟದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಸಿರುವ ಮರಗಳ/ಗಿಡಗಳ ಹೆಸರನ್ನು ಬರೆಯಲು ಸೂಚಿಸುವುದು.

ಕಲಿಕೋಪಕರಣಗಳು: ಕಲಿಕಾ ಹಾಳೆ.

ಚಟುವಟಿಕೆ 7.3

ಹೆಸರು: ಮಾಡಿ-ನೋಡು.

ಉದ್ದೇಶ: ಸಸಿಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸುವ ಕೌಶಲ ಬೆಳೆಸುವುದು.

ವಿಧಾನ: ಶಿಕ್ಷಕರು/ಸುಗಮಕಾರರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕದ ಪುಟಸಂಖ್ಯೆ 26 ರಲ್ಲಿನ ಮಾಡಿ-ನೋಡು ಚಟುವಟಿಕೆಯನ್ನು ಮಾಡುವಂತೆ ಸೂಚಿಸುವುದು.

ಕಲಿಕೋಪಕರಣಗಳು: ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ

ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಸ್ತರಗಳು:

1	2	3	4
ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುವ ಮರಗಳು ಮತ್ತು ಹಣ್ಣುಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವರು.	ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುವ ಕೆಲವು ಮರಗಳು ಮತ್ತು ಹಣ್ಣುಗಳನ್ನು ಹೆಸರಿಸುವರು.	ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುವ ಮರಗಳು, ಹಣ್ಣುಗಳನ್ನು ಹೆಸರಿಸುವರು ಮತ್ತು ಉಪಯೋಗ ತಿಳಿಸುವರು.	ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುವ ಮರಗಳು, ಹಣ್ಣುಗಳನ್ನು ಹೆಸರಿಸುವರು ಮತ್ತು ಉಪಯೋಗ ತಿಳಿಸುವರು ಹಾಗೂ ಅರಣ್ಯ ಸಂರಕ್ಷಣೆಯ ಮಹತ್ವವನ್ನು ವಿವರಿಸುವರು.

ಕಲಿಕಾಫಲ 8: ಬೇರಿನ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡುವರು.

ವ್ಯಾಪ್ತಿ :- ಬೇರು, ನೀರು ಮತ್ತು ಪೋಷಕಾಂಶಗಳನ್ನು ಹೀರುತ್ತದೆ, ಸಸ್ಯವನ್ನು ಭೂಮಿಗೆ ಬಂಧಿಸುತ್ತದೆ ಹಾಗೂ ಮಣ್ಣಿನ ಸವಕಳಿಯನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುತ್ತದೆ.

ಮಹತ್ವ :- ಸಸ್ಯದ ಭಾಗಗಳು ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ಕಾರ್ಯಗಳ ಕುರಿತು ತಿಳಿಸುವುದು ಮಹತ್ವದ್ದಾಗಿದೆ.

ಚಟುವಟಿಕೆ 8.1

ಹೆಸರು: ಬಣ್ಣ ಹಾಕುವುದು.

ಉದ್ದೇಶ: ಸಸ್ಯದ ಚಿತ್ರಕ್ಕೆ ಸೂಕ್ತವಾದ ಬಣ್ಣವನ್ನು ತುಂಬಿ ಭಾಗಗಳನ್ನು ಗುರ್ತಿಸುವುದು.

ವಿಧಾನ: ಶಿಕ್ಷಕರು/ಸುಗಮಕಾರರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಕಲಿಕಾ ಹಾಳೆಯಲ್ಲಿ ನೀಡಿರುವ ಸಸ್ಯದ ಚಿತ್ರಕ್ಕೆ ಸೂಕ್ತವಾದ ಬಣ್ಣವನ್ನು ತುಂಬಿ ಭಾಗಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವಂತೆ ಸೂಚಿಸುವುದು.

ಕಲಿಕೋಪಕರಣಗಳು: ಕಲಿಕಾ ಹಾಳೆ, ಬಣ್ಣಗಳು.

ಚಟುವಟಿಕೆ 8.2

ಹೆಸರು: ಒಣ ಎಲೆಗಳ ಸಂಗ್ರಹಣೆ.

ಉದ್ದೇಶ: ಆಲ್ಬಮ್ ತಯಾರಿಸುವುದು.

ವಿಧಾನ: ಶಿಕ್ಷಕರು/ಸುಗಮಕಾರರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಒಣ ಎಲೆಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಆಲ್ಬಮ್ ತಯಾರಿಸುವಂತೆ ಸೂಚಿಸುವುದು.

ಕಲಿಕೋಪಕರಣಗಳು: ಬಿಳಿಹಾಳೆ, ಅಂಟು

ಚಟುವಟಿಕೆ 8.3

ಹೆಸರು: ಮೂಲಿಕೆಗಳು, ಪೊದರುಗಳು, ಬಳ್ಳಿಗಳು ಹಾಗೂ ಮರಗಳು.

ಉದ್ದೇಶ: ಮೂಲಿಕೆಗಳು, ಪೊದರುಗಳು, ಬಳ್ಳಿಗಳು ಹಾಗೂ ಮರಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವುದು.

ವಿಧಾನ: ಶಿಕ್ಷಕರು/ಸುಗಮಕಾರರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಕಲಿಕಾ ಹಾಳೆಯಲ್ಲಿ ನೀಡಿರುವ ಸಸ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಮೂಲಿಕೆಗಳು, ಪೊದರುಗಳು, ಬಳ್ಳಿಗಳು ಹಾಗೂ ಮರಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವಂತೆ ಸೂಚಿಸುವುದು.

ಕಲಿಕೋಪಕರಣಗಳು: ಕಲಿಕಾ ಹಾಳೆ.

ಚಟುವಟಿಕೆ 8.4

ಹೆಸರು: ಮಾಡಿ-ನೋಡು

ಉದ್ದೇಶ: ಬೇರು, ನೀರು ಮತ್ತು ಪೋಷಕಾಂಶಗಳನ್ನು ಹೀರುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಪ್ರಾಯೋಗಿಕವಾಗಿ ಗುರುತಿಸುವುದು.

ವಿಧಾನ: ಶಿಕ್ಷಕರು/ಸುಗಮಕಾರರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕದ ಪುಟಸಂಖ್ಯೆ 31 ರಲ್ಲಿರುವ ಚಟುವಟಿಕೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಸುವುದು(ಗಮನಿಸಿದ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಬರೆಸುವುದು).

ಕಲಿಕೋಪಕರಣಗಳು: ಗಾಜಿನ ಲೋಟ, ಕರ್ಣಕುಂಡಲ ಸಸ್ಯ, ಬಣ್ಣದ ನೀರು.

ಚಟುವಟಿಕೆ 8.5

ಹೆಸರು: ಬೇರಿನ ಕಾರ್ಯಗಳು.

ಉದ್ದೇಶ: ಬೇರಿನ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಪಟ್ಟಿಮಾಡುವುದು.

ವಿಧಾನ: ಶಿಕ್ಷಕರು/ಸುಗಮಕಾರರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಕಲಿಕಾ ಹಾಳೆಯಲ್ಲಿ ನೀಡಿರುವ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಬೇರಿನ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಪಟ್ಟಿಮಾಡುವಂತೆ ಸೂಚಿಸುವುದು.

ಕಲಿಕೋಪಕರಣಗಳು: ಕಲಿಕಾ ಹಾಳೆ.

ಚಟುವಟಿಕೆ 8.6

ಹೆಸರು: ತರಕಾರಿಯಾಗಿ ಬಳಸುವ ಬೇರುಗಳು.

ಉದ್ದೇಶ: ತರಕಾರಿಯಾಗಿ ಬಳಸುವ ಬೇರುಗಳನ್ನು ಹೆಸರಿಸುವುದು.

ವಿಧಾನ: ಶಿಕ್ಷಕರು/ಸುಗಮಕಾರರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಕಲಿಕಾ ಹಾಳೆಯಲ್ಲಿ ನೀಡಿರುವ, ತರಕಾರಿಯಾಗಿ ಬಳಸುವ ಬೇರುಗಳನ್ನು ಹೆಸರಿಸುವಂತೆ ಸೂಚಿಸುವುದು.

ಕಲಿಕೋಪಕರಣಗಳು: ಕಲಿಕಾ ಹಾಳೆ.

ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಸ್ತರಗಳು:

1	2	3	4
ಸಸ್ಯದ ಭಾಗಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವರು.	ಬೇರಿನ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಗುರುತಿಸುವರು.	ಬೇರಿನ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡುವರು.	ಬೇರಿನ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡುವರು ಹಾಗೂ ಆಹಾರವಾಗಿ ಬಳಸುವ ಬೇರುಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವರು.

ಕಲಿಕಾ ಫಲ 9: ವಿವಿಧ ರೀತಿಯ ಹೂಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಅವುಗಳ ಆಕಾರ, ಬಣ್ಣ, ದಳ ಮತ್ತು ವಾಸನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚಿಸುವರು.

ವ್ಯಾಪ್ತಿ :- ಹೂಗಳ ಆಕಾರ, ಬಣ್ಣ, ದಳ, ವಾಸನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚಿಸುವುದು, ಹೂವಿನ ಉಪಯೋಗಗಳನ್ನು ತಿಳಿಯುವುದು.

ಮಹತ್ವ :- ಸಸ್ಯದ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾದ ಹೂವಿನ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿಯುವುದು ಹಾಗೂ ದಿನನಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಹೂವಿನ ಉಪಯೋಗವನ್ನು ತಿಳಿಯುವುದು ಮಹತ್ವದ್ದಾಗಿದೆ.

ಚಟುವಟಿಕೆ 9.1

ಹೆಸರು: ಬಣ್ಣ ಹಚ್ಚುವುದು.

ಉದ್ದೇಶ: ಹೂಗಳ ಬಣ್ಣ ಗುರುತಿಸುವುದು.

ವಿಧಾನ: ಶಿಕ್ಷಕರು/ಸುಗಮಕಾರರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಕಲಿಕಾ ಹಾಳೆಯಲ್ಲಿ ನೀಡಿರುವ ಚಿತ್ರಕ್ಕೆ ಸೂಕ್ತ ಬಣ್ಣ ಹಚ್ಚುವಂತೆ ಸೂಚಿಸುವುದು.

ಕಲಿಕೋಪಕರಣಗಳು: ಕಲಿಕಾ ಹಾಳೆ, ಬಣ್ಣಗಳು

ಚಟುವಟಿಕೆ 9.2

ಹೆಸರು: ವಿವಿಧ ಹೂಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವುದು.

ಉದ್ದೇಶ: ವಿವಿಧ ಹೂಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವುದು.

ವಿಧಾನ: ಶಿಕ್ಷಕರು/ಸುಗಮಕಾರರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಕಲಿಕಾ ಹಾಳೆಯಲ್ಲಿ ನೀಡಿರುವ ವಿವಿಧ ಹೂಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವಂತೆ ಸೂಚಿಸುವುದು.

ಕಲಿಕೋಪಕರಣಗಳು: ಕಲಿಕಾ ಹಾಳೆ.

ಚಟುವಟಿಕೆ 9.3

ಹೆಸರು: ಹೂಗಳ ಲಕ್ಷಣಗಳು.

ಉದ್ದೇಶ: ವಿವಿಧ ಹೂಗಳ ಬಣ್ಣ, ಆಕಾರ, ದಳಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಹಾಗೂ ಪರಿಮಳವನ್ನು ಗುರುತಿಸುವುದು.

ವಿಧಾನ: ಶಿಕ್ಷಕರು/ಸುಗಮಕಾರರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಕಲಿಕಾ ಹಾಳೆಯಲ್ಲಿ ನೀಡಿರುವ ವಿವಿಧ ಹೂಗಳ ಬಣ್ಣ, ಆಕಾರ, ದಳಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಹಾಗೂ ಪರಿಮಳವನ್ನು ಗುರುತಿಸುವಂತೆ ಸೂಚಿಸುವುದು.

ಕಲಿಕೋಪಕರಣಗಳು: ಕಲಿಕಾ ಹಾಳೆ.

ಚಟುವಟಿಕೆ 9.4

ಹೆಸರು: ಹಾಡು.

ಉದ್ದೇಶ: ವಿವಿಧ ಹೂಗಳನ್ನು ಹಾಡಿನ ಮೂಲಕ ಪರಿಚಯಿಸುವುದು.

ವಿಧಾನ: ಶಿಕ್ಷಕರು/ಸುಗಮಕಾರರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಂದ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕದ ಪುಟಸಂಖ್ಯೆ 36 ರಲ್ಲಿನ ಹಾಡನ್ನು ಹಾಡಲು ಅನುಕೂಲಿಸುವುದು.

ಕಲಿಕೋಪಕರಣಗಳು: ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ.

ಕಲಿಕಾಫಲ 10: ದಿನನಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಹೂವಿನ ಬಳಕೆಯನ್ನು ಗುರುತಿಸುವರು.

ವ್ಯಾಪ್ತಿ:- ದಿನನಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಹೂವಿನ ಬಳಕೆಯನ್ನು ಗುರುತಿಸುವುದು.

ಮಹತ್ವ:- ದಿನನಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಹೂವಿನ ಬಳಕೆಯನ್ನು ಗುರುತಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಅನೌಪಚಾರಿಕ ಅಳತೆ ಮಾನಗಳಿಂದ ಹೂವನ್ನು ಅಳೆಯುವುದು.

ಚಟುವಟಿಕೆ 10.1

ಹೆಸರು: ಹೂಗಳ ಉಪಯೋಗಗಳು.

ಉದ್ದೇಶ: ವಿವಿಧ ಹೂಗಳ ಉಪಯೋಗಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸುವುದು.

ವಿಧಾನ: ಶಿಕ್ಷಕರು/ಸುಗಮಕಾರರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಕಲಿಕಾ ಹಾಳೆಯಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ಹೂಗಳ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಬರೆದು ಕೋಷ್ಟಕವನ್ನು ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸುವಂತೆ ಸೂಚಿಸುವುದು.

ಕಲಿಕೋಪಕರಣಗಳು: ಕಲಿಕಾ ಹಾಳೆ

ಚಟುವಟಿಕೆ 10.2

ಹೆಸರು: ಕ್ರಾಫ್ಟ್

ಉದ್ದೇಶ: ವಿವಿಧ ಹೂಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಶುಭಾಶಯ ಪತ್ರ ತಯಾರಿಸುವುದು.

ವಿಧಾನ: ಶಿಕ್ಷಕರು/ಸುಗಮಕಾರರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ವಿವಿಧ ಹೂಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ, ದಳಗಳನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಒಣಗಿಸಿ ಅವುಗಳಿಂದ ಶುಭಾಶಯ ಪತ್ರಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸಲು ಅನುಕೂಲಿಸುವುದು.

ಕಲಿಕೋಪಕರಣಗಳು: ಬಿಳಿಹಾಳೆ, ವಿವಿಧ ಹೂಗಳ ದಳಗಳು, ಅಂಟು ಇತ್ಯಾದಿ.

ಚಟುವಟಿಕೆ 10.3

ಹೆಸರು: ಹೂವಿನ ಅನೌಪಚಾರಿಕ ಅಳತೆ.

ಉದ್ದೇಶ: ಹೂವಿನ ವಿವಿಧ ಅನೌಪಚಾರಿಕ ಅಳತೆ ಮಾನಗಳನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸುವುದು.

ವಿಧಾನ: ಶಿಕ್ಷಕರು/ಸುಗಮಕಾರರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಕಲಿಕಾ ಹಾಳೆಯಲ್ಲಿ ನೀಡಿರುವ ಕೋಷ್ಟಕವನ್ನು ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಲು ಸೂಚಿಸುವುದು.

ಕಲಿಕೋಪಕರಣಗಳು: ಕಲಿಕಾ ಹಾಳೆ.

ಚಟುವಟಿಕೆ 10.4

ಹೆಸರು: ಚಿತ್ರ ಬಿಡಿಸಿ ಬಣ್ಣ ಹಚ್ಚುವುದು.

ಉದ್ದೇಶ: ಹೂವಿನ ಚಿತ್ರ ಬಿಡಿಸಿ ಬಣ್ಣ ಹಚ್ಚುವ ಕೌಶಲ ಬೆಳೆಸುವುದು.

ವಿಧಾನ: ಶಿಕ್ಷಕರು/ಸುಗಮಕಾರರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಕಲಿಕಾ ಹಾಳೆಯಲ್ಲಿ ನೀಡಿರುವ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಚಿತ್ರ ಬಿಡಿಸಿ ಬಣ್ಣ ಹಚ್ಚಲು ಸೂಚಿಸುವುದು.

ಕಲಿಕೋಪಕರಣಗಳು: ಕಲಿಕಾ ಹಾಳೆ.

ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಸ್ತರಗಳು:

1	2	3	4
ಹೂಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವರು.	ಹೂಗಳನ್ನು ಹೆಸರಿಸುವರು	ಹೂಗಳ ಆಕಾರ, ಬಣ್ಣ, ದಳ, ವಾಸನೆಯನ್ನು ಗುರುತಿಸುವರು.	ಹೂಗಳ ಆಕಾರ, ಬಣ್ಣ, ದಳ, ವಾಸನೆಯನ್ನು ಪಟ್ಟಿಮಾಡುವರು.
ಹೂಗಳ ಒಂದು ಉಪಯೋಗ ತಿಳಿಯುವರು	ಹೂಗಳ 2 ಅಥವಾ 3 ಉಪಯೋಗಗಳನ್ನು ತಿಳಿಯುವರು	ಹೂಗಳ 4 ಉಪಯೋಗಗಳನ್ನು ಪಟ್ಟಿಮಾಡುವರು.	ಹೂಗಳ 4ಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಉಪಯೋಗಗಳನ್ನು ಪಟ್ಟಿಮಾಡುವರು.

ಕಲಿಕಾ ಫಲ 11: ದೇಹದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಮುಖ್ಯ ಕ್ರಿಯೆಗಳು ಮತ್ತು ಅವುಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮುಖ್ಯ ಅಂಗಗಳ ಪರಿಚಯ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವರು, ಉತ್ತಮ ಆರೋಗ್ಯದ ಅಭ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ತಿಳಿಯುವರು.

ವ್ಯಾಪ್ತಿ:- ದೇಹದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಮುಖ್ಯ ಕ್ರಿಯೆಗಳು ಮತ್ತು ಅವುಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮುಖ್ಯ ಅಂಗಗಳ ಪರಿಚಯ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವರು, ಉತ್ತಮ ಆರೋಗ್ಯದ ಅಭ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ತಿಳಿಯುವುದು.

ಮಹತ್ವ:- ನಮ್ಮ ದೇಹದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ವಿವಿಧ ಮುಖ್ಯ ಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನು ತಿಳಿಯುವುದು, ಉತ್ತಮ ಆರೋಗ್ಯದ ಅಭ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ರೂಢಿಸಿಕೊಂಡು ಆರೋಗ್ಯಕರ ಸಮಾಜ ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡುವುದು ಅತ್ಯಂತ ಮಹತ್ವದ್ದಾಗಿದೆ.

ಚಟುವಟಿಕೆ 11.1

ಹೆಸರು: ದೇಹದ ಭಾಗಗಳು ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ಕಾರ್ಯಗಳು.

ಉದ್ದೇಶ: ದೇಹದ ಭಾಗಗಳು ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಸ್ಮರಿಸುವುದು.

ವಿಧಾನ: ಶಿಕ್ಷಕರು/ಸುಗಮಕಾರರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಕಲಿಕಾ ಹಾಳೆಯಲ್ಲಿ ನೀಡಿರುವ ದೇಹದ ಭಾಗಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ಕಾರ್ಯಗಳೊಂದಿಗೆ ಹೊಂದಿಸುವಂತೆ ಸೂಚಿಸುವುದು.

ಕಲಿಕೋಪಕರಣಗಳು: ಕಲಿಕಾ ಹಾಳೆ.

ಚಟುವಟಿಕೆ 11.2

ಹೆಸರು: ಜ್ಞಾನೇಂದ್ರಿಯಗಳ ಹೆಸರನ್ನು ಕೋಷ್ಟಕದಲ್ಲಿ ಹುಡುಕುವುದು.

ಉದ್ದೇಶ: ಜ್ಞಾನೇಂದ್ರಿಯಗಳನ್ನು ಸ್ಮರಿಸುವುದು.

ವಿಧಾನ: ಶಿಕ್ಷಕರು/ಸುಗಮಕಾರರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಕಲಿಕಾ ಹಾಳೆಯಲ್ಲಿ ನೀಡಿರುವ ಅಕ್ಷರ ಚೌಕಗಳಿಂದ ಜ್ಞಾನೇಂದ್ರಿಯಗಳ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಪತ್ತೆ ಹಚ್ಚುವಂತೆ ತಿಳಿಸುವುದು.

ಕಲಿಕೋಪಕರಣಗಳು: ಕಲಿಕಾ ಹಾಳೆ.

ಚಟುವಟಿಕೆ 11.3

ಹೆಸರು: ಸ್ವಚ್ಛತೆಯ ಅಭ್ಯಾಸಗಳು.

ಉದ್ದೇಶ: ಸ್ವಚ್ಛತೆಯ ಅಭ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸುವುದು.

ವಿಧಾನ: ಶಿಕ್ಷಕರು/ಸುಗಮಕಾರರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಕಲಿಕಾ ಹಾಳೆಯಲ್ಲಿ ನೀಡಿರುವ ಕೋಷ್ಟಕವನ್ನು ಭರ್ತಿ ಮಾಡುವಂತೆ ತಿಳಿಸುವುದು.

ಕಲಿಕೋಪಕರಣಗಳು: ಕಲಿಕಾ ಹಾಳೆ.

ಚಟುವಟಿಕೆ 11.4

ಹೆಸರು: ಉಸಿರಾಟ ಕ್ರಿಯೆ.

ಉದ್ದೇಶ: ಉಸಿರಾಟ ಕ್ರಿಯೆಯ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿಸುವುದು.

ವಿಧಾನ: ಶಿಕ್ಷಕರು/ಸುಗಮಕಾರರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕದ ಪುಟಸಂಖ್ಯೆ 118 ರಲ್ಲಿರುವಂತೆ ಉಸಿರಾಟದ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರಿಸುವುದು.

ಕಲಿಕೋಪಕರಣಗಳು: ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ.

ಚಟುವಟಿಕೆ 11.5

ಹೆಸರು: ಉಸಿರಾಟ ಕ್ರಿಯೆಯ ಅಂಗಗಳು.

ಉದ್ದೇಶ: ಉಸಿರಾಟ ಕ್ರಿಯೆಯ ಅಂಗಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವುದು.

ವಿಧಾನ: ಶಿಕ್ಷಕರು/ಸುಗಮಕಾರರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಕಲಿಕಾ ಹಾಳೆಯಲ್ಲಿ ನೀಡಿರುವ ಚಿತ್ರದಲ್ಲಿ ಉಸಿರಾಟ ಕ್ರಿಯೆಯ ಅಂಗಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವಂತೆ ಸೂಚಿಸುವುದು. (ಮಾದರಿಯನ್ನು /ಚಾರ್ಟ್ ಅನ್ನು ಬಳಸಬಹುದು)

ಕಲಿಕೋಪಕರಣಗಳು: ಕಲಿಕಾ ಹಾಳೆ, ಮಾದರಿ/ಚಾರ್ಟ್.

ಚಟುವಟಿಕೆ 11.6

ಹೆಸರು: ರಕ್ತ ಪರಿಚಲನಾ ಕ್ರಿಯೆ.

ಉದ್ದೇಶ: ರಕ್ತ ಪರಿಚಲನಾ ಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ವಿವರಿಸುವುದು.

ವಿಧಾನ: ಶಿಕ್ಷಕರು/ಸುಗಮಕಾರರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕದ ಪುಟಸಂಖ್ಯೆ 119 ರಿಂದ 121 ರಲ್ಲಿರುವಂತೆ ರಕ್ತ ಪರಿಚಲನೆ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರಿಸುವುದು.

ಕಲಿಕೋಪಕರಣಗಳು: ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ

ಚಟುವಟಿಕೆ 11.7

ಹೆಸರು: ಜೀರ್ಣಕ್ರಿಯೆ

ಉದ್ದೇಶ: ಜೀರ್ಣಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ವಿವರಿಸುವುದು.

ವಿಧಾನ: ಶಿಕ್ಷಕರು/ಸುಗಮಕಾರರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕದ ಪುಟಸಂಖ್ಯೆ 122 ರಿಂದ 123 ರಲ್ಲಿರುವಂತೆ ಜೀರ್ಣಕ್ರಿಯೆಯ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರಿಸುವುದು.

ಕಲಿಕೋಪಕರಣಗಳು: ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ.

ಚಟುವಟಿಕೆ 11.8

ಹೆಸರು: ಜೀರ್ಣಕ್ರಿಯೆಯ ಅಂಗಗಳು.

ಉದ್ದೇಶ: ಜೀರ್ಣಕ್ರಿಯೆಯ ಅಂಗಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವುದು.

ವಿಧಾನ: ಶಿಕ್ಷಕರು/ಸುಗಮಕಾರರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಕಲಿಕಾ ಹಾಳೆಯಲ್ಲಿ ನೀಡಿರುವ ಚಿತ್ರದಲ್ಲಿ ಜೀರ್ಣಕ್ರಿಯೆಯ ಅಂಗಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವಂತೆ ಸೂಚಿಸುವುದು. (ಮಾದರಿಯನ್ನು /ಚಾರ್ಟ್ ಅನ್ನು ಬಳಸಬಹುದು)

ಕಲಿಕೋಪಕರಣಗಳು: ಕಲಿಕಾ ಹಾಳೆ, ಮಾದರಿ/ಚಾರ್ಟ್

ಚಟುವಟಿಕೆ 11.9

ಹೆಸರು: ಉತ್ತಮ ಆಹಾರ ಅಭ್ಯಾಸಗಳು.

ಉದ್ದೇಶ: ಉತ್ತಮ ಆಹಾರ ಅಭ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವುದು.

ವಿಧಾನ: ಶಿಕ್ಷಕರು/ಸುಗಮಕಾರರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಕಲಿಕಾ ಹಾಳೆಯಲ್ಲಿ ನೀಡಿರುವ ಉತ್ತಮ ಆಹಾರ ಅಭ್ಯಾಸಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಕೋಷ್ಟಕವನ್ನು ತುಂಬುವಂತೆ ಸೂಚಿಸುವುದು.

ಕಲಿಕೋಪಕರಣಗಳು: ಕಲಿಕಾ ಹಾಳೆ.

ಚಟುವಟಿಕೆ 11.10

ಹೆಸರು: ವಿಸರ್ಜನಾ ಕ್ರಿಯೆ.

ಉದ್ದೇಶ: ವಿಸರ್ಜನಾ ಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ವಿವರಿಸುವುದು.

ವಿಧಾನ: ಶಿಕ್ಷಕರು/ಸುಗಮಕಾರರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕದ ಪುಟಸಂಖ್ಯೆ 125 ರಿಂದ 126 ರಲ್ಲಿರುವಂತೆ ವಿಸರ್ಜನಾ ಕ್ರಿಯೆ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರಿಸುವುದು.

ಕಲಿಕೋಪಕರಣಗಳು: ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ.

ಚಟುವಟಿಕೆ 11.11

ಹೆಸರು: ವಿಸರ್ಜನಾ ಕ್ರಿಯೆಯ ಅಂಗಗಳು.

ಉದ್ದೇಶ: ವಿಸರ್ಜನಾ ಕ್ರಿಯೆಯ ಅಂಗಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವುದು.

ವಿಧಾನ: ಶಿಕ್ಷಕರು/ಸುಗಮಕಾರರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಕಲಿಕಾ ಹಾಳೆಯಲ್ಲಿ ನೀಡಿರುವ ಚಿತ್ರದಲ್ಲಿ ವಿಸರ್ಜನಾ ಕ್ರಿಯೆಯ ಅಂಗಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವಂತೆ ಸೂಚಿಸುವುದು.

ಕಲಿಕೋಪಕರಣಗಳು: ಕಲಿಕಾ ಹಾಳೆ.

ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಸ್ತರಗಳು:

ಕ್ರ.ಸಂ.	1	2	3	4
1	ಉಸಿರಾಟದ ಕೆಲವು ಅಂಗಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವರು.	ಉಸಿರಾಟದ ಎಲ್ಲಾ ಅಂಗಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವರು.	ಉಸಿರಾಟದ ಅಂಗಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವರು ಮತ್ತು ಉಸಿರಾಟದ ಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ವಿವರಿಸುವರು.	ಉಸಿರಾಟ ಕ್ರಿಯೆ ಮತ್ತು ಅದರ ಅಂಗಗಳನ್ನು ಚಿತ್ರ ಸಹಿತ ವಿವರಿಸುವರು.
2	ಜೀರ್ಣಕ್ರಿಯೆಯ ಕೆಲವು ಅಂಗಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವರು.	ಜೀರ್ಣಕ್ರಿಯೆಯ ಎಲ್ಲಾ ಅಂಗಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವರು.	ಜೀರ್ಣಕ್ರಿಯೆಯ ಅಂಗಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವರು ಮತ್ತು ಜೀರ್ಣ ಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ವಿವರಿಸುವರು.	ಜೀರ್ಣಕ್ರಿಯೆ ಮತ್ತು ಅದರ ಅಂಗಗಳನ್ನು ಚಿತ್ರ ಸಹಿತ ವಿವರಿಸುವರು.
3	ವಿಸರ್ಜನಾ ಕ್ರಿಯೆಯ ಕೆಲವು ಅಂಗಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವರು.	ವಿಸರ್ಜನಾ ಕ್ರಿಯೆಯ ಎಲ್ಲಾ ಅಂಗಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವರು.	ವಿಸರ್ಜನಾ ಕ್ರಿಯೆಯ ಅಂಗಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವರು ಮತ್ತು ವಿಸರ್ಜನಾ ಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ವಿವರಿಸುವರು.	ವಿಸರ್ಜನಾ ಕ್ರಿಯೆ ಮತ್ತು ಅದರ ಅಂಗಗಳನ್ನು ಚಿತ್ರ ಸಹಿತ ವಿವರಿಸುವರು.
4	ಉತ್ತಮ ಆಹಾರಾಭ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಹೇಳುವರು (ಯಾವುದಾದರೂ ಎರಡು)	ಉತ್ತಮ ಆಹಾರಾಭ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಹೇಳುವರು (ಯಾವುದಾದರೂ ಮೂರು)	ಉತ್ತಮ ಆಹಾರಾಭ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಪಟ್ಟಿಮಾಡುವರು (ಯಾವುದಾದರೂ ನಾಲ್ಕು)	ಉತ್ತಮ ಆಹಾರಾಭ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡುವರು ಹಾಗೂ ರೂಢಿಸಿಕೊಳ್ಳುವರು.

ನೈಸರ್ಗಿಕ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳು

ಕಲಿಕಾಫಲ 12: ನೀರಿನ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯನ್ನು ವಿವರಿಸುವರು.

ವ್ಯಾಪ್ತಿ:- ನೀರಿನ ಮೂಲಗಳು, ಉಪಯೋಗಗಳು, ಜಲಚಕ್ರದ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿಸುವುದು.

ಮಹತ್ವ:- ನೀರು ಜೀವಜಲ. ದೈನಂದಿನ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ಉಪಯೋಗ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯ. ಆದ್ದರಿಂದ ನೀರಿನ ಕುರಿತು ತಿಳಿಯುವುದು ಅತ್ಯಂತ ಮಹತ್ವದ್ದಾಗಿದೆ.

ಚಟುವಟಿಕೆ 12.1

ಹೆಸರು: ನೀರಿನ ಮೂಲಗಳು.

ಉದ್ದೇಶ: ನೀರಿನ ಮೂಲಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವುದು.

ವಿಧಾನ: ಶಿಕ್ಷಕರು/ಸುಗಮಕಾರರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಕಲಿಕಾ ಹಾಳೆಯಲ್ಲಿ ನೀಡಿರುವ ಚಿತ್ರದಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ಮೂಲಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಲು ಅನುಕೂಲಿಸುವುದು.

ಕಲಿಕೋಪಕರಣಗಳು: ಕಲಿಕಾ ಹಾಳೆ.

ಚಟುವಟಿಕೆ 12.2

ಹೆಸರು: ನೀರಿನ ಮೂಲಗಳು.

ಉದ್ದೇಶ: ಮನುಷ್ಯ ಮತ್ತು ಹಸು ಬಳಸುವ ನೀರಿನ ಮೂಲಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವುದು.

ವಿಧಾನ: ಶಿಕ್ಷಕರು/ಸುಗಮಕಾರರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಕಲಿಕಾಹಾಳೆಯಲ್ಲಿ ನೀಡಿರುವ ಕೋಷ್ಟಕದಲ್ಲಿ ಮನುಷ್ಯ ಮತ್ತು ಹಸು ಬಳಸುವ ನೀರಿನ ಮೂಲಗಳನ್ನು ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡುವಂತೆ ಸೂಚಿಸುವುದು.

ಕಲಿಕೋಪಕರಣಗಳು: ಕಲಿಕಾ ಹಾಳೆ.

ಚಟುವಟಿಕೆ 12.3

ಹೆಸರು: ನೀರು ಬಳಕೆಯಾಗುವ ಸಂದರ್ಭಗಳು.

ಉದ್ದೇಶ: ನೀರು ಬಳಕೆಯಾಗುವ ಸಂದರ್ಭಗಳನ್ನು ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡುವುದು.

ವಿಧಾನ: ಶಿಕ್ಷಕರು/ಸುಗಮಕಾರರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಕಲಿಕಾ ಹಾಳೆಯಲ್ಲಿ ನೀಡಿರುವ ಚಿತ್ರದಲ್ಲಿ ನೀರು ಬಳಕೆಯಾಗುವ ಸಂದರ್ಭಗಳನ್ನು ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡುವಂತೆ ಸೂಚಿಸುವುದು.

ಕಲಿಕೋಪಕರಣಗಳು: ಕಲಿಕಾ ಹಾಳೆ.

ಚಟುವಟಿಕೆ 12.4

ಹೆಸರು: ಸರಿ/ತಪ್ಪು ಗುರುತಿಸಿ, ತಪ್ಪುಗಳನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸುವುದು.

ಉದ್ದೇಶ: ನೀರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಕೆಲವು ಹೇಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಸ್ಮರಿಸುವುದು.

ವಿಧಾನ: ಶಿಕ್ಷಕರು/ಸುಗಮಕಾರರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಕಲಿಕಾಹಾಳೆಯಲ್ಲಿ ನೀಡಿರುವ ಹೇಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ತಪ್ಪುಗಳಿದ್ದರೆ ಸರಿಪಡಿಸಿ ಬರೆಯುವಂತೆ ಸೂಚಿಸುವುದು.

ಕಲಿಕೋಪಕರಣಗಳು: ಕಲಿಕಾ ಹಾಳೆ.

ಚಟುವಟಿಕೆ 12.5

ಹೆಸರು: ಜಲಚಕ್ರ ಹಾಡು

ಉದ್ದೇಶ: ಜಲ ಚಕ್ರವನ್ನು ಹಾಡಿನ ಮೂಲಕ ವಿವರಿಸುವುದು.

ವಿಧಾನ: ಶಿಕ್ಷಕರು/ಸುಗಮಕಾರರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕದ ಪುಟಸಂಖ್ಯೆ 40ರಲ್ಲಿನ ಜಲಚಕ್ರದ ಬಗೆಗಿನ ಹಾಡನ್ನು ಹಾಡಲು ಅನುಕೂಲಿಸುವುದು.

ಕಲಿಕೋಪಕರಣಗಳು: ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ.

ಚಟುವಟಿಕೆ 12.6

ಹೆಸರು: ಜಲಚಕ್ರ

ಉದ್ದೇಶ: ಚಿತ್ರದ ಸಹಾಯದಿಂದ ಜಲಚಕ್ರವನ್ನು ವಿವರಿಸುವುದು.

ವಿಧಾನ: ಶಿಕ್ಷಕರು/ಸುಗಮಕಾರರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಕಲಿಕಾಹಾಳೆಯಲ್ಲಿ ನೀಡಿರುವ ಚಿತ್ರವನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ನೀಡಿರುವ ಪ್ರಾರಾಧನೆಯನ್ನು ಭರ್ತಿ ಮಾಡುವಂತೆ ಸೂಚಿಸುವುದು. (ಸುಳಿವುಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸುವುದು)

ಕಲಿಕೋಪಕರಣಗಳು: ಕಲಿಕಾ ಹಾಳೆ.

ಕಲಿಕಾಫಲ 13: ನೀರನ್ನು ಅನೌಪಚಾರಿಕ ಅಳತೆಗಳ ಮೂಲಕ ಅಳೆಯುವರು.

ವ್ಯಾಪ್ತಿ:- ನೀರನ್ನು ಅನೌಪಚಾರಿಕ ಅಳತೆಗಳ ಮೂಲಕ ಅಳೆಯುವುದು.

ಮಹತ್ವ:- ನೀರನ್ನು ಅನೌಪಚಾರಿಕ ಅಳತೆಗಳ ಮೂಲಕ ಅಳೆಯುವುದು ಅನಿವಾರ್ಯತೆ ಎದುರಾಗುತ್ತದೆ. ಅನೌಪಚಾರಿಕ ಅಳತೆಗಳ ಮೂಲಕ ಅಳೆಯುವುದು ಮಹತ್ವದ್ದಾಗಿದೆ.

ಚಟುವಟಿಕೆ 13.1

ಹೆಸರು: ನೀರು ಸಂಗ್ರಹಿಸಲು ಬಳಸುವ ಪರಿಕರಗಳು.

ಉದ್ದೇಶ: ನೀರು ಸಂಗ್ರಹಿಸಲು ಬಳಸುವ ಪರಿಕರಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವುದು.

ವಿಧಾನ: ಶಿಕ್ಷಕರು/ಸುಗಮಕಾರರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಕಲಿಕಾ ಹಾಳೆಯಲ್ಲಿ ನೀಡಿರುವ ನೀರು ಸಂಗ್ರಹಿಸಲು ಬಳಸುವ ಪರಿಕರಗಳಿಗೆ (✓) ಗುರುತು ಹಾಕುವಂತೆ ಸೂಚಿಸುವುದು.

ಕಲಿಕೋಪಕರಣಗಳು: ಕಲಿಕಾ ಹಾಳೆ.

ಚಟುವಟಿಕೆ 13.2

ಹೆಸರು: ನೀರು ಸಂಗ್ರಹಿಸಲು ಬಳಸುವ ಪರಿಕರಗಳು.

ಉದ್ದೇಶ: ನೀರು ಸಂಗ್ರಹಿಸಲು ಬಳಸುವ ಪರಿಕರಗಳನ್ನು ಏರಿಕೆ ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಜೋಡಿಸುವುದು.

ವಿಧಾನ: ಶಿಕ್ಷಕರು/ಸುಗಮಕಾರರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಕಲಿಕಾ ಹಾಳೆಯಲ್ಲಿ ನೀಡಿರುವ ನೀರು ಸಂಗ್ರಹಿಸಲು ಬಳಸುವ ಪರಿಕರಗಳನ್ನು ಏರಿಕೆ ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಬರೆಯುವಂತೆ ಸೂಚಿಸುವುದು.

ಕಲಿಕೋಪಕರಣಗಳು: ಕಲಿಕಾ ಹಾಳೆ.

ಚಟುವಟಿಕೆ 13.3

ಹೆಸರು: ನೀರಿನ ಬಳಕೆ.

ಉದ್ದೇಶ: ದಿನನಿತ್ಯದ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಬಳಸುವ ನೀರಿನ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕುವುದು.

ವಿಧಾನ: ಶಿಕ್ಷಕರು/ಸುಗಮಕಾರರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಕಲಿಕಾ ಹಾಳೆಯಲ್ಲಿ ನೀಡಿರುವ ಕೋಷ್ಟಕವನ್ನು ಭರ್ತಿ ಮಾಡುವಂತೆ ಸೂಚಿಸುವುದು.

ಕಲಿಕೋಪಕರಣಗಳು: ಕಲಿಕಾ ಹಾಳೆ.

ಕಲಿಕಾಫಲ 14: ನೀರಿನ ಅಭಾವ ಮತ್ತು ನೀರಿನ ಅಪವ್ಯಯದಿಂದ ಉಂಟಾಗುವ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡುವರು.

ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಮತ್ತು ಮಹತ್ವ: ನೀರಿನ ಅಭಾವ ಮತ್ತು ನೀರಿನ ಅಪವ್ಯಯದಿಂದ ಉಂಟಾಗುವ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸುವುದು.

ಚಟುವಟಿಕೆ 14.1

ಹೆಸರು: ನೀರಿನ ಬಳಕೆ.

ಉದ್ದೇಶ: ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ನೀರು ಸಂಗ್ರಹಿಸುವ ಸಂದರ್ಭಗಳನ್ನು ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡುವುದು.

ವಿಧಾನ: ಶಿಕ್ಷಕರು/ಸುಗಮಕಾರರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಕಲಿಕಾ ಹಾಳೆಯಲ್ಲಿ ನೀಡಿರುವ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ನೀರು ಸಂಗ್ರಹಿಸುವ ಸಂದರ್ಭಗಳನ್ನು ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡುವಂತೆ ಸೂಚಿಸುವುದು.

ಕಲಿಕೋಪಕರಣಗಳು: ಕಲಿಕಾ ಹಾಳೆ.

ಚಟುವಟಿಕೆ 14.2

ಹೆಸರು: ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸುವುದು.

ಉದ್ದೇಶ: ನೀರು ಪೋಲಾಗುವ ಸಂದರ್ಭಗಳ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸುವುದು.

ವಿಧಾನ: ಶಿಕ್ಷಕರು/ಸುಗಮಕಾರರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಕಲಿಕಾಹಾಳೆಯಲ್ಲಿ ನೀಡಿರುವ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ನೀರು ಪೋಲಾಗುವ ಸಂದರ್ಭಗಳ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಅಂಟಿಸುವಂತೆ ಸೂಚಿಸುವುದು.

ಕಲಿಕೋಪಕರಣಗಳು: ಕಲಿಕಾ ಹಾಳೆ.

ಚಟುವಟಿಕೆ 14.3

ಹೆಸರು: ನೀರಿನ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಕುರಿತು ಚರ್ಚೆ.

ಉದ್ದೇಶ: ನೀರು ಪೋಲಾಗುವ ಸಂದರ್ಭಗಳು, ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಕುರಿತು ಚರ್ಚಿಸುವುದು.

ವಿಧಾನ: ಶಿಕ್ಷಕರು/ಸುಗಮಕಾರರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕದ ಪುಟಸಂಖ್ಯೆ 48 ರಿಂದ 52 ರವರೆಗಿನ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಚರ್ಚಿಸುವುದು.

ಕಲಿಕೋಪಕರಣಗಳು: ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ

ಕಲಿಕಾಫಲ 15: ನೀರಿನ ಮರುಬಳಕೆ ಮತ್ತು ಮಳೆ ಕೊಯ್ಲಿನ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಅರಿಯುವರು.

ವ್ಯಾಪ್ತಿ:- ನೀರಿನ ಮರುಬಳಕೆ ಮಾಡಬಹುದಾದ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳು, ಮಳೆ ಕೊಯ್ಲಿನ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ.

ಮಹತ್ವ:- ನೀರಿನ ಸಂರಕ್ಷಣೆಯಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ಮರುಬಳಕೆ ಮತ್ತು ಮಳೆ ಕೊಯ್ಲಿನ ಅರಿವು ಮೂಡಿಸುವುದು ಮಹತ್ವದ್ದಾಗಿದೆ.

ಚಟುವಟಿಕೆ 15.1

ಹೆಸರು: ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡುವುದು.

ಉದ್ದೇಶ: ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದ ಮಳೆ ನೀರನ್ನು ಯಾವ ಯಾವ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಬಳಸಬಹುದು ಎಂಬುದನ್ನು ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡುವುದು.

ವಿಧಾನ: ಶಿಕ್ಷಕರು/ಸುಗಮಕಾರರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಕಲಿಕಾ ಹಾಳೆಯಲ್ಲಿ ನೀಡಿರುವ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಮಳೆಯ ನೀರನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಯಾವ ಯಾವ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಬಳಸಬಹುದು ಎಂಬುದನ್ನು ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡುವಂತೆ ಸೂಚಿಸುವುದು.

ಕಲಿಕೋಪಕರಣಗಳು: ಕಲಿಕಾ ಹಾಳೆ.

ಚಟುವಟಿಕೆ 15.2

ಹೆಸರು: ಆಲೋಚಿಸಿ ಬರೆಯುವುದು.

ಉದ್ದೇಶ: ಮಳೆ ನೀರನ್ನು ಮರುಬಳಕೆ ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಆಲೋಚಿಸುವುದು.

ವಿಧಾನ: ಶಿಕ್ಷಕರು/ಸುಗಮಕಾರರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಕಲಿಕಾ ಹಾಳೆಯಲ್ಲಿ ನೀಡಿರುವ ಚಿತ್ರವನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಮಳೆ ನೀರನ್ನು ಮರುಬಳಕೆ ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಆಲೋಚಿಸಿ ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡುವಂತೆ ಸೂಚಿಸುವುದು.

ಕಲಿಕೋಪಕರಣಗಳು: ಕಲಿಕಾ ಹಾಳೆ.

ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಸ್ತರಗಳು:

ಕ್ರ. ಸಂ	1	2	3	4
1	ನೀರಿನ ಮೂಲಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವರು.	ನೀರಿನ ಮೂಲ ಮತ್ತು ಉಪಯೋಗಗಳನ್ನು ಹೇಳುವರು.	ನೀರಿನ ಉಪಯೋಗ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯನ್ನು ಹೇಳುವರು.	ನೀರಿನ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯನ್ನು ಉಪಯೋಗಗಳೊಂದಿಗೆ ವಿವರಿಸುವರು.
2	ನೀರನ್ನು ಅನೌಪಚಾರಿಕ ಕ್ರಮಗಳ ಮೂಲಕ ಅಳೆಯಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುವರು.	ನೀರನ್ನು 2 ಅನೌಪಚಾರಿಕ ಕ್ರಮಗಳ ಮೂಲಕ ಅಳೆಯುವರು.	ನೀರನ್ನು 3 ಅನೌಪಚಾರಿಕ ಕ್ರಮಗಳ ಮೂಲಕ ಅಳೆಯುವರು.	ನೀರನ್ನು 4 ಅನೌಪಚಾರಿಕ ಕ್ರಮಗಳ ಮೂಲಕ ಅಳೆಯುವರು.
3	ನೀರು ಪೋಲಾಗುವ ಸಂದರ್ಭಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವರು.	ನೀರಿನ ಅಪವ್ಯಯದಿಂದ ಆಗುವ ಪರಿಣಾಮಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವರು.	ನೀರಿನ ಅಭಾವದಿಂದ ಉಂಟಾಗುವ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಹೇಳುವರು.	ನಿತ್ಯಜೀವನದ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ನೀರು ಪೋಲಾಗದಂತೆ ಕ್ರಮವಹಿಸುವರು.
4	ನೀರಿನ ಮರುಬಳಕೆಯ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ಅರಿಯುವರು.	ನೀರಿನ ಮರುಬಳಕೆಯ ಸಂದರ್ಭಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವರು.	ನೀರಿನ ಮರುಬಳಕೆಯ ಸಂದರ್ಭಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸುವರು.	ನೀರಿನ ಮರುಬಳಕೆಯ ಉಪಯೋಗಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸುವರು.

ಕಲಿಕಾಫಲ 16: ನೀರಿನ ಮಾಲಿನ್ಯಕ್ಕೆ ಕಾರಣಗಳು ಮತ್ತು ಅದರ ದುಷ್ಪರಿಣಾಮಗಳನ್ನು ಅರಿಯುವರು.

ವ್ಯಾಪ್ತಿ:- ನೀರಿನ ಮಾಲಿನ್ಯಕ್ಕೆ ಕಾರಣಗಳು ಮತ್ತು ಅದರಿಂದ ಬರುವ ರೋಗಗಳು.

ಮಹತ್ವ:- ನೀರಿನ ಮಾಲಿನ್ಯಕ್ಕೆ ಕಾರಣಗಳು ಮತ್ತು ಅದರಿಂದ ಬರುವ ರೋಗಗಳ ಅರಿವು ಮೂಡಿಸುವುದು ಮಹತ್ವದ್ದಾಗಿದೆ.

ಚಟುವಟಿಕೆ 16.1

ಹೆಸರು: ನೀರಿನ ಮಾಲಿನ್ಯಕ್ಕೆ ಕಾರಣಗಳು

ಉದ್ದೇಶ: ನೀರಿನ ಮಾಲಿನ್ಯಕ್ಕೆ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡುವುದು.

ವಿಧಾನ: ಶಿಕ್ಷಕರು/ಸುಗಮಕಾರರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಕಲಿಕಾ ಹಾಳೆಯಲ್ಲಿ ನೀಡಿರುವ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ನೀರು ಹೇಗೆ ಅಶುದ್ಧವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಆಲೋಚಿಸಿ ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡುವಂತೆ ಸೂಚಿಸುವುದು.

ಕಲಿಕೋಪಕರಣಗಳು: ಕಲಿಕಾ ಹಾಳೆ.

ಚಟುವಟಿಕೆ 16.2

ಹೆಸರು: ಶುದ್ಧ ನೀರು

ಉದ್ದೇಶ: ಶುದ್ಧನೀರಿನ ಮಹತ್ವ ತಿಳಿಸುವುದು.

ವಿಧಾನ: ಶಿಕ್ಷಕರು/ಸುಗಮಕಾರರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಕಲಿಕಾ ಹಾಳೆಯಲ್ಲಿ ನೀಡಿರುವ ಚಿತ್ರ ಗಮನಿಸಲು ಹೇಳಿ, ನೀರು ಯಾವ ಲೋಟದಲ್ಲಿರುವ ನೀರನ್ನು ಕುಡಿಯುವೆ? ಮತ್ತು ಏಕೆ? ಎಂಬುದನ್ನು ಬರೆಯಲು ಸೂಚಿಸುವುದು.

ಕಲಿಕೋಪಕರಣಗಳು: ಕಲಿಕಾ ಹಾಳೆ.

ಚಟುವಟಿಕೆ 16.3

ಹೆಸರು: ನೀರಿನ ಆಕರಗಳ ಮಾಲಿನ್ಯಕ್ಕೆ ಕಾರಣಗಳು.

ಉದ್ದೇಶ: ನೀರಿನ ಆಕರಗಳ ಮಾಲಿನ್ಯಕ್ಕೆ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸುವುದು.

ವಿಧಾನ: ಶಿಕ್ಷಕರು/ಸುಗಮಕಾರರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕದ ಪುಟ ಸಂಖ್ಯೆ 57ರಲ್ಲಿರುವಂತೆ ಚರ್ಚಿಸಿ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿನ ಕೋಷ್ಟಕವನ್ನು ಭರ್ತಿ ಮಾಡಲು ಅನುಕೂಲಿಸುವುದು.

ಕಲಿಕೋಪಕರಣಗಳು: ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ.

ಚಟುವಟಿಕೆ 16.4

ಹೆಸರು: ಚರ್ಚೆ

ಉದ್ದೇಶ: ನೀರಿನ ಆಕರಗಳ ಮಾಲಿನ್ಯಕ್ಕೆ ಕಾರಣಗಳ ಕುರಿತು ಚರ್ಚಿಸುವುದು.

ವಿಧಾನ: ಶಿಕ್ಷಕರು/ಸುಗಮಕಾರರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಕಲಿಕಾ ಹಾಳೆಯಲ್ಲಿ ನೀಡಿರುವ ಚಿತ್ರವನ್ನು ಗಮನಿಸಲು ಹೇಳಿ ನೀರಿನ ಆಕರಗಳ ಮಾಲಿನ್ಯಕ್ಕೆ ಕಾರಣಗಳ ಕುರಿತು ಚರ್ಚಿಸುವುದು.

ಕಲಿಕೋಪಕರಣಗಳು: ಕಲಿಕಾ ಹಾಳೆ.

ಚಟುವಟಿಕೆ 16.5

ಹೆಸರು: ಮಲಿನ ನೀರಿನಿಂದ ಬರುವ ಖಾಯಿಲೆಗಳು.

ಉದ್ದೇಶ: ಮಲಿನ ನೀರಿನಿಂದ ಬರುವ ಖಾಯಿಲೆಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸುವುದು.

ವಿಧಾನ: ಶಿಕ್ಷಕರು/ಸುಗಮಕಾರರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಕಲಿಕಾ ಹಾಳೆಯಲ್ಲಿ ನೀಡಿರುವ ಮಲಿನ ನೀರಿನಿಂದ ಬರುವ ಖಾಯಿಲೆಗಳ ಕುರಿತು ವಿವರಣೆ ನೀಡುವುದು.

ಕಲಿಕೋಪಕರಣಗಳು: ಕಲಿಕಾ ಹಾಳೆ.

ಚಟುವಟಿಕೆ 16.6

ಹೆಸರು: ನೀರಿನ ಸಂರಕ್ಷಣೆ.

ಉದ್ದೇಶ: ಸ್ಥಳೀಯವಾಗಿ ನೀರು ಮಲಿನಗೊಳ್ಳದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಅರಿವು ಮೂಡಿಸುವುದು.

ವಿಧಾನ: ಶಿಕ್ಷಕರು/ಸುಗಮಕಾರರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಕಲಿಕಾ ಹಾಳೆಯಲ್ಲಿ ನೀಡಿರುವ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ನಿನ್ನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಬಳಸುವ ನೀರು ಮಲಿನಗೊಳ್ಳದಂತೆ ಹೇಗೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಆಲೋಚಿಸಿ ಬರೆಯುವಂತೆ ಸೂಚಿಸುವುದು.

ಕಲಿಕೋಪಕರಣಗಳು: ಕಲಿಕಾ ಹಾಳೆ.

ಕಲಿಕಾಫಲ 17: ನಿರ್ಜಲೀಕರಣದ ಕಾರಣಗಳು ಹಾಗೂ ಪುನರ್ನಿರ್ಜಲೀಕರಣ ದ್ರಾವಣ ತಯಾರಿಕೆಯ ಕ್ರಮವನ್ನು ಅರಿಯುವರು.

ವ್ಯಾಪ್ತಿ:- ನಿರ್ಜಲೀಕರಣದ ಕಾರಣಗಳು ಹಾಗೂ ಪುನರ್ನಿರ್ಜಲೀಕರಣ ದ್ರಾವಣ ತಯಾರಿಕೆಯ ಕ್ರಮ

ಮಹತ್ವ:- ನಿರ್ಜಲೀಕರಣದ ಕಾರಣಗಳು ಹಾಗೂ ಅದಕ್ಕೆ ನೀಡಬೇಕಾದ ಪ್ರಥಮ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿಸುವುದು ಮಹತ್ವದ್ದಾಗಿದೆ.

ಚಟುವಟಿಕೆ 17.1

ಹೆಸರು: ಕ್ಷೇತ್ರ ಭೇಟಿ

ಉದ್ದೇಶ: ನೀರಿನಿಂದ ಬರುವ ರೋಗಗಳಿಗೆ ನೀಡುವ ಪ್ರಥಮ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿಯುವುದು.

ವಿಧಾನ: ಶಿಕ್ಷಕರು/ಸುಗಮಕಾರರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ನೀರಿನಿಂದ ಬರುವ ರೋಗಗಳಿಗೆ ನೀಡುವ ಪ್ರಥಮ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಹತ್ತಿರದ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ ಭೇಟಿ ನೀಡಿ ಮಾಹಿತಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸುವಂತೆ ಸೂಚಿಸುವುದು.

ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಸ್ತರಗಳು:

ಕ್ರ. ಸಂ	1	2	3	4
1	ನೀರಿನ ಮಲಿನತೆ ಅರ್ಥ ತಿಳಿಯುವರು.	ನೀರು ಮಲಿನವಾಗುವ ಸಂದರ್ಭಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವರು.	ನೀರಿನ ಮಾಲಿನ್ಯಕ್ಕೆ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ತಿಳಿಯುವರು.	ನೀರಿನ ಮಾಲಿನ್ಯಕ್ಕೆ ಕಾರಣಗಳು ಮತ್ತು ದುಷ್ಪರಿಣಾಮಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸುವರು.
2	ನಿರ್ಜಲೀಕರಣದ ಅರ್ಥ ತಿಳಿಯುವರು	ನಿರ್ಜಲೀಕರಣದ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ತಿಳಿಯುವರು.	ನಿರ್ಜಲೀಕರಣದ ಕಾರಣಗಳು ಹಾಗೂ ಪುನರ್ನಿರ್ಜಲೀಕರಣ ದ್ರಾವಣ ತಯಾರಿಕೆಯ ಕ್ರಮವನ್ನು ತಿಳಿಯುವರು.	ನಿರ್ಜಲೀಕರಣದ ಕಾರಣಗಳು ಹಾಗೂ ಪುನರ್ನಿರ್ಜಲೀಕರಣ ದ್ರಾವಣ ತಯಾರಿಸುವರು.

ಕಲಿಕಾಫಲ 18: ಭೂಮಿಯ ಎಲ್ಲರ ವಸತಿ, ಇಲ್ಲಿ ಜೀವಿಸಲು ಬೇಕಾದ ಗಾಳಿ, ಮಣ್ಣು, ನೀರು ಇದೆ ಎಂದು ಮೆಚ್ಚುವರು.

ವ್ಯಾಪ್ತಿ:- ಭೂಮಿಯು ಎಲ್ಲರ ವಸತಿ, ಇಲ್ಲಿ ಜೀವಿಸಲು ಬೇಕಾದ ಗಾಳಿ, ಮಣ್ಣು, ನೀರು ಇದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸುವುದು.

ಮಹತ್ವ:- ಸುತ್ತಲಿನ ಪರಿಸರ ವೀಕ್ಷಿಸುವುದು, ಪರಿಸರದ ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶಗಳಾದ ಗಾಳಿ, ನೀರು ಮತ್ತು ಮಣ್ಣಿನ ಕುರಿತು ತಿಳಿಯುವುದು ಮಹತ್ವದ್ದಾಗಿದೆ.

ಚಟುವಟಿಕೆ 18.1

ಹೆಸರು: ಪರಿಸರದ ಅಂಶಗಳು

ಉದ್ದೇಶ: ಪರಿಸರದ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವುದು.

ವಿಧಾನ: ಶಿಕ್ಷಕರು/ಸುಗಮಕಾರರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಕಲಿಕಾ ಹಾಳೆಯಲ್ಲಿ ನೀಡಿರುವ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ಕೋಷ್ಟಕವನ್ನು ಭರ್ತಿ ಮಾಡುವಂತೆ ಸೂಚಿಸುವುದು.

ಕಲಿಕೋಪಕರಣಗಳು: ಕಲಿಕಾ ಹಾಳೆ.

ಚಟುವಟಿಕೆ 18.2

ಹೆಸರು: ಚರ್ಚೆ

ಉದ್ದೇಶ: ಪರಿಸರದ ಅಂಶಗಳ ಕುರಿತು ಚರ್ಚಿಸುವುದು.

ವಿಧಾನ: ಶಿಕ್ಷಕರು/ಸುಗಮಕಾರರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಕಲಿಕಾ ಹಾಳೆಯಲ್ಲಿ ನೀಡಿರುವ ಚರ್ಚಾಂಶಗಳ ಕುರಿತು ಚರ್ಚಿಸುವಂತೆ ಅನುಕೂಲಿಸುವುದು.

ಕಲಿಕೋಪಕರಣಗಳು: ಕಲಿಕಾ ಹಾಳೆ.

ಚಟುವಟಿಕೆ 18.3

ಹೆಸರು: ಚಿತ್ರಕ್ಕೆ ಬಣ್ಣ ಹಚ್ಚುವುದು.

ಉದ್ದೇಶ: ಪರಿಸರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಚಿತ್ರಕ್ಕೆ ಬಣ್ಣ ಹಚ್ಚಿ ಆನಂದಿಸುವುದು.

ವಿಧಾನ: ಶಿಕ್ಷಕರು/ಸುಗಮಕಾರರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಕಲಿಕಾ ಹಾಳೆಯಲ್ಲಿ ನೀಡಿರುವ ಚಿತ್ರಕ್ಕೆ ಸೂಕ್ತ ಬಣ್ಣ ಹಚ್ಚುವಂತೆ ಸೂಚಿಸುವುದು.

ಕಲಿಕೋಪಕರಣಗಳು: ಕಲಿಕಾ ಹಾಳೆ.

ಚಟುವಟಿಕೆ 18.4

ಹೆಸರು: ಪರಿಸರದ ಅಂಶಗಳ ಪರಿಚಯ.

ಉದ್ದೇಶ: ಪರಿಸರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಅಂಶಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸುವುದು.

ವಿಧಾನ: ಶಿಕ್ಷಕರು/ಸುಗಮಕಾರರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕದ ಪುಟ ಸಂಖ್ಯೆ 210 ರಿಂದ 214 ರವರೆಗೆ ಮೋಡಣ್ಣನು ನೀಡಿರುವ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ವಿವರಿಸುವುದು.

ಕಲಿಕೋಪಕರಣಗಳು: ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ

ಕಲಿಕಾಫಲ 19: ಗಾಳಿ ಮತ್ತು ಮಣ್ಣಿನ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯನ್ನು ಗುರುತಿಸುವರು.

ವ್ಯಾಪ್ತಿ:- ಹವಾಮಾನ, ವಾಯುಗುಣದ ಕಲ್ಪನೆ, ಗಾಳಿ ಮತ್ತು ಮಣ್ಣಿನ ಸಂರಕ್ಷಣೆಯ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ತಿಳಿಸುವುದು.

ಮಹತ್ವ:- ಪರಿಸರ ಸಂರಕ್ಷಣೆಯಲ್ಲಿ ಗಾಳಿ ಮತ್ತು ಮಣ್ಣಿನ ಸಂರಕ್ಷಣೆಯ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ತಿಳಿಸುವುದು ಮಹತ್ವದ್ದಾಗಿದೆ.

ಚಟುವಟಿಕೆ 19.1

ಹೆಸರು: ಗಾಳಿ, ನೀರು, ಮಣ್ಣಿನ ಮಹತ್ವ.

ಉದ್ದೇಶ: ಗಾಳಿ, ನೀರು, ಮಣ್ಣಿನ ಮಹತ್ವವನ್ನು ವಿವರಿಸುವುದು.

ವಿಧಾನ: ಶಿಕ್ಷಕರು/ಸುಗಮಕಾರರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕದ ಪುಟಸಂಖ್ಯೆ 215 ರಿಂದ 216 ರವರೆಗೆ ನೀಡಿರುವ ಗಾಳಿ, ನೀರು, ಮಣ್ಣಿನ ಮಹತ್ವದ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ವಿವರಿಸುವುದು ಹಾಗೂ ಕಲಿಕಾ ಹಾಳೆಯಲ್ಲಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರಿಸುವಂತೆ ಸೂಚಿಸುವುದು.

ಕಲಿಕೋಪಕರಣಗಳು: ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ, ಕಲಿಕಾಹಾಳೆ.

ಚಟುವಟಿಕೆ 19.2

ಹೆಸರು: ಹೊಂದಿಸುವುದು.

ಉದ್ದೇಶ: ಹವಾಮಾನ ಮತ್ತು ವಾಯುಗುಣದ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿಸುವುದು.

ವಿಧಾನ: ಶಿಕ್ಷಕರು/ಸುಗಮಕಾರರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕದ ಪುಟಸಂಖ್ಯೆ 217ರಲ್ಲಿರುವ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ವೀಕ್ಷಿಸಿ ಸೂಕ್ತ ವಾಕ್ಯಗಳೊಂದಿಗೆ ಹೊಂದಿಸುವಂತೆ ಸೂಚಿಸುವುದು.

ಕಲಿಕೋಪಕರಣಗಳು: ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ

ಚಟುವಟಿಕೆ 19.3

ಹೆಸರು: ಕಾಲಗಳು.

ಉದ್ದೇಶ: ನಿತ್ಯಜೀವನದಲ್ಲಿನ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳು ವಿವಿಧ ಕಾಲಕ್ಕನುಗುಣವಾಗಿರುತ್ತವೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸುವುದು.

ವಿಧಾನ: ಶಿಕ್ಷಕರು/ಸುಗಮಕಾರರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕದ ಪುಟ ಸಂಖ್ಯೆ 219ರಲ್ಲಿರುವ ಕೋಷ್ಟಕವನ್ನು ಭರ್ತಿ ಮಾಡುವಂತೆ ಸೂಚಿಸುವುದು.

ಕಲಿಕೋಪಕರಣಗಳು: ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ, ಕಲಿಕಾಹಾಳೆ

ಚಟುವಟಿಕೆ 19.4

ಹೆಸರು: ಮಾಹಿತಿ ಪಡೆಯುವುದು.

ಉದ್ದೇಶ: ಹವಾಮಾನ ಮತ್ತು ವಾಯುಗುಣದ ಅಂಶಗಳ ಕುರಿತು ಮಾಹಿತಿ ಪಡೆಯುವುದು.

ವಿಧಾನ: ಶಿಕ್ಷಕರು/ಸುಗಮಕಾರರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಕಲಿಕಾ ಹಾಳೆಯಲ್ಲಿ ನೀಡಿರುವ ವಿಷಯಗಳ ಕುರಿತು ಮಾಹಿತಿ ನೀಡುವುದು.

ಕಲಿಕೋಪಕರಣಗಳು: ಕಲಿಕಾಹಾಳೆ.

ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಸ್ತರಗಳು:

ಕ್ರ. ಸಂ	1	2	3	4
1	ಭೂಮಿಯ ಪ್ರಾಕೃತಿಕ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುವರು.	ಭೂಮಿಯ ಪ್ರಾಕೃತಿಕ ಅಂಶಗಳಲ್ಲಿ 2 ಅಂಶಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವರು.	ಭೂಮಿಯ ಪ್ರಾಕೃತಿಕ ಅಂಶಗಳಲ್ಲಿ 3 ಅಂಶಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವರು.	ಭೂಮಿಯ ಪ್ರಾಕೃತಿಕ ಅಂಶಗಳಲ್ಲಿ 4 ಅಂಶಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವರು.
2	ಗಾಳಿ ಅಥವಾ ಮಣ್ಣಿನ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯನ್ನು ತಿಳಿಯುವರು.	ಗಾಳಿ ಮತ್ತು ಮಣ್ಣಿನ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯನ್ನು ವಿವರಿಸುವರು.	ಗಾಳಿ ಮತ್ತು ಮಣ್ಣಿನ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ಹಾಗೂ	ನೀರನ್ನು 4 ಅನೌಪಚಾರಿಕ ಕ್ರಮಗಳ ಮೂಲಕ ಅಳೆಯುವರು.

ಆಹಾರ

ಕಲಿಕಾಫಲ 20: ವಿವಿಧ ಪೌಷ್ಟಿಕಾಂಶಗಳ ವರ್ಗೀಕರಣ ಮಾಡುವರು ಮತ್ತು ಸಮತೋಲನ ಆಹಾರವನ್ನು ವಿವರಿಸುವರು.

ವ್ಯಾಪ್ತಿ:- ಆಹಾರದ ವಿಧಗಳು, ಹಸಿಯಾಗಿ-ಬೇಯಿಸಿ ತಿನ್ನುವ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳು, ಆಹಾರದ ಪೋಷಕಾಂಶಗಳು, ಸಮತೋಲನ ಆಹಾರ.

ಮಹತ್ವ:- ಜೀವಿಗಳ ಅತ್ಯಗತ್ಯ ಅಂಶಗಳಲ್ಲಿ ಆಹಾರವೂ ಒಂದು. ಆಹಾರದ ವಿಧಗಳು, ಹಸಿಯಾಗಿ-ಬೇಯಿಸಿ ತಿನ್ನುವ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳು, ಆಹಾರದ ಪೋಷಕಾಂಶಗಳು ಹಾಗೂ ಸಮತೋಲನ ಆಹಾರದ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿಯುವುದು ಮಹತ್ವದ್ದಾಗಿದೆ.

ಚಟುವಟಿಕೆ 20.1

ಹೆಸರು: ನಾವು ಸೇವಿಸುವ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳು

ಉದ್ದೇಶ: ನಾವು ಸೇವಿಸುವ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವುದು.

ವಿಧಾನ: ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಕಲಿಕಾ ಹಾಳೆಯಲ್ಲಿ ನೀಡಿರುವ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ನಾವು ಸೇವಿಸುವ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವಂತೆ ಶಿಕ್ಷಕರು/ಸುಗಮಕಾರರು ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿಸುವುದು.

ಕಲಿಕೋಪಕರಣಗಳು: ಕಲಿಕಾಹಾಳೆ.

ಚಟುವಟಿಕೆ 20.2

ಹೆಸರು: ಹಸಿಯಾಗಿ-ಬೇಯಿಸಿ ತಿನ್ನುವ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳು.

ಉದ್ದೇಶ: ಹಸಿಯಾಗಿ-ಬೇಯಿಸಿ ತಿನ್ನುವ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವುದು.

ವಿಧಾನ: ಶಿಕ್ಷಕರು/ಸುಗಮಕಾರರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಕಲಿಕಾಹಾಳೆಯಲ್ಲಿ ನೀಡಿರುವ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ಹಸಿಯಾಗಿ-ಬೇಯಿಸಿ ತಿನ್ನುವ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವಂತೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿಸುವುದು.

ಕಲಿಕೋಪಕರಣಗಳು: ಕಲಿಕಾಹಾಳೆ.

ಚಟುವಟಿಕೆ 20.3

ಹೆಸರು: ಗುಂಪು ಚರ್ಚೆ.

ಉದ್ದೇಶ: ಆಹಾರದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಕುರಿತು ಚರ್ಚಿಸುವುದು.

ವಿಧಾನ: ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಕಲಿಕಾಹಾಳೆಯಲ್ಲಿ ನೀಡಿರುವ ಚರ್ಚಾಂಶಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಚರ್ಚಿಸಲು ಶಿಕ್ಷಕರು/ಸುಗಮಕಾರರು ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸುವುದು.

ಕಲಿಕೋಪಕರಣಗಳು: ಕಲಿಕಾಹಾಳೆ.

ಚಟುವಟಿಕೆ 20.4

ಹೆಸರು: ಸರಳ ಸಂಭಾಷಣೆ.

ಉದ್ದೇಶ: ಆಹಾರದ ಪೋಷಕಾಂಶಗಳನ್ನು ತಿಳಿಯುವುದು.

ವಿಧಾನ: ಶಿಕ್ಷಕರು/ಸುಗಮಕಾರರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಕಲಿಕಾಹಾಳೆಯಲ್ಲಿ ನೀಡಿರುವ ಸರಳ ಸಂಭಾಷಣೆಯಲ್ಲಿನ ಅಂಶಗಳನ್ನು ತಿಳಿಯಲು ಅನುಕೂಲಿಸುವುದು.

ಕಲಿಕೋಪಕರಣಗಳು: ಕಲಿಕಾಹಾಳೆ.

ಚಟುವಟಿಕೆ 20.5

ಹೆಸರು: ಪಿಷ್ಟವು ಪ್ರಧಾನವಾಗಿರುವ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳು.

ಉದ್ದೇಶ: ಪಿಷ್ಟವು ಪ್ರಧಾನವಾಗಿರುವ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ತಿಳಿಯುವುದು.

ವಿಧಾನ: ಶಿಕ್ಷಕರು/ಸುಗಮಕಾರರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಕಲಿಕಾಹಾಳೆಯಲ್ಲಿ ನೀಡಿರುವ ಪಿಷ್ಟವು ಪ್ರಧಾನವಾಗಿರುವ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವಂತೆ ಸೂಚಿಸುವುದು.

ಕಲಿಕೋಪಕರಣಗಳು: ಕಲಿಕಾಹಾಳೆ

ಚಟುವಟಿಕೆ 20.6

ಹೆಸರು: ಕೊಬ್ಬು ಅಥವಾ ಮೇದಸ್ಸು ಪ್ರಧಾನವಾಗಿರುವ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳ ಚಿತ್ರ ಸಂಗ್ರಹಿಸುವುದು.

ಉದ್ದೇಶ: ಕೊಬ್ಬು ಅಥವಾ ಮೇದಸ್ಸು ಪ್ರಧಾನವಾಗಿರುವ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ತಿಳಿಯುವುದು.

ವಿಧಾನ: ಶಿಕ್ಷಕರು/ಸುಗಮಕಾರರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಕಲಿಕಾಹಾಳೆಯಲ್ಲಿ ನೀಡಿರುವ ಕೊಬ್ಬು ಅಥವಾ ಮೇದಸ್ಸು ಪ್ರಧಾನವಾಗಿರುವ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳ ಚಿತ್ರ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಅಂಟಿಸುವಂತೆ ಸೂಚಿಸುವುದು.

ಕಲಿಕೋಪಕರಣಗಳು: ಕಲಿಕಾಹಾಳೆ.

ಚಟುವಟಿಕೆ 20.7

ಹೆಸರು: ಪ್ರೋಟೀನ್ ಪ್ರಧಾನವಾಗಿರುವ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳು.

ಉದ್ದೇಶ: ಪ್ರೋಟೀನ್ ಪ್ರಧಾನವಾಗಿರುವ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ತಿಳಿಯುವುದು.

ವಿಧಾನ: ಶಿಕ್ಷಕರು/ಸುಗಮಕಾರರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಕಲಿಕಾಹಾಳೆಯಲ್ಲಿ ನೀಡಿರುವ ಪ್ರೋಟೀನ್ ಪ್ರಧಾನವಾಗಿರುವ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವಂತೆ ಸೂಚಿಸುವುದು.

ಕಲಿಕೋಪಕರಣಗಳು: ಕಲಿಕಾಹಾಳೆ

ಚಟುವಟಿಕೆ 20.8

ಹೆಸರು: ಜೀವಸತ್ವಗಳು ಪ್ರಧಾನವಾಗಿರುವ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳು.

ಉದ್ದೇಶ: ಜೀವಸತ್ವಗಳು ಪ್ರಧಾನವಾಗಿರುವ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ತಿಳಿಯುವುದು.

ವಿಧಾನ: ಶಿಕ್ಷಕರು/ಸುಗಮಕಾರರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ 4ನೇ ತರಗತಿಯ ಪರಿಸರ ಅಧ್ಯಯನ ಪುಸ್ತಕದ ಪುಟ ಸಂಖ್ಯೆ 67ರಲ್ಲಿನ ಕೋಷ್ಟಕವನ್ನು ಓದಿ ವಿವರಿಸುವುದು.

ಕಲಿಕೋಪಕರಣಗಳು: ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ

ಚಟುವಟಿಕೆ 20.9

ಹೆಸರು: ಚರ್ಚೆ

ಉದ್ದೇಶ: ಪೋಷಕಾಂಶಗಳ ಕೊರತೆಯಿಂದ ಬರುವ ರೋಗಗಳ ಕುರಿತು ಚರ್ಚಿಸುವುದು.

ವಿಧಾನ: ಶಿಕ್ಷಕರು/ಸುಗಮಕಾರರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಪೋಷಕಾಂಶಗಳ ಕೊರತೆಯಿಂದ ಬರುವ ರೋಗಗಳ ಕುರಿತು ಚರ್ಚಿಸುವುದು.

ಚಟುವಟಿಕೆ 20.10

ಹೆಸರು: ಸಮತೋಲನ ಆಹಾರ.

ಉದ್ದೇಶ: ಸಮತೋಲನ ಆಹಾರವನ್ನು ಅರಿಯುವುದು.

ವಿಧಾನ: ಶಿಕ್ಷಕರು/ಸುಗಮಕಾರರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕದ ಪುಟಸಂಖ್ಯೆ 69ರ ಸಮತೋಲನ ಆಹಾರದ ಚಾರ್ಟ್ ಅನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ಸೂಕ್ತ ಪೋಷಕಾಂಶಗಳ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಕಲಿಕಾ ಹಾಳೆಯಲ್ಲಿನ ಚಾರ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಬರೆಯುವಂತೆ ಸೂಚಿಸುವುದು.

ಕಲಿಕೋಪಕರಣಗಳು: ಕಲಿಕಾಹಾಳೆ

ಕಲಿಕಾಫಲ 21: ಪ್ರಾಣಿ ಮತ್ತು ಪಕ್ಷಿಗಳ ಆಹಾರ ಅಭ್ಯಾಸಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚಿಸುವರು.

ವ್ಯಾಪ್ತಿ:- ಪ್ರಾಣಿ ಮತ್ತು ಪಕ್ಷಿಗಳು ಸೇವಿಸುವ ಆಹಾರ ಮತ್ತು ಸಸ್ಯಾಹಾರಿ, ಮಾಂಸಾಹಾರಿ ಹಾಗೂ ಮಿಶ್ರಾಹಾರಿಗಳ ಪರಿಚಯ, ಪ್ರಾಣಿ ಮತ್ತು ಪಕ್ಷಿಗಳಿಗೆ ಆಹಾರ ಸೇವಿಸಲು ನೆರವಾಗುವ ಅಂಗಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳುವಳಿಕೆ.

ಮಹತ್ವ:- ಜೀವಿಗಳ ಆಹಾರಾಭ್ಯಾಸವನ್ನು ತಿಳಿಯುವುದು ಮಹತ್ವದ್ದಾಗಿದೆ.

ಚಟುವಟಿಕೆ 21.1

ಹೆಸರು: ಚರ್ಚಿಸಿ ಉತ್ತರಿಸುವುದು.

ಉದ್ದೇಶ: ಪ್ರಾಣಿ ಮತ್ತು ಪಕ್ಷಿಗಳು ಸೇವಿಸುವ ಆಹಾರ ತಿಳಿಯುವುದು.

ವಿಧಾನ: ಶಿಕ್ಷಕರು/ಸುಗಮಕಾರರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಕಲಿಕಾಹಾಳೆಯಲ್ಲಿ ನೀಡಿರುವ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಲು ಹೇಳಿ, ಪ್ರಾಣಿ ಮತ್ತು ಪಕ್ಷಿಗಳು ಸೇವಿಸುವ ಆಹಾರಗಳಿಗೆ ಸೂಕ್ತ ಗುರುತು ಹಾಕುವಂತೆ ಸೂಚಿಸುವುದು.

ಕಲಿಕೋಪಕರಣಗಳು: ಕಲಿಕಾಹಾಳೆ

ಚಟುವಟಿಕೆ 21.2

ಹೆಸರು: ಪ್ರಾಣಿ ಮತ್ತು ಪಕ್ಷಿಗಳ ಆಹಾರ ಅಭ್ಯಾಸಗಳು.

ಉದ್ದೇಶ: ಪ್ರಾಣಿ ಮತ್ತು ಪಕ್ಷಿಗಳು ಸೇವಿಸುವ ಆಹಾರದ ಮೂಲವನ್ನು ತಿಳಿಯುವುದು.

ವಿಧಾನ: ಶಿಕ್ಷಕರು/ಸುಗಮಕಾರರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಕಲಿಕಾಹಾಳೆಯಲ್ಲಿ ನೀಡಿರುವ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಕೋಷ್ಟಕವನ್ನು ಭರ್ತಿಮಾಡುವಂತೆ ಸೂಚಿಸುವುದು.

ಕಲಿಕೋಪಕರಣಗಳು: ಕಲಿಕಾಹಾಳೆ

ಚಟುವಟಿಕೆ 21.3

ಹೆಸರು: ಕೇಳಿ ತಿಳಿಯಿರಿ

ಉದ್ದೇಶ: ಸಸ್ಯಾಹಾರಿಗಳು, ಮಾಂಸಾಹಾರಿಗಳು ಮತ್ತು ಮಿಶ್ರಾಹಾರಿಗಳನ್ನು ತಿಳಿಯುವುದು.

ವಿಧಾನ: ಶಿಕ್ಷಕರು/ಸುಗಮಕಾರರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಸಸ್ಯಾಹಾರಿಗಳು, ಮಾಂಸಾಹಾರಿಗಳು ಮತ್ತು ಮಿಶ್ರಾಹಾರಿಗಳ ಕುರಿತು ವಿವರಿಸುವುದು.

ಕಲಿಕೋಪಕರಣಗಳು: ಕಲಿಕಾಹಾಳೆ

ಚಟುವಟಿಕೆ 21.4

ಹೆಸರು: ಬಣ್ಣ ತುಂಬುವುದು.

ಉದ್ದೇಶ: ಸಸ್ಯಾಹಾರಿಗಳು, ಮಾಂಸಾಹಾರಿಗಳು ಮತ್ತು ಮಿಶ್ರಾಹಾರಿಗಳನ್ನು ತಿಳಿಯುವುದು.

ವಿಧಾನ: ಶಿಕ್ಷಕರು/ಸುಗಮಕಾರರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಕಲಿಕಾಹಾಳೆಯಲ್ಲಿ ನೀಡಿರುವ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ಮಾಂಸಾಹಾರಿ ಪ್ರಾಣಿಗೆ ಬಣ್ಣ ತುಂಬುವಂತೆ ಸೂಚಿಸುವುದು.

ಕಲಿಕೋಪಕರಣಗಳು: ಕಲಿಕಾಹಾಳೆ

ಚಟುವಟಿಕೆ 21.5

ಹೆಸರು: ಬಿಟ್ಟ ಜಾಗಗಳನ್ನು ಭರ್ತಿ ಮಾಡುವುದು.

ಉದ್ದೇಶ: ಪ್ರಾಣಿ ಮತ್ತು ಪಕ್ಷಿಗಳಿಗೆ ಆಹಾರ ಸೇವಿಸಲು ನೆರವಾಗುವ ಅಂಗಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿಯುವುದು.

ವಿಧಾನ: ಶಿಕ್ಷಕರು/ಸುಗಮಕಾರರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ 4ನೇ ತರಗತಿ ಪರಿಸರ ಅಧ್ಯಯನ ಪುಸ್ತಕದ ಪುಟ ಸಂಖ್ಯೆ 71 ಮತ್ತು 72ರಲ್ಲಿರುವಂತೆ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ಬಿಟ್ಟ ಜಾಗಗಳನ್ನು ಭರ್ತಿ ಮಾಡುವಂತೆ ಸೂಚಿಸುವುದು.

ಕಲಿಕೋಪಕರಣಗಳು: ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ

ಚಟುವಟಿಕೆ 21.6

ಹೆಸರು: ಪ್ರಾಣಿ ಮತ್ತು ಪಕ್ಷಿಗಳಿಗೆ ಆಹಾರ ಸೇವಿಸಲು ನೆರವಾಗುವ ಅಂಗಗಳು.

ಉದ್ದೇಶ: ಪ್ರಾಣಿ ಮತ್ತು ಪಕ್ಷಿಗಳಿಗೆ ಆಹಾರ ಸೇವಿಸಲು ನೆರವಾಗುವ ಅಂಗಗಳನ್ನು ತಿಳಿಯುವುದು.

ವಿಧಾನ: ಶಿಕ್ಷಕರು/ಸುಗಮಕಾರರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಕಲಿಕಾಹಾಳಿಯಲ್ಲಿ ನೀಡಿರುವ ಕೋಷ್ಟಕವನ್ನು ಭರ್ತಿಮಾಡುವಂತೆ ಸೂಚಿಸುವುದು.

ಕಲಿಕೋಪಕರಣಗಳು: ಕಲಿಕಾಹಾಳೆ.

ಕಲಿಕಾಫಲ 22: ಆಹಾರ ಸಂರಕ್ಷಣೆಯ ಕೆಲವು ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ತಿಳಿಯುವರು.

ವ್ಯಾಪ್ತಿ :- ಆಹಾರ ಸಂರಕ್ಷಣೆಯ ಕೆಲವು ವಿಧಾನಗಳು ಹಾಗೂ ಅದರ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಕುರಿತು ಚರ್ಚಿಸುವುದು.

ಮಹತ್ವ :- ನಿತ್ಯಜೀವನದಲ್ಲಿ ಆಹಾರ ಸಂರಕ್ಷಣೆಯ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ತಿಳಿಯುವುದು ಆರೋಗ್ಯದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮಹತ್ವದ್ದಾಗಿದೆ.

ಚಟುವಟಿಕೆ 22.1

ಹೆಸರು: ಉತ್ತಮ ಅಭ್ಯಾಸಗಳು.

ಉದ್ದೇಶ: ಆಹಾರ ಬಳಸುವ ಹಾಗೂ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡುವ ಕೆಲವು ವಿಧಾನಗಳು ತಿಳಿಯುವುದು.

ವಿಧಾನ: ಶಿಕ್ಷಕರು/ಸುಗಮಕಾರರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಕಲಿಕಾಹಾಳಿಯಲ್ಲಿ ನೀಡಿರುವ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ಕೋಷ್ಟಕವನ್ನು ಭರ್ತಿಮಾಡುವಂತೆ ಸೂಚಿಸುವುದು.

ಕಲಿಕೋಪಕರಣಗಳು: ಕಲಿಕಾಹಾಳೆ.

ಚಟುವಟಿಕೆ 22.2

ಹೆಸರು: ಸಂಭಾಷಣೆ

ಉದ್ದೇಶ: ಆಹಾರ ಬಳಸುವ ಹಾಗೂ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡುವ ಕೆಲವು ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ತಿಳಿಯುವುದು.

ವಿಧಾನ: ಶಿಕ್ಷಕರು/ಸುಗಮಕಾರರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕದ ಪುಟ ಸಂಖ್ಯೆ 72 ರಿಂದ 74 ರವರೆಗಿನ ದೀಪಾ ಮತ್ತು ಕ್ಯಾರೆಟ್ ನಡುವಿನ ಸಂಭಾಷಣೆಯನ್ನು ಓದಲು ತಿಳಿಸಿ, ಆಹಾರ ಸಂರಕ್ಷಣೆಯ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರಿಸುವುದು.

ಕಲಿಕೋಪಕರಣಗಳು: ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ

ಚಟುವಟಿಕೆ 22.3

ಹೆಸರು: ಕಾರಣಗಳನ್ನು ತಿಳಿಯುವುದು.

ಉದ್ದೇಶ: ಆಹಾರ ಬಳಸುವ ಹಾಗೂ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡುವ ಕೆಲವು ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ತಿಳಿಯುವುದು.

ವಿಧಾನ: ಶಿಕ್ಷಕರು/ಸುಗಮಕಾರರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಕಲಿಕಾಹಾಳಿಯಲ್ಲಿ ನೀಡಿರುವ ಹೇಳಿಕೆಗಳಿಗೆ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ಬರೆಯುವಂತೆ ಸೂಚಿಸುವುದು.

ಕಲಿಕೋಪಕರಣಗಳು: ಕಲಿಕಾಹಾಳೆ

ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಸ್ತರಗಳು:

ಕ್ರ. ಸಂ	1	2	3	4
1	ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವರು.	ಪೌಷ್ಟಿಕಾಂಶಗಳು ಹೇರಳವಾಗಿರುವ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಹೆಸರಿಸುವರು. (ಪ್ರತಿ ಪೋಷಕಾಂಶಗಳಿಗೆ ಕನಿಷ್ಠ 2)	ಸಮತೋಲನ ಆಹಾರದ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ತಿಳಿಯುವರು.	ಸಮತೋಲನ ಆಹಾರವನ್ನು ವಿವರಿಸುವರು.

2	ವಿವಿಧ ಪ್ರಾಣಿಗಳು ಸೇವಿಸುವ ಆಹಾರವನ್ನು ತಿಳಿಯುವರು.	ಸಸ್ಯಾಹಾರಿ, ಮಾಂಸಾಹಾರಿ ಮತ್ತು ಮಿಶ್ರಾಹಾರಿ ಪ್ರಾಣಿಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವರು.	ಸಸ್ಯಾಹಾರಿ, ಮಾಂಸಾಹಾರಿ ಮತ್ತು ಮಿಶ್ರಾಹಾರಿ ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಗೆ ಉದಾಹರಣೆ ನೀಡುವರು.	ಸಸ್ಯಾಹಾರಿ, ಮಾಂಸಾಹಾರಿ ಮತ್ತು ಮಿಶ್ರಾಹಾರಿಗಳನ್ನು ವಿಂಗಡಿಸುವರು..
3	ಅಶುದ್ಧ ಆಹಾರ ಸೇವನೆಯ ಪರಿಣಾಮ ತಿಳಿಯುವರು.	ಆಹಾರ ಸಂರಕ್ಷಣೆಯ ಅಗತ್ಯತೆ ತಿಳಿಯುವರು.	ಆಹಾರ ಸಂರಕ್ಷಣೆಯ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ತಿಳಿಯುವರು.	ಆಹಾರ ಸಂರಕ್ಷಣೆಯ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸುವರು.

ಕಲಿಕಾಫಲ 23: ನಾವು ಆಹಾರವನ್ನು ಎಲ್ಲಿಂದ ಮತ್ತು ಹೇಗೆ ಪಡೆಯುತ್ತೇವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ವಿವರಿಸುವರು.

ವ್ಯಾಪ್ತಿ :- ವಿವಿಧ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳು, ಆಹಾರದ ಮೂಲದಿಂದ ಆಹಾರವನ್ನು ಹೇಗೆ ಪಡೆಯುತ್ತೇವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ವಿವರಿಸುವುದು.

ಮಹತ್ವ :- ನಾವು ಸೇವಿಸುವ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳು ಅವುಗಳ ಮೂಲದಿಂದ ಆಹಾರವನ್ನು ಹೇಗೆ ಪಡೆಯುತ್ತೇವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಯುವುದು ಮಹತ್ವದ್ದಾಗಿದೆ.

ಚಟುವಟಿಕೆ 23.1

ಹೆಸರು: ಸಹಕಾರ ಮನೋಭಾವನೆ

ಉದ್ದೇಶ: ಅಡುಗೆ ಮನೆಯ ಕೆಲಸಗಳ ಕುರಿತು ತಿಳಿಯುವುದು.

ವಿಧಾನ: ಶಿಕ್ಷಕರು/ಸುಗಮಕಾರರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಕಲಿಕಾಹಾಳೆಯಲ್ಲಿ ನೀಡಿರುವ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಅಡುಗೆ ಮಾಡಲು ಸಹಕರಿಸುವ ಕುಟುಂಬ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಪಟ್ಟಿಮಾಡುವಂತೆ ಸೂಚಿಸುವುದು.

ಕಲಿಕೋಪಕರಣಗಳು: ಕಲಿಕಾಹಾಳೆ

ಚಟುವಟಿಕೆ 23.2

ಹೆಸರು: ವಿಂಗಡಿಸುವುದು.

ಉದ್ದೇಶ: ಸಸ್ಯಾಹಾರ ಮತ್ತು ಮಾಂಸಾಹಾರ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ವಿಂಗಡಿಸುವುದು.

ವಿಧಾನ: ಶಿಕ್ಷಕರು/ಸುಗಮಕಾರರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಕಲಿಕಾಹಾಳೆಯಲ್ಲಿ ನೀಡಿರುವ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ಸಸ್ಯಾಹಾರ ಮತ್ತು ಮಾಂಸಾಹಾರ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ವಿಂಗಡಿಸುವಂತೆ ಸೂಚಿಸುವುದು.

ಕಲಿಕೋಪಕರಣಗಳು: ಕಲಿಕಾಹಾಳೆ.

ಚಟುವಟಿಕೆ 23.3

ಹೆಸರು: ಆಹಾರವನ್ನು ಎಲ್ಲಿಂದ ಮತ್ತು ಹೇಗೆ ಪಡೆಯುತ್ತೇವೆ.

ಉದ್ದೇಶ: ಆಹಾರವನ್ನು ಎಲ್ಲಿಂದ ಮತ್ತು ಹೇಗೆ ಪಡೆಯುತ್ತೇವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ವಿವರಿಸುವುದು.

ವಿಧಾನ: ಶಿಕ್ಷಕರು/ಸುಗಮಕಾರರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕದ ಪುಟ ಸಂಖ್ಯೆ 77 ಮತ್ತು 78 ರಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಲಾದ ಆಹಾರ ಎಲ್ಲಿಂದ ಮತ್ತು ಹೇಗೆ ಪಡೆಯುತ್ತೇವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಅನುಕ್ರಮವಾಗಿ ಬರೆಯುವಂತೆ ಸೂಚಿಸುವುದು.

ಕಲಿಕೋಪಕರಣಗಳು: ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ.

ಚಟುವಟಿಕೆ 23.4

ಹೆಸರು: ಆಹಾರವನ್ನು ಎಲ್ಲಿಂದ ಪಡೆಯುತ್ತೇವೆ.

ಉದ್ದೇಶ: ಆಹಾರವನ್ನು ಎಲ್ಲಿಂದ ಪಡೆಯುತ್ತೇವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಯುವುದು.

ವಿಧಾನ: ಶಿಕ್ಷಕರು/ಸುಗಮಕಾರರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಕಲಿಕಾ ಹಾಳೆಯಲ್ಲಿ ನೀಡಿರುವ ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ಕೋಷ್ಟಕವನ್ನು ಭರ್ತಿ ಮಾಡಲು ಅನುಕೂಲಿಸುವುದು.

ಕಲಿಕೋಪಕರಣಗಳು: ಕಲಿಕಾ ಹಾಳೆ.

ಕಲಿಕಾಫಲ 24: ಆಹಾರ ಮತ್ತು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ವೈವಿಧ್ಯವನ್ನು ಮೆಚ್ಚುವರು. ನಿನ್ನ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಹಾಗೂ ಸುತ್ತಲಿನ ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಆಹಾರ ಮತ್ತು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ವೈವಿಧ್ಯವನ್ನು ತಿಳಿಯುವರು.

ವ್ಯಾಪ್ತಿ :- ಆಹಾರದಲ್ಲಿ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ವೈವಿಧ್ಯ, ವಿವಿಧ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿನ ಆಹಾರ ವೈವಿಧ್ಯ ತಿಳಿಸುವುದು.

ಮಹತ್ವ :- ಆಹಾರದಲ್ಲಿ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ವೈವಿಧ್ಯ ಹಾಗೂ ವಿವಿಧ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿನ ಆಹಾರ ಪದ್ಧತಿಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸುವುದು ಮಹತ್ವದ್ದಾಗಿದೆ.

ಚಟುವಟಿಕೆ 24.1

ಹೆಸರು: ಪಟ್ಟಿಮಾಡುವುದು.

ಉದ್ದೇಶ: ಪ್ರತಿದಿನವೂ ಮಾಡುವ ಹಾಗೂ ಹಬ್ಬಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಡುವ ಅಡುಗೆಗಳನ್ನು ತಿಳಿಯುವುದು.

ವಿಧಾನ: ಶಿಕ್ಷಕರು/ಸುಗಮಕಾರರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಕಲಿಕಾಹಾಳೆಯಲ್ಲಿ ನೀಡಿರುವ ಕೋಷ್ಟಕವನ್ನು ಭರ್ತಿ ಮಾಡಲು ಅನುಕೂಲಿಸುವುದು.

ಕಲಿಕೋಪಕರಣಗಳು: ಕಲಿಕಾಹಾಳೆ.

ಚಟುವಟಿಕೆ 24.2

ಹೆಸರು: ಪಟ್ಟಿಮಾಡುವುದು.

ಉದ್ದೇಶ: ಇತರರ ಮನೆಯ ಹಬ್ಬಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಡುವ ಅಡುಗೆಗಳನ್ನು ತಿಳಿಯುವುದು.

ವಿಧಾನ: ಶಿಕ್ಷಕರು/ಸುಗಮಕಾರರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಕಲಿಕಾಹಾಳೆಯಲ್ಲಿ ಗೆಳೆಯರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಹಬ್ಬದ ದಿನದಂದು ಮಾಡುವ ವಿಶೇಷ ಅಡುಗೆಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡುವಂತೆ ಸೂಚಿಸುವುದು.

ಕಲಿಕೋಪಕರಣಗಳು: ಕಲಿಕಾಹಾಳೆ.

ಚಟುವಟಿಕೆ 24.3

ಹೆಸರು: ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡುವುದು.

ಉದ್ದೇಶ:- ಜಿಲ್ಲೆಯ ವಿಶೇಷ ಅಡುಗೆಗಳನ್ನು ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡುವುದು.

ವಿಧಾನ: ಶಿಕ್ಷಕರು/ಸುಗಮಕಾರರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಕಲಿಕಾಹಾಳೆಯಲ್ಲಿ ನಿನ್ನ ಜಿಲ್ಲೆಯ ವಿಶೇಷ ಅಡುಗೆಗಳನ್ನು ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡುವಂತೆ ಸೂಚಿಸುವುದು.

ಕಲಿಕೋಪಕರಣಗಳು: ಕಲಿಕಾಹಾಳೆ.

ಚಟುವಟಿಕೆ 24.4

ಹೆಸರು: ಅನುಭವ ಹಂಚಿಕೆ

ಉದ್ದೇಶ:- ವಿವಿಧ ಜಿಲ್ಲೆಯ ವಿಶೇಷ ಅಡುಗೆಗಳನ್ನು ತಿಳಿಯುವುದು.

ವಿಧಾನ: ಶಿಕ್ಷಕರು/ಸುಗಮಕಾರರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಇತರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ವಿಶೇಷ ಅಡುಗೆಗಳ ಕುರಿತು ಅನುಭವ ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಸೂಚಿಸುವುದು.

ಕಲಿಕಾಫಲ 25 : ಸಾಮೂಹಿಕ ಭೋಜನ ಮಾಡುವ ಸಂದರ್ಭಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ಇಲ್ಲಿ ಅನುಸರಿಸಬೇಕಾದ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ರೂಢಿಸಿಕೊಳ್ಳುವರು.

ವ್ಯಾಪ್ತಿ :- ಸಾಮೂಹಿಕ ಭೋಜನ ಮಾಡುವ ಸಂದರ್ಭಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವುದು ಹಾಗೂ ಅಲ್ಲಿ ಅನುಸರಿಸಬೇಕಾದ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತಿಳಿಯುವುದು.

ಮಹತ್ವ :- ಸಾಮೂಹಿಕ ಭೋಜನ ಮಾಡುವ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಅನುಸರಿಸಬೇಕಾದ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ರೂಢಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಮಹತ್ವದ್ದಾಗಿದೆ.

ಚಟುವಟಿಕೆ 25.1

ಹೆಸರು: ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಬಿಸಿಯೂಟ ಸೇವಿಸುವಾಗ ಅನುಸರಿಸುವ ಕ್ರಮಗಳು.

ಉದ್ದೇಶ:- ಸಾಮೂಹಿಕ ಭೋಜನದಲ್ಲಿ ಅನುಸರಿಸಬೇಕಾದ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತಿಳಿಯುವುದು.

ವಿಧಾನ: ಶಿಕ್ಷಕರು/ಸುಗಮಕಾರರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಕಲಿಕಾಹಾಳೆಯಲ್ಲಿ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಬಿಸಿಯೂಟ ಸೇವಿಸುವಾಗ ಅನುಸರಿಸುವ ಕ್ರಮಗಳ ಕುರಿತು ಬರೆಯುವಂತೆ ಸೂಚಿಸುವುದು.

ಕಲಿಕೋಪಕರಣಗಳು: ಕಲಿಕಾಹಾಳೆ

ಚಟುವಟಿಕೆ 25.2

ಹೆಸರು: ಸಾಮೂಹಿಕ ಭೋಜನ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅನುಸರಿಸಬೇಕಾದ ಕ್ರಮಗಳು.

ಉದ್ದೇಶ:- ಸಾಮೂಹಿಕ ಭೋಜನ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅನುಸರಿಸಬೇಕಾದ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತಿಳಿಯುವುದು.

ವಿಧಾನ: ಶಿಕ್ಷಕರು/ಸುಗಮಕಾರರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಕಲಿಕಾಹಾಳೆಯಲ್ಲಿ ಉತ್ಸವ, ಜಾತ್ರೆ, ಉರುಸ್ ಮುಂತಾದ ಕಡೆ ಸಾಮೂಹಿಕ ಭೋಜನ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅನುಸರಿಸಬೇಕಾದ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕದ ಪುಟಸಂಖ್ಯೆ 82 ರಲ್ಲಿ ನೀಡಿರುವ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಓದಿ ಬರೆಯಲು ಸೂಚಿಸುವುದು.

ಕಲಿಕೋಪಕರಣಗಳು: ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ, ಕಲಿಕಾಹಾಳೆ

ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಸ್ತರಗಳು:

ಕ್ರ. ಸಂ	1	2	3	4
1	ಸಸ್ಯಗಳಿಂದ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಂದ ದೊರೆಯುವ ಆಹಾರವನ್ನು ಗುರುತಿಸುವರು.	ಆಹಾರದ ಮೂಲವನ್ನು ಪತ್ತೆ ಹಚ್ಚುವರು.	ಸಸ್ಯಮೂಲ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಣಿಮೂಲ ಆಹಾರಗಳನ್ನು ವರ್ಗೀಕರಿಸುವರು.	ಆಹಾರ ದೊರೆಯುವ ಮೂಲವನ್ನು ವಿವರಿಸುವರು
2	ವಿವಿಧ ಬಗೆಯ ಆಹಾರವನ್ನು ಗುರುತಿಸುವರು.	ಪ್ರತಿದಿನ ಮತ್ತು ಹಬ್ಬದ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಡುವ ಅಡುಗೆಗಳನ್ನು ಅರಿಯುವರು	ಸ್ವಂತ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಆಹಾರ ವೈವಿಧ್ಯವನ್ನು ತಿಳಿಯುವರು	ವಿವಿಧ ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಆಹಾರ ಮತ್ತು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ವೈವಿಧ್ಯವನ್ನು ತಿಳಿಯುವರು
3	ಸಾಮೂಹಿಕ ಭೋಜನ ಮಾಡುವ ಸಂದರ್ಭಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವರು.	ಸಾಮೂಹಿಕ ಭೋಜನ ಮಾಡುವ ಸಂದರ್ಭಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ, ಇಲ್ಲಿ ಅನುಸರಿಸಬೇಕಾದ ಕನಿಷ್ಠ 2 ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತಿಳಿಯುವರು.	ಸಾಮೂಹಿಕ ಭೋಜನ ಮಾಡುವ ಸಂದರ್ಭಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ, ಇಲ್ಲಿ ಅನುಸರಿಸಬೇಕಾದ ಕನಿಷ್ಠ 3 ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತಿಳಿಯುವರು	ಸಾಮೂಹಿಕ ಭೋಜನ ಮಾಡುವ ಸಂದರ್ಭಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ, ಇಲ್ಲಿ ಅನುಸರಿಸಬೇಕಾದ ಕನಿಷ್ಠ 4 ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತಿಳಿಯುವರು.

ಆಶ್ರಯ-ವಸತಿ ವೈವಿಧ್ಯ

ಕಲಿಕಾಫಲ 26: ಗ್ರಾಮ ಮತ್ತು ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿನ ಮನೆಗಳಿಗಿರುವ ವ್ಯತ್ಯಾಸವನ್ನು ಗುರುತಿಸುವರು.

ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಮತ್ತು ಮಹತ್ವ: ಗ್ರಾಮ ಮತ್ತು ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿನ ಮನೆಗಳಿಗಿರುವ ವ್ಯತ್ಯಾಸವನ್ನು ಗುರುತಿಸುವುದು.

ಚಟುವಟಿಕೆ 26.1

ಹೆಸರು: ಮನೆಯ ವಸ್ತುಗಳು.

ಉದ್ದೇಶ: ಮನೆಯಲ್ಲಿನ ವಸ್ತುಗಳ ವೈವಿಧ್ಯತೆ ತಿಳಿಯುವುದು.

ವಿಧಾನ: ಶಿಕ್ಷಕರು/ಸುಗಮಕಾರರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಕಲಿಕಾಹಾಳೆಯಲ್ಲಿನ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿ, ಇವುಗಳು ನಿನ್ನ ಮನೆಯಲ್ಲಿದ್ದರೆ (✓) ಗುರುತು ಹಾಕುವಂತೆ ಸೂಚಿಸುವುದು.

ಕಲಿಕೋಪಕರಣಗಳು: ಕಲಿಕಾಹಾಳೆ

ಚಟುವಟಿಕೆ 26.2

ಹೆಸರು: ಮನೆಯ ವಿಧಗಳು

ಉದ್ದೇಶ: ವಿವಿಧ ರೀತಿಯ ಮನೆ ಕಟ್ಟಲು ಬಳಸುವ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವರು.

ವಿಧಾನ: ಶಿಕ್ಷಕರು/ಸುಗಮಕಾರರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಕಲಿಕಾಹಾಳೆಯಲ್ಲಿನ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ವಿವಿಧ ರೀತಿಯ ಮನೆ ಕಟ್ಟಲು ಬಳಸುವ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬರೆಯುವಂತೆ ಸೂಚಿಸುವುದು.

ಕಲಿಕೋಪಕರಣಗಳು: ಕಲಿಕಾಹಾಳೆ

ಚಟುವಟಿಕೆ 26.3

ಹೆಸರು: ಗ್ರಾಮ ಮತ್ತು ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿನ ಮನೆಗಳಿಗಿರುವ ವ್ಯತ್ಯಾಸ.

ಉದ್ದೇಶ: ಗ್ರಾಮ ಮತ್ತು ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿನ ಮನೆಗಳಿಗಿರುವ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ತಿಳಿಸುವುದು.

ವಿಧಾನ: ಶಿಕ್ಷಕರ/ಹಿರಿಯರ ಸಹಾಯದಿಂದ ಗ್ರಾಮ ಮತ್ತು ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿನ ಮನೆಗಳಿಗಿರುವ ವ್ಯತ್ಯಾಸವನ್ನು ಕೋಷ್ಟಕದಲ್ಲಿ ತುಂಬುವಂತೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಸೂಚಿಸುವುದು.

ಕಲಿಕೋಪಕರಣಗಳು: ಕಲಿಕಾಹಾಳೆ

ಕಲಿಕಾಫಲ 27: ನಗರಗಳಲ್ಲಿ ಬಹುಮಹಡಿ ಕಟ್ಟಡ ಮತ್ತು ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿಯುವರು.

ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಮತ್ತು ಮಹತ್ವ: ನಗರಗಳಲ್ಲಿ ಬಹುಮಹಡಿ ಕಟ್ಟಡಗಳಿಂದ ಆಗುವ ಅನುಕೂಲಗಳು ಮತ್ತು ಅನಾನುಕೂಲಗಳು ಹಾಗೂ ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುವವರ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ತಿಳಿಯುವುದು.

ಚಟುವಟಿಕೆ: 27.1

ಹೆಸರು: ಬಹುಮಹಡಿ ಕಟ್ಟಡಗಳಿಂದ ಆಗುವ ಅನುಕೂಲಗಳು.

ಉದ್ದೇಶ: ಬಹುಮಹಡಿ ಕಟ್ಟಡಗಳಿಂದ ಆಗುವ ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸುವುದು.

ವಿಧಾನ: ಶಿಕ್ಷಕರ/ಹಿರಿಯರ ಸಹಾಯದಿಂದ ಬಹುಮಹಡಿ ಕಟ್ಟಡಗಳಿಂದ ಆಗುವ ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನು ಬರೆಯುವಂತೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಸೂಚಿಸುವುದು.

ಕಲಿಕೋಪಕರಣಗಳು: ಕಲಿಕಾಹಾಳೆ

ಚಟುವಟಿಕೆ 27.2

ಹೆಸರು: ಗುಂಪು ಚರ್ಚೆ.

ಉದ್ದೇಶ: ಬಹುಮಹಡಿ ಕಟ್ಟಡಗಳಿಂದ ಆಗುವ ಅನಾನುಕೂಲಗಳನ್ನು ಗುಂಪಿನಲ್ಲಿ ಚರ್ಚಿಸುವುದು.

ವಿಧಾನ: ಶಿಕ್ಷಕರು/ಸುಗಮಕಾರರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಬಹುಮಹಡಿ ಕಟ್ಟಡಗಳಿಂದ ಆಗುವ ಅನಾನುಕೂಲಗಳನ್ನು ಗುಂಪಿನಲ್ಲಿ ಚರ್ಚಿಸಲು ಅನುಕೂಲಿಸುವುದು.

ಚಟುವಟಿಕೆ 27.3

ಹೆಸರು: ಮಾಹಿತಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸುವುದು.

ಉದ್ದೇಶ: ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿನ ಮನೆಗಳ ವಿಧ ಹಾಗೂ ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿನ ಪರಿಸರದ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿಯುವುದು.

ವಿಧಾನ: ಶಿಕ್ಷಕರು/ಸುಗಮಕಾರರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿನ ಮನೆಗಳ ವಿಧ ಹಾಗೂ ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿನ ಪರಿಸರದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಹಿತಿ ನೀಡುವುದು.

ಚಟುವಟಿಕೆ: 27.4

ಹೆಸರು: ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ತರಬಹುದಾದ ಬದಲಾವಣೆಗಳು.

ಉದ್ದೇಶ: ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ತರಬಹುದಾದ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸುವುದು.

ವಿಧಾನ: ಶಿಕ್ಷಕರು/ಸುಗಮಕಾರರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ತರಬಹುದಾದ 4 ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ಯೋಚಿಸಿ ಬರೆಯುವಂತೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿಸುವುದು.

ಕಲಿಕೋಪಕರಣಗಳು: ಕಲಿಕಾಹಾಳೆ

ಚಟುವಟಿಕೆ 27.5

ಹೆಸರು: ಕಥೆ

ಉದ್ದೇಶ: ಗ್ರಾಮ ಮತ್ತು ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿನ ಮನೆಗಳಿಗಿರುವ ವ್ಯತ್ಯಾಸವನ್ನು ಕಥೆಯ ಮೂಲಕ ತಿಳಿಸುವುದು.

ವಿಧಾನ: ಶಿಕ್ಷಕರು/ಸುಗಮಕಾರರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕದ ಪುಟಸಂಖ್ಯೆ 89 ರಿಂದ 90 ರವರೆಗೆ ವೆಂಕಜ್ಜಿಯು ಹೇಳಿರುವ ಕಥೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಓದಿ ಕಲಿಕಾಹಾಳೆಯಲ್ಲಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರಿಸುವಂತೆ ಸೂಚಿಸುವುದು.

ಕಲಿಕೋಪಕರಣಗಳು: ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ, ಕಲಿಕಾಹಾಳೆ

ಚಟುವಟಿಕೆ 27.6

ಹೆಸರು: ಮನೆ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕೆ ಅಗತ್ಯವಾದ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳು.

ಉದ್ದೇಶ: ಮನೆ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕೆ ಅಗತ್ಯವಾದ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವುದು.

ವಿಧಾನ: ಶಿಕ್ಷಕರು/ ಸುಗಮಕಾರರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕದ ಪುಟ ಸಂಖ್ಯೆ 92 ರ ಚಟುವಟಿಕೆಯನ್ನು ಮಾಡಲು ಅನುಕೂಲಿಸುವುದು.

ಕಲಿಕೋಪಕರಣಗಳು: ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ

ಚಟುವಟಿಕೆ 27.7

ಹೆಸರು: ವಿವಿಧ ಪ್ರಾಣಿಗಳ ವಾಸಸ್ಥಳಗಳು.

ಉದ್ದೇಶ: ವಿವಿಧ ಪ್ರಾಣಿಗಳ ವಾಸಸ್ಥಳಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವುದು.

ವಿಧಾನ: ಶಿಕ್ಷಕರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕದ ಪುಟಸಂಖ್ಯೆ 93 ರ ಚಟುವಟಿಕೆಯನ್ನು ಮಾಡಲು ಅನುಕೂಲಿಸುವುದು.

ಕಲಿಕೋಪಕರಣಗಳು: ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ

ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಸ್ತರಗಳು:

ಕ್ರ. ಸಂ	1	2	3	4
1	ಗ್ರಾಮ ಮತ್ತು ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿನ ಮನೆಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವರು.	ಗ್ರಾಮ ಮತ್ತು ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿನ ಮನೆಗಳಿಗಿರುವ ಕನಿಷ್ಠ 2 ವ್ಯತ್ಯಾಸವನ್ನು ಗುರುತಿಸುವರು.	ಗ್ರಾಮ ಮತ್ತು ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿನ ಮನೆಗಳಿಗಿರುವ ಕನಿಷ್ಠ 3 ವ್ಯತ್ಯಾಸವನ್ನು ಗುರುತಿಸುವರು.	ಗ್ರಾಮ ಮತ್ತು ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿನ ಮನೆಗಳಿಗಿರುವ ಕನಿಷ್ಠ 4 ವ್ಯತ್ಯಾಸವನ್ನು ಗುರುತಿಸುವರು.

2	ನಗರಗಳಲ್ಲಿ ಬಹುಮಹಡಿ ಕಟ್ಟಡಗಳ ಅನುಕೂಲ ಅಥವಾ ಅನಾನುಕೂಲ ತಿಳಿಯುವರು.	ನಗರಗಳಲ್ಲಿ ಬಹುಮಹಡಿ ಕಟ್ಟಡಗಳ ಅನುಕೂಲ ಹಾಗೂ ಅನಾನುಕೂಲಗಳನ್ನು ತಿಳಿಯುವರು.	ನಗರಗಳಲ್ಲಿ ಬಹುಮಹಡಿ ಕಟ್ಟಡಗಳ ಅನುಕೂಲ ಮತ್ತು ಅನಾನುಕೂಲಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ತಿಳಿಯುವರು.	ನಗರಗಳಲ್ಲಿ ಬಹುಮಹಡಿ ಕಟ್ಟಡಗಳ ಅನುಕೂಲ ಮತ್ತು ಅನಾನುಕೂಲಗಳನ್ನು ತಿಳಿಯುವರು ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ತಿಳಿಯುವರು ಹಾಗೂ ಅವುಗಳಿಗೆ ಪರಿಹಾರಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸುವರು.
---	---	---	---	---

ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆ- ಕಸ ರಸ

ಕಲಿಕಾಫಲ 28 : ಗ್ರಾಮೀಣ ಮತ್ತು ನಗರದ ತ್ಯಾಜ್ಯಗಳನ್ನು ವರ್ಗೀಕರಿಸುವರು.

ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಮತ್ತು ಮಹತ್ವ: ಕಸದ ನಿರ್ವಹಣೆ, ತ್ಯಾಜ್ಯ ವಿಲೇವಾರಿ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತಿಳಿಯುವುದು ಹಾಗೂ ಕಸದ ನಿಯಂತ್ರಣ ಅಭ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ರೂಢಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಮಹತ್ವದ್ದಾಗಿದೆ.

ಚಟುವಟಿಕೆ 28.1

ಹೆಸರು: ಕಸದ ಕಲ್ಪನೆ.

ಉದ್ದೇಶ: ಕಸ ಸೇರುವ ರೀತಿಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸುವುದು.

ವಿಧಾನ: ಶಿಕ್ಷಕರು/ಸುಗಮಕಾರರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕದ ಪುಟಸಂಖ್ಯೆ 95 ರಿಂದ 98 ರವರೆಗೆ ಜೀರುಂಡೆಯ ಹೇಳಿದ ಅಂಶಗಳ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರಿಸುವುದು.

ಕಲಿಕೋಪಕರಣಗಳು: ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ

ಚಟುವಟಿಕೆ 28.2

ಹೆಸರು: ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಕಸದ ನಿರ್ವಹಣೆ.

ಉದ್ದೇಶ: ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಕಸದ ನಿರ್ವಹಣೆ ವಿವರಿಸುವುದು.

ವಿಧಾನ: ಶಿಕ್ಷಕರು/ಸುಗಮಕಾರರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕದ ಪುಟಸಂಖ್ಯೆ 99 ರಿಂದ 103 ರವರೆಗೆ ಜೀರುಂಡೆಯ ಹೇಳಿದ ಮುಂದಿನ ಅಂಶಗಳ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರಿಸುವುದು.

ಕಲಿಕೋಪಕರಣಗಳು: ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ

ಚಟುವಟಿಕೆ 28.3

ಹೆಸರು: ಕಸದ ವಿಧಗಳು.

ಉದ್ದೇಶ: ಕಸದ ವಿಧಗಳನ್ನು ತಿಳಿಯುವರು.

ವಿಧಾನ: ಶಿಕ್ಷಕರು/ಸುಗಮಕಾರರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಕಲಿಕಾಹಾಳಿಯಲ್ಲಿನ ಕೋಷ್ಟಕವನ್ನು ಭರ್ತಿ ಮಾಡುವಂತೆ ಸೂಚಿಸುವುದು.

ಕಲಿಕೋಪಕರಣಗಳು: ಕಲಿಕಾಹಾಳೆ.

ಚಟುವಟಿಕೆ 28.4

ಹೆಸರು: ಮಾಡಿ-ನೋಡು.

ಉದ್ದೇಶ: ಕಸದ ನಿರ್ವಹಣೆ ತಿಳಿಯುವುದು.

ವಿಧಾನ: ಶಿಕ್ಷಕರು/ಸುಗಮಕಾರರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕದ ಪುಟಸಂಖ್ಯೆ 106 ರಿಂದ 107 ರವರೆಗೆ ನೀಡಿರುವ ಮಾಡಿ-ನೋಡು ಚಟುವಟಿಕೆಯನ್ನು ಮಾಡಲು ಅನುಕೂಲಿಸುವುದು.

ಕಲಿಕೋಪಕರಣಗಳು: ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ, ಒಣಎಲೆಗಳು, ಹುಲ್ಲು, ಕಾಗದದ ಚೂರು, ಮೊಟ್ಟೆ, ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ಹಾಳೆ ಇತ್ಯಾದಿ.

ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಸ್ತರಗಳು:

ಕ್ರ. ಸಂ	1	2	3	4
1	ಗ್ರಾಮೀಣ ಅಥವಾ ನಗರದ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಗುರುತಿಸುವರು.	ಗ್ರಾಮೀಣ ಮತ್ತು ನಗರದ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಗುರುತಿಸುವರು.	ಗ್ರಾಮೀಣ ಮತ್ತು ನಗರದ ತ್ಯಾಜ್ಯ ವಿಲೇವಾರಿಯನ್ನು ಕುರಿತು ತಿಳಿಯುವರು	ಗ್ರಾಮೀಣ ಮತ್ತು ನಗರದ ತ್ಯಾಜ್ಯ ವಿಲೇವಾರಿಯನ್ನು ಕುರಿತು ವಿವರಿಸುವರು

ಸಾರಿಗೆ ಮತ್ತು ಸಂಪರ್ಕ

ಕಲಿಕಾಫಲ 29: ಸ್ಥಳೀಯ ಗುರುತುಗಳಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ದಿಕ್ಕನ್ನು ಸೂಚಿಸುವರು. ನಕ್ಷೆ ಬಿಡಿಸುವ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಹಂತಗಳನ್ನು ಸ್ಥಳಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಲು ವಿವಿಧ ಚಿಹ್ನೆಗಳನ್ನು ಬಳಸಿ ನಕ್ಷೆ ರಚಿಸುವರು.

ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಮತ್ತು ಮಹತ್ವ: ಸ್ಥಳೀಯ ಗುರುತುಗಳಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ದಿಕ್ಕನ್ನು ಸೂಚಿಸುವುದು. ನಕ್ಷೆ ಬಿಡಿಸುವ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಹಂತಗಳನ್ನು ಸ್ಥಳಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಲು ವಿವಿಧ ಚಿಹ್ನೆಗಳನ್ನು ಬಳಸಿ ನಕ್ಷೆ ರಚಿಸುವುದು.

ಚಟುವಟಿಕೆ 29.1

ಛಿದ್ರದಿಕ್ಕನ್ನು ಸೂಚಿಸುವುದು.

ಉದ್ದೇಶ: ಸ್ಥಳೀಯ ಗುರುತುಗಳಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ದಿಕ್ಕನ್ನು ಸೂಚಿಸುವುದು.

ವಿಧಾನ: ಶಿಕ್ಷಕರು/ಸುಗಮಕಾರರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ತರಗತಿಯ ಕೊಠಡಿಯನ್ನು ಕೇಂದ್ರವಾಗಿರಿಸಿಕೊಂಡು ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಕಾಲಂಗಳಲ್ಲಿ (✓) ಗುರುತು ಹಾಕುವಂತೆ ಸೂಚಿಸುವುದು.

ಕಲಿಕೋಪಕರಣಗಳು: ಕಲಿಕಾಹಾಳೆ.

ಚಟುವಟಿಕೆ 29.2

ಹೆಸರು: ದಿಕ್ಕನ್ನು ಸೂಚಿಸುವುದು.

ಉದ್ದೇಶ: ಸ್ಥಳೀಯ ಗುರುತುಗಳಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ದಿಕ್ಕನ್ನು ಸೂಚಿಸುವುದು.

ವಿಧಾನ: ಶಿಕ್ಷಕರು/ಸುಗಮಕಾರರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕದ ಪುಟಸಂಖ್ಯೆ 109 ಮತ್ತು 110 ರಲ್ಲಿ ನೀಡಿರುವಂತೆ ದಿಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವಂತೆ ಸೂಚಿಸುವುದು.

ಕಲಿಕೋಪಕರಣಗಳು: ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ.

ಚಟುವಟಿಕೆ 29.3

ಹೆಸರು: ಭೂಪಟದಲ್ಲಿ ದಿಕ್ಕನ್ನು ಗುರುತಿಸುವುದು.

ಉದ್ದೇಶ: ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ ಭೂಪಟದಲ್ಲಿ ದಿಕ್ಕನ್ನು ಗುರುತಿಸುವುದು.

ವಿಧಾನ: ಶಿಕ್ಷಕರು/ಸುಗಮಕಾರರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ ಭೂಪಟವನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ಕೆಳಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಸ್ಥಳಗಳು ರಾಜ್ಯದ ಯಾವ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿವೆ ಎಂದು ಬರೆಯುವಂತೆ ಸೂಚಿಸುವುದು.

ಕಲಿಕೋಪಕರಣಗಳು: ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ ಭೂಪಟ, ಕಲಿಕಾಹಾಳೆ.

ಚಟುವಟಿಕೆ 29.4

ಹೆಸರು: ದಿಕ್ಕನ್ನು ಸೂಚಿಸುವುದು.

ಉದ್ದೇಶ: ಸ್ಥಳೀಯ ಗುರುತುಗಳಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ದಿಕ್ಕನ್ನು ಸೂಚಿಸುವುದು.

ವಿಧಾನ: ಶಿಕ್ಷಕರು/ಸುಗಮಕಾರರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ನಿಮ್ಮ ಮನೆಯ ಸುತ್ತಲೂ ಏನೇನು ಇವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ದಿಕ್ಕುಗಳಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಬರೆಯುವಂತೆ ಸೂಚಿಸುವುದು.

ಕಲಿಕೋಪಕರಣಗಳು: ಕಲಿಕಾಹಾಳೆ.

ಚಟುವಟಿಕೆ 29.5

ಹೆಸರು: ನಕ್ಷೆ ಬಿಡಿಸುವ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಹಂತಗಳು.

ಉದ್ದೇಶ: ನಕ್ಷೆ ಬಿಡಿಸುವ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಹಂತಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸುವುದು.

ವಿಧಾನ: ಶಿಕ್ಷಕರು/ಸುಗಮಕಾರರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕದ ಪುಟಸಂಖ್ಯೆ 111 ರಿಂದ 113 ರವರೆಗೆ ನೀಡಿರುವ ನಕ್ಷೆ ರಚಿಸುವ ಚಟುವಟಿಕೆಯನ್ನು ಮಾಡಲು ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿಸುವುದು.

ಕಲಿಕೋಪಕರಣಗಳು: ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ.

ಚಟುವಟಿಕೆ 29.6

ಹೆಸರು: ನಕ್ಷೆ ರಚಿಸುವುದು.

ಉದ್ದೇಶ: ನಕ್ಷೆ ಬಿಡಿಸುವ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಹಂತಗಳನ್ನು, ಸ್ಥಳಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಲು ಸಂಖ್ಯಾವಿವರಣೆ ಬಳಸಿ ನಕ್ಷೆ ರಚಿಸುವುದು.

ವಿಧಾನ: ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕದ ಪುಟಸಂಖ್ಯೆ 114ರಲ್ಲಿ ನೀಡಿರುವ ನಕ್ಷೆ ರಚಿಸುವ ಚಟುವಟಿಕೆಯನ್ನು ಮಾಡಲು ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿಸುವುದು.

ಕಲಿಕೋಪಕರಣಗಳು: ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ.

ಚಟುವಟಿಕೆ 29.7

ಹೆಸರು: ನಕ್ಷೆ ರಚಿಸುವುದು.

ಉದ್ದೇಶ: ಸ್ಥಳಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಲು ವಿವಿಧ ಚಿಹ್ನೆ ಬಳಸಿ ನಕ್ಷೆ ರಚಿಸುವುದು.

ವಿಧಾನ: ಶಿಕ್ಷಕರು/ಸುಗಮಕಾರರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಮನೆಯಿಂದ ಶಾಲೆಗೆ ಹೋಗುವ ಮಾರ್ಗನಕ್ಷೆಯನ್ನು ಕಲಿಕಾಹಾಳೆಯಲ್ಲಿ ನೀಡಿರುವ ಚಿಹ್ನೆಯನ್ನು ಬಳಸಿ ರಚಿಸಲು ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿಸುವುದು.

ಕಲಿಕೋಪಕರಣಗಳು: ಕಲಿಕಾಹಾಳೆ, ಬಿಳಿಹಾಳೆ ಇತ್ಯಾದಿ.

ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಸ್ತರಗಳು:

ಕ್ರ. ಸಂ	1	2	3	4
1	ದಿಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವರು.	ದಿಕ್ಕುಗಳಿಗನುಗುಣವಾಗಿ ಸ್ಥಳಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವರು.	ಚಿಹ್ನೆಗಳನ್ನು ಬಳಸಿ ನಕ್ಷೆ ಗುರುತಿಸುವರು.	ಚಿಹ್ನೆಗಳನ್ನು ಬಳಸಿ ನಕ್ಷೆ ರಚಿಸುವರು.

ಕಲಿಕಾಫಲ 30: ಸಂಚಾರ ಸಂಕೇತಗಳು ಸುರಕ್ಷತೆಯ ನಿಯಮಗಳು ಮತ್ತು ಅವುಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವ ಅವಶ್ಯಕತೆಯನ್ನು ತಿಳಿಯುವರು.

ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಮತ್ತು ಮಹತ್ವ: ಸಂಚಾರ ನಿಯಮಗಳು, ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯನ್ನು ತಿಳಿಯುವುದು. ರಸ್ತೆ ಸುರಕ್ಷತೆಯ ಮಹತ್ವವನ್ನು ತಿಳಿಯುವುದು. ರಸ್ತೆ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಅನುಸರಿಸಿದರೆ ರಸ್ತೆ ಅಪಘಾತವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬಹುದು.

ಚಟುವಟಿಕೆ 30.1

ಹೆಸರು: ಬಣ್ಣ ಹಚ್ಚುವುದು.

ಉದ್ದೇಶ: ಸಾರಿಗೆ ವಾಹನಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವುದು.

ವಿಧಾನ: ಚಿತ್ರದಲ್ಲಿ ಸಾರಿಗೆ ವಾಹನಗಳಿಗೆ ಸೂಕ್ತ ಬಣ್ಣ ಹಚ್ಚಿ ವಾಹನದ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಬರೆಯುವಂತೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಕರು/ಸುಗಮಕಾರರು ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿಸುವುದು.

ಕಲಿಕೋಪಕರಣಗಳು: ಕಲಿಕಾಹಾಳೆ.

ಚಟುವಟಿಕೆ 30.2

ಹೆಸರು: ಸಾರಿಗೆಯ ವಿಧಗಳು.

ಉದ್ದೇಶ: ಸಾರಿಗೆ ವಾಹನಗಳನ್ನು ಸಾರಿಗೆಯ ವಿಧಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ವರ್ಗೀಕರಿಸುವುದು.

ವಿಧಾನ: ಭೂ, ಜಲ ಹಾಗೂ ವಾಯುಸಾರಿಗೆ ವಾಹನಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಕಾಲಗಳಲ್ಲಿ ಬರೆಯುವಂತೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಕರು/ಸುಗಮಕಾರರು ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿಸುವುದು.

ಕಲಿಕೋಪಕರಣಗಳು: ಕಲಿಕಾಹಾಳೆ.

ಚಟುವಟಿಕೆ 30.3

ಹೆಸರು: ವಿವಿಧ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಬಳಸುವ ಸಾರಿಗೆ ವಾಹನಗಳು.

ಉದ್ದೇಶ: ವಿವಿಧ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಬಳಸುವ ಸಾರಿಗೆ ವಾಹನಗಳನ್ನು ಹೆಸರಿಸುವುದು.

ವಿಧಾನ: ವಿವಿಧ ಸಂದರ್ಭಗಳನ್ನು ಕಲಿಕಾಹಾಳೆಯಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಸಂದರ್ಭಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಬಳಸುವ ಸಾರಿಗೆ ವಾಹನಗಳ ಹೆಸರನ್ನು ಬರೆಯುವಂತೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಕರು/ಸುಗಮಕಾರರು ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿಸುವುದು.

ಕಲಿಕೋಪಕರಣಗಳು: ಕಲಿಕಾಹಾಳೆ.

ಚಟುವಟಿಕೆ 30.4

ಹೆಸರು: ಬಣ್ಣ ಹಚ್ಚುವುದು.

ಉದ್ದೇಶ: ಸಂಚಾರಿ ದೀಪದ ಬಣ್ಣಗಳನ್ನು ತಿಳಿಯುವುದು.

ವಿಧಾನ: ಸಂಚಾರಿ ದೀಪಕ್ಕೆ ಸೂಕ್ತ ಬಣ್ಣ ಹಚ್ಚುವಂತೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಕರು/ಸುಗಮಕಾರರು ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿಸುವುದು.

ಕಲಿಕೋಪಕರಣಗಳು: ಕಲಿಕಾಹಾಳೆ.

ಚಟುವಟಿಕೆ 30.5

ಹೆಸರು: ಹೊಂದಿಸಿ ಬರೆಯುವುದು.

ಉದ್ದೇಶ: ಸಂಚಾರಿ ದೀಪದ ಬಣ್ಣಗಳು ತಿಳಿಸುವ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ತಿಳಿಯುವುದು.

ವಿಧಾನ: ಸಂಚಾರಿ ದೀಪಗಳು ತಿಳಿಸುವ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿಸುವಂತೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಕರು/ಸುಗಮಕಾರರು ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿಸುವುದು.

ಕಲಿಕೋಪಕರಣಗಳು: ಕಲಿಕಾಹಾಳೆ.

ಚಟುವಟಿಕೆ 30.6

ಹೆಸರು: ಹೊಂದಿಸಿ ಬರೆಯುವುದು.

ಉದ್ದೇಶ: ರಸ್ತೆ ಬದಿಯ ಸಂಕೇತಗಳು ಹಾಗೂ ಅವು ತಿಳಿಸುವ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ತಿಳಿಯುವುದು.

ವಿಧಾನ: ರಸ್ತೆ ಬದಿಯ ಸಂಕೇತಗಳು ಹಾಗೂ ಅವು ತಿಳಿಸುವ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿಸುವಂತೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಕರು/ಸುಗಮಕಾರರು ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿಸುವುದು.

ಕಲಿಕೋಪಕರಣಗಳು: ಕಲಿಕಾಹಾಳೆ.

ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಸ್ತರಗಳು:

ಕ್ರ. ಸಂ	1	2	3	4
1	ಸಂಚಾರ ಸಂಕೇತಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವರು.	ಸಂಚಾರ ಸಂಕೇತಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವರು ಮತ್ತು 4 ರಸ್ತೆ ಬದಿಯ ಸಂಕೇತಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವರು.	ಸಂಚಾರ ಸಂಕೇತಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವರು ಮತ್ತು 5 ರಸ್ತೆ ಬದಿಯ ಸಂಕೇತಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವರು.	ಸಂಚಾರ ಸಂಕೇತಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವರು ಮತ್ತು ಕನಿಷ್ಠ 6 ರಸ್ತೆ ಬದಿಯ ಸಂಕೇತಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವರು.

ಕಲಿಕಾಫಲ 31: ಸಾರಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಬಳಕೆಯನ್ನು ಗುರುತಿಸುವರು ಮತ್ತು ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸಂವೇದನಾಶೀಲತೆಯಿಂದ ವರ್ತಿಸುವರು.

ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಮತ್ತು ಮಹತ್ವ: ಸಾರಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಬಳಕೆಯನ್ನು ಗುರುತಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸಂವೇದನಾಶೀಲತೆಯಿಂದ ವರ್ತಿಸುವುದು ಮಹತ್ವದ್ದಾಗಿದೆ.

ಚಟುವಟಿಕೆ 31.1

ಹೆಸರು: ಅಭಿಪ್ರಾಯ ತಿಳಿಸುವುದು.

ಉದ್ದೇಶ: ಸಾರಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಬಳಕೆಯನ್ನು ಗುರುತಿಸುವುದು.

ವಿಧಾನ: ಶಿಕ್ಷಕರು/ಸುಗಮಕಾರರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಚಿತ್ರವನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ಚಿತ್ರದ ಬಗ್ಗೆ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಬರೆಯುವಂತೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿಸುವುದು.

ಕಲಿಕೋಪಕರಣಗಳು: ಕಲಿಕಾಹಾಳೆ.

ಚಟುವಟಿಕೆ 31.2

ಹೆಸರು: ಗುಂಪು ಚರ್ಚೆ.

ಉದ್ದೇಶ: ವಿವಿಧ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಬಳಕೆಯ ಕುರಿತು ಚರ್ಚಿಸುವುದು.

ವಿಧಾನ: ವಿವಿಧ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಬಳಕೆಯ ಕುರಿತು ಚರ್ಚಿಸಲು ಅನುಕೂಲಿಸುವುದು.

ಚಟುವಟಿಕೆ 31.3

ಹೆಸರು: ಚಿತ್ರ ಸಂಗ್ರಹಿಸುವುದು.

ಉದ್ದೇಶ: ಸಾರಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಬಳಸುವ ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಚಿತ್ರ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಆಲ್ಬಂ ತಯಾರಿಸುವುದು.

ವಿಧಾನ: ಶಿಕ್ಷಕರು/ಸುಗಮಕಾರರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಸ್ಥಳದಿಂದ ಮತ್ತೊಂದು ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡಲು ಬಳಸುತ್ತಿದ್ದ ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಆಲ್ಬಂ ತಯಾರಿಸಲು ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿಸುವುದು.

ಕಲಿಕೋಪಕರಣಗಳು: ಚಿತ್ರಗಳು, ಬಿಳಿಹಾಳೆ ಇತ್ಯಾದಿ.

ಚಟುವಟಿಕೆ 31.4

ಹೆಸರು: ಸಾರಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಬಳಸುವ ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಆರೈಕೆ.

ಉದ್ದೇಶ: ಸಾರಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಬಳಸುವ ಪ್ರಾಣಿಗಳನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವ ರೀತಿಯನ್ನು ಗಮನಿಸುವುದು.

ವಿಧಾನ: ಶಿಕ್ಷಕರು/ಸುಗಮಕಾರರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ನಿನ್ನ ಊರಿನಲ್ಲಿ ಸಾಗಾಣಿಕೆಗಾಗಿ ಬಳಸುವ ಪ್ರಾಣಿಗಳನ್ನು ಹೇಗೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಬರೆಯಲು ಸೂಚಿಸುವುದು.

ಕಲಿಕೋಪಕರಣಗಳು: ಕಲಿಕಾಹಾಳೆ.

ಚಟುವಟಿಕೆ 31.5

ಹೆಸರು: ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸಂವೇದನಾಶೀಲತೆಯಿಂದ ವರ್ತಿಸುವುದು.

ಉದ್ದೇಶ: ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸಂವೇದನಾಶೀಲತೆಯಿಂದ ವರ್ತಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಅರಿವು ಮೂಡಿಸುವುದು.

ವಿಧಾನ: ಶಿಕ್ಷಕರು/ಸುಗಮಕಾರರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಸಾಗಾಣಿಕೆಗಾಗಿ ಬಳಸುವ ಪ್ರಾಣಿಗಳನ್ನು ಹೇಗೆ ಪೋಷಿಸಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ಅರ್ಥೈಸುವುದು.

ಕಲಿಕೋಪಕರಣಗಳು: ಕಲಿಕಾಹಾಳೆ.

ಚಟುವಟಿಕೆ 31.6

ಹೆಸರು: ಚರ್ಚೆ.

ಉದ್ದೇಶ: ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸಂವೇದನಾಶೀಲತೆಯಿಂದ ವರ್ತಿಸುವುದು.

ವಿಧಾನ: ಶಿಕ್ಷಕರು/ಸುಗಮಕಾರರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಈಗಲೂ ಪ್ರಾಣಿಗಳನ್ನು ಸಾರಿಗೆಗಾಗಿ ಬಳಸುತ್ತಾರೆಯೇ ಎಂದು ನಿಮ್ಮ ಸ್ನೇಹಿತರೊಂದಿಗೆ ಚರ್ಚಿಸಿ ಬರೆಯಲು ಸೂಚಿಸುವುದು.

ಕಲಿಕಾಫಲ 32: ಕಾಲದಿಂದ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಬದಲಾದ ವಿವಿಧ ರೀತಿಯ ಸಂಪರ್ಕ ಸಾಧನಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವರು.

ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಮತ್ತು ಮಹತ್ವ: ಕಾಲದಿಂದ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಬದಲಾದ ವಿವಿಧ ರೀತಿಯ ಸಂಪರ್ಕ ಸಾಧನಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವುದು.

ಚಟುವಟಿಕೆ 32.1

ಹೆಸರು: ಸಂಪರ್ಕ ಸಾಧನಗಳು.

ಉದ್ದೇಶ: ಸಂಪರ್ಕ ಸಾಧನಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವುದು.

ವಿಧಾನ: ಶಿಕ್ಷಕರು/ಸುಗಮಕಾರರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಕಲಿಕಾಹಾಳೆಯಲ್ಲಿ ನೀಡಿರುವ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಬಳಸಿದ್ದರೆ ಅವುಗಳ ಕೆಳಗೆ (✓) ಗುರುತು ಹಾಕುವಂತೆ ಸೂಚಿಸುವುದು.

ಕಲಿಕೋಪಕರಣಗಳು: ಕಲಿಕಾಹಾಳೆ.

ಚಟುವಟಿಕೆ 32.2

ಹೆಸರು: ಮಾಹಿತಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸುವುದು.

ಉದ್ದೇಶ: ಅಂಚೆ ಚೀಟಿ, ಅಂಚೆ ಪತ್ರ, ಪಾರ್ಸಲ್ ಹಾಗೂ ಸ್ಪೀಡ್ ಪೋಸ್ಟ್ ಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಹಿತಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸುವುದು.

ವಿಧಾನ: ಶಿಕ್ಷಕರು/ಸುಗಮಕಾರರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಕಲಿಕಾಹಾಳೆಯಲ್ಲಿ ನೀಡಿರುವ ವಿಷಯಗಳ ಕುರಿತು ಮಾಹಿತಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಬರೆಯುವಂತೆ ಸೂಚಿಸುವುದು.

ಕಲಿಕೋಪಕರಣಗಳು: ಕಲಿಕಾಹಾಳೆ.

ಚಟುವಟಿಕೆ 32.3

ಹೆಸರು: ಪತ್ರ ಬರೆಯುವುದು.

ಉದ್ದೇಶ: ಅಂಚೆಕಛೇರಿಯ ಬಳಕೆಯ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿಸುವುದು.

ವಿಧಾನ: ಶಿಕ್ಷಕರು/ಸುಗಮಕಾರರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಪತ್ರ ಬರೆಯಲು ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿಸಿ ಗೆಳೆಯರಿಗೆ ರವಾನಿಸಲು ಸೂಚಿಸುವುದು.

ಕಲಿಕೋಪಕರಣಗಳು: ಅಂಚೆಪತ್ರ.

ಚಟುವಟಿಕೆ 32.4

ಹೆಸರು: ಪಟ್ಟಿಮಾಡುವುದು.

ಉದ್ದೇಶ: ಹಿಂದಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬಳಸುತ್ತಿದ್ದ ಮತ್ತು ಈಗಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬಳಸುತ್ತಿರುವ ಸಂಪರ್ಕ ಸಾಧನಗಳ ಪಟ್ಟಿಮಾಡುವುದು.

ವಿಧಾನ: ಶಿಕ್ಷಕರು/ಸುಗಮಕಾರರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಹಿಂದಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬಳಸುತ್ತಿದ್ದ ಮತ್ತು ಈಗಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬಳಸುತ್ತಿರುವ ಸಂಪರ್ಕ ಸಾಧನಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹಿರಿಯರಿಂದ ತಿಳಿದು ಬರೆಯುವಂತೆ ಸೂಚಿಸುವುದು.

ಕಲಿಕೋಪಕರಣಗಳು: ಕಲಿಕಾ ಹಾಳೆ.

ಚಟುವಟಿಕೆ 32.5

ಹೆಸರು: ಓದಿ-ತಿಳಿಯುವುದು.

ಉದ್ದೇಶ: ಸಂಪರ್ಕ ಸಾಧನಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿಯುವುದು.

ವಿಧಾನ: ಶಿಕ್ಷಕರು/ಸುಗಮಕಾರರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕದ ಪುಟ ಸಂಖ್ಯೆ 144 ರಲ್ಲಿನ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಓದಿ-ತಿಳಿಯುವಂತೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿಸುವುದು.

ಕಲಿಕೋಪಕರಣಗಳು: ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ.

ಚಟುವಟಿಕೆ 32.6

ಹೆಸರು: ಚಿತ್ರ ಸಂಗ್ರಹಿಸುವುದು.

ಉದ್ದೇಶ: ವಿವಿಧಸಂಪರ್ಕ ಸಾಧನಗಳ ಚಿತ್ರ ಸಂಗ್ರಹಿಸುವುದು.

ವಿಧಾನ: ಶಿಕ್ಷಕರು/ಸುಗಮಕಾರರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ವಿವಿಧ ಸಂಪರ್ಕ ಸಾಧನಗಳ ಚಿತ್ರ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಅಂಟಿಸಲು ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿಸುವುದು.

ಕಲಿಕೋಪಕರಣಗಳು: ಸಂಪರ್ಕ ಸಾಧನಗಳ ಚಿತ್ರಗಳು, ಕಲಿಕಾ ಹಾಳೆ:

ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಸ್ತರಗಳು:

ಕ್ರ. ಸಂ	1	2	3	4
1	ಸಾರಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಬಳಸುತ್ತಿದ್ದ ಪ್ರಾಣಿಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವರು.	ಸಾರಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಬಳಸುತ್ತಿದ್ದ ಪ್ರಾಣಿಗಳನ್ನು ಹೆಸರಿಸುವರು.	ಸಾರಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಬಳಸುತ್ತಿದ್ದ ಪ್ರಾಣಿಗಳನ್ನು ಹೆಸರಿಸುವರು ಆ ಪ್ರಾಣಿಗಳನ್ನು ಕರುಣೆಯಿಂದ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವರು	ಸಾರಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಬಳಸುತ್ತಿದ್ದ ಪ್ರಾಣಿಗಳನ್ನು ಹೆಸರಿಸುವರು ಆ ಪ್ರಾಣಿಗಳನ್ನು ಕರುಣೆಯಿಂದ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ನೇಹಿತರೊಂದಿಗೆ ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳುವರು.
2	ಸಂಪರ್ಕ ಸಾಧನಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವರು.	ಸಂಪರ್ಕ ಸಾಧನಗಳನ್ನು ಹೆಸರಿಸುವರು.	ಸಂಪರ್ಕ ಸಾಧನಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ, ಉಪಯೋಗ ತಿಳಿಸುವರು.	ಸಂಪರ್ಕ ಸಾಧನಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ಹಿಂದಿನ ಕಾಲದ ಸಾಧನಗಳೊಂದಿಗೆ ಹೋಲಿಸುವರು.

ಕುಟುಂಬ ಮತ್ತು ಸಮುದಾಯ

ಕಲಿಕಾಫಲ 33: ವಿವಿಧ ರೀತಿಯ ಕುಟುಂಬಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಸರಳ ವಂಶವೃಕ್ಷದ ಮೂಲಕ ಹೋಲಿಸುವರು.

ವ್ಯಾಪ್ತಿ :- ಕುಟುಂಬದ ವಿಧಗಳನ್ನು ತಿಳಿಯುವುದು. ಕುಟುಂಬದ ಗಾತ್ರ, ಕುಟುಂಬದ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಮತ್ತು ವಂಶವೃಕ್ಷದ ರಚನೆಯನ್ನು ತಿಳಿಯುವುದು ಮತ್ತು ಹೋಲಿಕೆ ಮಾಡುವುದು.

ಮಹತ್ವ: ಕುಟುಂಬವು ಎಲ್ಲರ ಜೀವನದಲ್ಲೂ ಪ್ರಮುಖ ಪಾತ್ರವನ್ನು ವಹಿಸುತ್ತದೆ. ಪರಸ್ಪರ ಭಾವನಾತ್ಮಕ ವರ್ತನೆ ಮತ್ತು ಅವಲಂಬನೆಯನ್ನು ಅರಿತುಕೊಳ್ಳುವುದು, ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು, ಸಂಬಂಧಗಳ ಸರಳ ವಂಶವೃಕ್ಷವನ್ನು ರಚಿಸುವುದು ಮಹತ್ವದ್ದಾಗಿದೆ.

ಚಟುವಟಿಕೆ 33.1

ಹೆಸರು: ಕುಟುಂಬದ ಸದಸ್ಯರು

ಉದ್ದೇಶ: ಕುಟುಂಬದ ಸದಸ್ಯರ ಸಂಬಂಧಗಳು ಮತ್ತು ಸದಸ್ಯರ ಸಂಖ್ಯೆಗಳನ್ನು ತಿಳಿಯುವುದು.

ವಿಧಾನ: ಕಲಿಕಾ ಹಾಳೆಯಲ್ಲಿ ನೀಡಿರುವ ಕೋಷ್ಟಕವನ್ನು ಭರ್ತಿ ಮಾಡುವಂತೆ ಶಿಕ್ಷಕರು/ಸುಗಮಕಾರರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿಸುವುದು.

ಕಲಿಕೋಪಕರಣಗಳು: ಕಲಿಕಾಹಾಳೆ.

ಚಟುವಟಿಕೆ 33.2

ಹೆಸರು: ಕುಟುಂಬದ ಸದಸ್ಯರು ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಮಾಡುವ ಕೆಲಸಗಳು.

ಉದ್ದೇಶ: ಕುಟುಂಬದ ಸದಸ್ಯರು ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಮಾಡುವ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ತಿಳಿಯುವುದು.

ವಿಧಾನ: ಕಲಿಕಾ ಹಾಳೆಯಲ್ಲಿ ನೀಡಿರುವ ಕೋಷ್ಟಕವನ್ನು ಭರ್ತಿ ಮಾಡುವಂತೆ ಶಿಕ್ಷಕರು/ಸುಗಮಕಾರರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿಸುವುದು.

ಕಲಿಕೋಪಕರಣಗಳು: ಕಲಿಕಾಹಾಳೆ.

ಚಟುವಟಿಕೆ 33.3

ಹೆಸರು: ಮೂರು ತಲೆಮಾರುಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುವ ವಂಶವೃಕ್ಷ.

ಉದ್ದೇಶ: ಮೂರು ತಲೆಮಾರುಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುವ ವಂಶವೃಕ್ಷ ಬರೆಯುವುದು.

ವಿಧಾನ: ಕಲಿಕಾ ಹಾಳೆಯಲ್ಲಿ ನೀಡಿರುವ ಚಿತ್ರದಲ್ಲಿ ಮೂರು ತಲೆಮಾರುಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುವ ಕುಟುಂಬ ಸದಸ್ಯರ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಭರ್ತಿ ಮಾಡುವಂತೆ ಶಿಕ್ಷಕರು/ಸುಗಮಕಾರರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿಸುವುದು. (ಒಂದು ವೃತ್ತದಲ್ಲಿ ಗಂಡ-ಹೆಂಡತಿ ಇಬ್ಬರ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಬರಿಸುವುದು)

ಕಲಿಕೋಪಕರಣಗಳು: ಕಲಿಕಾಹಾಳೆ.

ಚಟುವಟಿಕೆ 33.4

ಹೆಸರು: ಹೊಂದಿಸಿ ಬರೆಯುವುದು.

ಉದ್ದೇಶ: ಸಂಬಂಧಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿಸಿ ಬರೆಯುವುದು.

ವಿಧಾನ: ಶಿಕ್ಷಕರು/ಸುಗಮಕಾರರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಕಲಿಕಾ ಹಾಳೆಯಲ್ಲಿ ನೀಡಿರುವ ಕಾಲಂಗಳಲ್ಲಿನ ಸಂಬಂಧಗಳನ್ನು ಸೂಕ್ತ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹೊಂದಿಸುವಂತೆ ಸೂಚಿಸುವುದು.

ಕಲಿಕೋಪಕರಣಗಳು: ಕಲಿಕಾ ಹಾಳೆ.

ಚಟುವಟಿಕೆ 33.5

ಹೆಸರು: ಸಮೀಕ್ಷೆ.

ಉದ್ದೇಶ: ಕುಟುಂಬಗಳ ಗಾತ್ರ ತಿಳಿಯುವುದು.

ವಿಧಾನ: ಶಿಕ್ಷಕರು/ಸುಗಮಕಾರರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ನಿನ್ನ ಊರಿನಲ್ಲಿನ ಯಾವುದಾದರೂ 5 ಮನೆಗಳಿಗೆ ಭೇಟಿ ನೀಡಿ, ಪ್ರತಿ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಇರುವ ಸದಸ್ಯರ ಸಂಖ್ಯೆ ಬರೆದು ಕೋಷ್ಟಕದ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರಿಸುವಂತೆ ಸೂಚಿಸುವುದು.

ಕಲಿಕೋಪಕರಣಗಳು: ಕಲಿಕಾಹಾಳೆ, ಸಮೀಕ್ಷಾಹಾಳೆ.

ಚಟುವಟಿಕೆ 33.6

ಹೆಸರು: ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ಹೊಸದಾಗಿ ಸೇರುವ ಸದಸ್ಯರು.

ಉದ್ದೇಶ: ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ಹೊಸದಾಗಿ ಸದಸ್ಯರು ಸೇರಲು ಕಾರಣಗಳನ್ನು ತಿಳಿಯುವುದು.

ವಿಧಾನ: ಶಿಕ್ಷಕರು/ಸುಗಮಕಾರರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಕಲಿಕಾ ಹಾಳೆಯಲ್ಲಿ ನೀಡಿರುವ ತ್ರಿಭುಜದಲ್ಲಿ ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ಹೊಸದಾಗಿ ಸೇರುವ ಸದಸ್ಯರ ಹೆಸರನ್ನು ಬರೆದು, ಹೊಸದಾಗಿ ಸೇರಲು ಕಾರಣವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಬರೆಯುವಂತೆ ಸೂಚಿಸುವುದು.

ಕಲಿಕೋಪಕರಣಗಳು: ಕಲಿಕಾ ಹಾಳೆ

ಚಟುವಟಿಕೆ 33.7

ಹೆಸರು: ಕುಟುಂಬದಿಂದ ಬೇರೆಡೆಗೆ ಹೋಗಿರುವ ಸದಸ್ಯರು.

ಉದ್ದೇಶ: ಕುಟುಂಬದಿಂದ ಕೆಲ ಸದಸ್ಯರು ಬೇರೆಡೆಗೆ ಹೋಗಲು ಕಾರಣಗಳನ್ನು ತಿಳಿಯುವುದು.

ವಿಧಾನ: ಶಿಕ್ಷಕರು/ಸುಗಮಕಾರರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಕಲಿಕಾ ಹಾಳೆಯಲ್ಲಿ ನೀಡಿರುವ ವೃತ್ತದಲ್ಲಿ ಕುಟುಂಬದಿಂದ ಬೇರೆಡೆಗೆ ಹೋಗಿರುವ ಸದಸ್ಯರ ಹೆಸರನ್ನು ಬರೆದು, ಬೇರೆಡೆಗೆ ಹೋಗಲು ಕಾರಣವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಬರೆಯುವಂತೆ ಸೂಚಿಸುವುದು.

ಕಲಿಕೋಪಕರಣಗಳು: ಕಲಿಕಾಹಾಳೆ

ಚಟುವಟಿಕೆ 33.8

ಹೆಸರು: ವಂಶವೃಕ್ಷ

ಉದ್ದೇಶ: ಕುಟುಂಬದ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ವಂಶವೃಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುವುದು.

ವಿಧಾನ: ಶಿಕ್ಷಕರು/ಸುಗಮಕಾರರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕದ ಪುಟಸಂಖ್ಯೆ 151 ಮತ್ತು 152ರ ವಂಶವೃಕ್ಷಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿ, ಅಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರಿಸುವಂತೆ ಸೂಚಿಸುವುದು.

ಕಲಿಕೋಪಕರಣಗಳು: ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ.

ಚಟುವಟಿಕೆ 33.9

ಹೆಸರು: ವಂಶವೃಕ್ಷ

ಉದ್ದೇಶ: ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷದ ಹಿಂದಿನ ಹಾಗೂ ಈಗಿನ ನಿನ್ನ ವಂಶವೃಕ್ಷವನ್ನು ಬರೆಯುವುದು.

ವಿಧಾನ: ಶಿಕ್ಷಕರು/ಸುಗಮಕಾರರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಕಲಿಕಾ ಹಾಳೆಯಲ್ಲಿ ನೀಡಿರುವ ಜಾಗದಲ್ಲಿ 4ವರ್ಷದ ಹಿಂದಿನ ಹಾಗೂ ಈಗಿನ ಮಗುವಿನ ವಂಶವೃಕ್ಷವನ್ನು ಬರೆಯುವಂತೆ ಸೂಚಿಸುವುದು.

ಕಲಿಕೋಪಕರಣಗಳು: ಕಲಿಕಾಹಾಳೆ.

ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಸ್ತರಗಳು:

ಕ್ರ. ಸಂ	1	2	3	4
1	ಸರಳ ವಂಶವೃಕ್ಷ ಗುರುತಿಸುವರು.	ಸರಳ ವಂಶವೃಕ್ಷ ಬರೆಯುವರು.	ಬದಲಾದ ಕುಟುಂಬದ ವಂಶವೃಕ್ಷ ಬರೆಯುವರು.	4 ವರ್ಷದ ಹಿಂದಿನ ಮತ್ತು ಈಗಿನ ಕುಟುಂಬದ ವಂಶವೃಕ್ಷಗಳನ್ನು ಹೋಲಿಸುವರು.

ಕಲಿಕಾಫಲ 34: ಕುಟುಂಬದ ಮೌಲ್ಯಗಳಿಂದ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಆದ ಬದಲಾವಣೆಯನ್ನು ಗಮನಿಸುವರು.

ವ್ಯಾಪ್ತಿ:- ಕುಟುಂಬದ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸುವುದು.

ಮಹತ್ವ:- ಕುಟುಂಬದ ಮೌಲ್ಯಗಳಿಂದ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಆದ ಬದಲಾವಣೆಗಳು ಹಾಗೂ ಇದರಿಂದ ಸಮಾಜಕ್ಕಾಗುವ ಉಪಯೋಗಗಳನ್ನು ತಿಳಿಯುವುದು ಮಹತ್ವದ್ದಾಗಿದೆ.

ಚಟುವಟಿಕೆ 34.1

ಹೆಸರು: ಧಾರ್ಮಿಕ ಆಚರಣೆಗಳು

ಉದ್ದೇಶ: ವಿವಿಧ ಧರ್ಮದವರ ಆಚರಣೆಗಳನ್ನು ತಿಳಿಯುವುದು.

ವಿಧಾನ: ಶಿಕ್ಷಕರು/ಸುಗಮಕಾರರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಪುಸ್ತಕದ ಪುಟಸಂಖ್ಯೆ 156 ಮತ್ತು 157ರಲ್ಲಿನ ಕುಟುಂಬದ ಆಚರಣೆಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ಅಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರಿಸುವಂತೆ ಸೂಚಿಸುವುದು.

ಕಲಿಕೋಪಕರಣಗಳು: ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ

ಚಟುವಟಿಕೆ 34.2

ಹೆಸರು: ಸಂಭಾಷಣೆ

ಉದ್ದೇಶ: ಕುಟುಂಬದ ಮೌಲ್ಯಗಳಿಂದ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಆದ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ಸಂಭಾಷಣೆ ಮೂಲಕ ತಿಳಿಯುವುದು.

ವಿಧಾನ: ಶಿಕ್ಷಕರು/ಸುಗಮಕಾರರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಕಲಿಕಾಹಾಳೆಯಲ್ಲಿ ನೀಡಿರುವ ಸಂಭಾಷಣೆ ಓದಿ ಕುಟುಂಬದ ಮೌಲ್ಯಗಳಿಂದ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಆದ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ಅರ್ಥೈಸಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಸೂಚಿಸುವುದು.

ಕಲಿಕೋಪಕರಣಗಳು: ಕಲಿಕಾಹಾಳೆ.

ಚಟುವಟಿಕೆ: 34.3

ಹೆಸರು: ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧೀಜಿಯವರ ಜೀವನ ಮೌಲ್ಯಗಳು.

ಉದ್ದೇಶ: ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧೀಜಿಯವರ ಜೀವನ ಮೌಲ್ಯಗಳಿಂದ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಆದ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ಅರಿಯುವುದು.

ವಿಧಾನ: ಶಿಕ್ಷಕರು/ಸುಗಮಕಾರರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧೀಜಿಯವರ ಜೀವನದ ಬಗ್ಗೆ ಗ್ರಂಥಾಲಯದಲ್ಲಿರುವ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಓದಿಸಿ ಓದಲು ತಿಳಿಸಿ ಅವರ ಜೀವನ ಮೌಲ್ಯಗಳಿಂದ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಆದ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ಅರ್ಥೈಸಿಕೊಂಡು ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರಿಸುವಂತೆ ಸೂಚಿಸುವುದು.

ಕಲಿಕೋಪಕರಣಗಳು: ಗ್ರಂಥಾಲಯ ಪುಸ್ತಕ

ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಸ್ತರಗಳು:

ಕ್ರ. ಸಂ	1	2	3	4
1	ಕುಟುಂಬದ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ಅರಿಯುವರು	ಕುಟುಂಬದ ಮೌಲ್ಯಗಳಿಂದ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಆದ ಬದಲಾವಣೆಯನ್ನು ಒಂದು ಉದಾ:ಯೊಂದಿಗೆ ವಿವರಿಸುವರು.	ಕುಟುಂಬದ ಮೌಲ್ಯಗಳಿಂದ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಆದ ಬದಲಾವಣೆಯನ್ನು ಕನಿಷ್ಠ 2 ಉದಾ:ಯೊಂದಿಗೆ ವಿವರಿಸುವರು.	ಕುಟುಂಬದ ಮೌಲ್ಯಗಳಿಂದ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಆದ ಬದಲಾವಣೆಯನ್ನು ಕನಿಷ್ಠ 3 ಉದಾ:ಯೊಂದಿಗೆ ವಿವರಿಸುವರು.

ಕಲಿಕಾಫಲ 35: ಕುಟುಂಬದ ಸದಸ್ಯರ ಮತ್ತು ಸ್ನೇಹಿತರ ಗುಣಗಳು ಮತ್ತು ಕೌಶಲ್ಯಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವರು ಹಾಗೂ ಪ್ರತಿ ವ್ಯಕ್ತಿಯೂ ವಿಶಿಷ್ಟ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಯುವರು.

ವ್ಯಾಪ್ತಿ :- ಕುಟುಂಬ ಸದಸ್ಯರ ಮತ್ತು ಸ್ನೇಹಿತರಲ್ಲಿನ ವಿಶೇಷ ಗುಣಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಕುಶಲತೆಯನ್ನು ಗುರುತಿಸುವುದು.

ಮಹತ್ವ: ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ವಿಶಿಷ್ಟ ಗುಣಗಳು ಮತ್ತು ವಿವಿಧ ಕೌಶಲ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು. ಕೆಲವರು ವಿಶೇಷ ಅಗತ್ಯತೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದು, ಇವರ ಅಗತ್ಯತೆಯನ್ನು ಅರಿತು ಸಂವೇದನಾಶೀಲತೆಯಿಂದ ವರ್ತಿಸುವ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು.

ಚಟುವಟಿಕೆ 35.1

ಹೆಸರು: ಸಂಬಂಧಗಳ ನಡುವಿನ ವಿಶೇಷ ಅಂಶಗಳು.

ಉದ್ದೇಶ: ಸಂಬಂಧಗಳ ನಡುವಿನ ವಿಶೇಷ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಅರಿಯುವುದು.

ವಿಧಾನ: ಸಂಬಂಧಗಳ ಕುರಿತು ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಅವುಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ಸಂಬಂಧಗಳ ನಡುವಿನ ವಿಶೇಷ ಅಂಶಗಳೊಂದಿಗೆ ಹೊಂದಿಸುವಂತೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಕರು/ಸುಗಮಕಾರರು ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿಸುವುದು.

ಕಲಿಕೋಪಕರಣಗಳು: ಕಲಿಕಾಹಾಳೆ.

ಚಟುವಟಿಕೆ 35.2

ಹೆಸರು: ಕುಟುಂಬದ ಸದಸ್ಯರ ವಿಶೇಷ ಗುಣಗಳು.

ಉದ್ದೇಶ: ಕುಟುಂಬದ ಸದಸ್ಯರ ವಿಶೇಷ ಗುಣಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸುವರು.

ವಿಧಾನ: ಕುಟುಂಬದ ಸದಸ್ಯರ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಬರೆದು ಅವರಲ್ಲಿ ನೀವು ಮೆಚ್ಚುವ ಒಂದು ಗುಣವನ್ನು ಬರೆಯುವಂತೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಕರು/ಸುಗಮಕಾರರು ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿಸುವುದು.

ಕಲಿಕೋಪಕರಣಗಳು: ಕಲಿಕಾಹಾಳೆ.

ಚಟುವಟಿಕೆ 35.3

ಹೆಸರು: ಸ್ನೇಹಿತರ ವಿಶೇಷ ಗುಣಗಳು.

ಉದ್ದೇಶ: ಸ್ನೇಹಿತರ ವಿಶೇಷ ಗುಣಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸುವುದು.

ವಿಧಾನ: ಸ್ನೇಹಿತರ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಬರೆದು ಅವರಲ್ಲಿ ನೀವು ಮೆಚ್ಚುವ ಒಂದು ಗುಣವನ್ನು ಬರೆಯುವಂತೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಕರು/ಸುಗಮಕಾರರು ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿಸುವುದು.

ಕಲಿಕೋಪಕರಣಗಳು: ಕಲಿಕಾಹಾಳೆ.

ಚಟುವಟಿಕೆ 35.4

ಹೆಸರು: ವೈಯಕ್ತಿಕ ವಿಶೇಷ ಗುಣಗಳು.

ಉದ್ದೇಶ: ನಿನ್ನಲ್ಲಿರುವ ವಿಶೇಷ ಗುಣಗಳನ್ನು ಅರಿಯುವುದು.

ವಿಧಾನ: ಚಿತ್ರದಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಿರುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ತಾನು ಭಾಗವಹಿಸುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಸೂಕ್ತ ಗುರುತು ಹಾಕುವಂತೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಕರು/ಸುಗಮಕಾರರು ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿಸುವುದು.

ಕಲಿಕೋಪಕರಣಗಳು: ಕಲಿಕಾಹಾಳೆ.

ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಸ್ತರಗಳು:

ಕ್ರ. ಸಂ	1	2	3	4
1	ಕುಟುಂಬದ ಸದಸ್ಯರ ಅಥವಾ ಸ್ನೇಹಿತರ ಗುಣಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವರು.	ಕುಟುಂಬದ ಸದಸ್ಯರ ಮತ್ತು ಸ್ನೇಹಿತರ ಗುಣಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವರು.	ಕುಟುಂಬದ ಸದಸ್ಯರ ಮತ್ತು ಸ್ನೇಹಿತರ ಗುಣಗಳು ಮತ್ತು ಕೌಶಲ್ಯಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವರು.	ಕುಟುಂಬದ ಸದಸ್ಯರ ಮತ್ತು ಸ್ನೇಹಿತರ ಗುಣಗಳು ಮತ್ತು ಕೌಶಲ್ಯಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವರು ಹಾಗೂ ಪ್ರತಿ ವ್ಯಕ್ತಿಯೂ ವಿಶಿಷ್ಟ ಎಂಬುದನ್ನು ಅರಿಯುವರು.

ಕಲಿಕಾಫಲ 36: ವಿವಿಧ ಕಸುಬುದಾರರನ್ನು ಮತ್ತು ದುಡಿಯುವ ಮಕ್ಕಳು ಎದುರಿಸುತ್ತಿರುವ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವರು.

ವ್ಯಾಪ್ತಿ:- ಸ್ಥಳೀಯ ಹಾಗೂ ವಿವಿಧ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿನ ಕಸುಬುಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವುದು. ವಿವಿಧ ಕುಶಲಕರ್ಮಿಗಳು ತಯಾರಿಸುವ ಕರಕುಶಲ ವಸ್ತುಗಳು, ಆಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಹೆಸರಿಸುವುದು. ಬಾಲಕಾರ್ಮಿಕ ಮಕ್ಕಳ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು.

ಮಹತ್ವ:- ಸ್ಥಳೀಯ ಕಸುಬುದಾರರು, ಕುಶಲಕರ್ಮಿಗಳು ತಯಾರಿಸುವ ವಿವಿಧ ರೀತಿಯ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ನಾವು ದಿನನಿತ್ಯದ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಬಳಸುತ್ತೇವೆ. ಇವರು ತಯಾರಿಸುವ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಗೌರವಿಸುವುದು ಮಹತ್ವದ್ದಾಗಿದೆ. ಕೆಲವು ಕಸುಬುಗಳು ಪರಸ್ಪರ ಅವಲಂಬಿತವಾಗಿರುತ್ತವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಮುಖ್ಯವಾಗಿದೆ. ಹದಿನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಕ್ಕಿಂದ ಕಡಿಮೆ ವಯಸ್ಸಿನ ಮಕ್ಕಳು ದುಡಿಮೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಶಿಕ್ಷಾರ್ಹ ಅಪರಾಧ. ಇಂತಹ ಮಕ್ಕಳು ಶಿಕ್ಷಣದಿಂದ ವಂಚಿತರಾಗುತ್ತಾರೆ. ಬಾಲಕಾರ್ಮಿಕರು ಶಾಲೆಯಿಂದ ಹೊರಗುಳಿದು ಎದುರಿಸುವ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು.

ಚಟುವಟಿಕೆ 36.1

ಹೆಸರು: ಕೋಷ್ಟಕ ಭರ್ತಿಮಾಡುವುದು.

ಉದ್ದೇಶ: ವಿವಿಧ ಕಸುಬುದಾರರು ತಯಾರಿಸಿದ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವುದು.

ವಿಧಾನ: ಶಿಕ್ಷಕರು/ಸುಗಮಕಾರರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಕಲಿಕಾ ಹಾಳೆಯಲ್ಲಿ ನೀಡಿರುವ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ಕೋಷ್ಟಕ ಭರ್ತಿಮಾಡುವಂತೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿಸುವುದು.

ಕಲಿಕೋಪಕರಣಗಳು: ಕಲಿಕಾಹಾಳೆ.

ಚಟುವಟಿಕೆ 36.2

ಹೆಸರು: ಚಿತ್ರ ನೋಡಿ ಗುರುತಿಸುವುದು.

ಉದ್ದೇಶ: ವಿವಿಧ ಕಸುಬುಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ಕಸುಬುದಾರರನ್ನು ಗುರುತಿಸುವುದು.

ವಿಧಾನ: ಶಿಕ್ಷಕರು/ಸುಗಮಕಾರರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಕಲಿಕಾ ಹಾಳೆಯಲ್ಲಿ ನೀಡಿರುವ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ಕೋಷ್ಟಕ ಭರ್ತಿಮಾಡುವಂತೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿಸುವುದು.

ಕಲಿಕೋಪಕರಣಗಳು: ಕಲಿಕಾ ಹಾಳೆ.

ಚಟುವಟಿಕೆ 36.3

ಹೆಸರು: ಅಭಿನಯಿಸುವುದು.

ಉದ್ದೇಶ: ವಿವಿಧ ಕಸುಬುದಾರರು ಮಾಡುವ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಅಭಿನಯಿಸುವುದು.

ವಿಧಾನ: ಶಿಕ್ಷಕರು/ಸುಗಮಕಾರರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಕಲಿಕಾ ಹಾಳೆಯಲ್ಲಿ ನೀಡಿರುವ ವಿವಿಧ ಕಸುಬುದಾರರು ಮಾಡುವ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಅಭಿನಯಿಸುವಂತೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿಸುವುದು.

ಕಲಿಕೋಪಕರಣಗಳು: ಕಲಿಕಾಹಾಳೆ.

ಚಟುವಟಿಕೆ 36.4

ಹೆಸರು: ಕೇಳಿ ತಿಳಿಯುವುದು.

ಉದ್ದೇಶ: ದುಡಿಮೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿರುವ ಮಕ್ಕಳು ಎದುರಿಸುತ್ತಿರುವ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದು.

ವಿಧಾನ: ಶಿಕ್ಷಕರು/ಸುಗಮಕಾರರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ದುಡಿಮೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿರುವ ಮಕ್ಕಳು ಎದುರಿಸುತ್ತಿರುವ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸುವುದು.

ಕಲಿಕೋಪಕರಣಗಳು: ಕಲಿಕಾಹಾಳೆ

ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಸ್ಥರಗಳು:

ಕ್ರ. ಸಂ	1	2	3	4
1	ನನ್ನ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನ ಕುಶಲಕರ್ಮಿಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವರು.	ನನ್ನ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನ ಕುಶಲಕರ್ಮಿಗಳು ಹಾಗೂ ವಿವಿಧ ಕಸುಬುದಾರರನ್ನು ಗುರುತಿಸುವರು.	ಕಸುಬುದಾರರನ್ನು ಗುರುತಿಸುವರು ಮತ್ತು ದುಡಿಯುವ ಮಕ್ಕಳು ಎದುರಿಸುತ್ತಿರುವ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಅರಿತುಕೊಳ್ಳುವರು.	ಕಸುಬುದಾರರನ್ನು ಗುರುತಿಸುವರು ಮತ್ತು ದುಡಿಯುವ ಮಕ್ಕಳು ಎದುರಿಸುತ್ತಿರುವ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸುವರು.

ಕಲಿಕಾಫಲ 37: ಹಬ್ಬ, ಜಾತ್ರೆ, ಸಮಾರಂಭಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹಬ್ಬಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುವುದು. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹಬ್ಬಗಳ ಮಹತ್ವ ಅರಿಯುವರು ಹಾಗೂ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಂಕೇತಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವರು ಮತ್ತು ಗೌರವಿಸುವರು.

ವ್ಯಾಪ್ತಿ:- ಶಾಲೆಯ ಸಮಾರಂಭಗಳು, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹಬ್ಬಗಳು, ಅವುಗಳ ಮಹತ್ವ, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಂಕೇತಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವುದು.

ಮಹತ್ವ:- ಶಾಲೆಯ ಸಮಾರಂಭಗಳು, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹಬ್ಬಗಳು, ಅವುಗಳ ಮಹತ್ವ, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಂಕೇತಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಗೌರವಿಸುವುದು ಮಹತ್ವದ್ದಾಗಿದೆ.

ಚಟುವಟಿಕೆ 37.1

ಹೆಸರು: ಆಚರಣೆಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವುದು.

ಉದ್ದೇಶ:- ಹಬ್ಬ, ಜಾತ್ರೆ, ಸಮಾರಂಭಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವುದು.

ವಿಧಾನ: ಶಿಕ್ಷಕರು/ಸುಗಮಕಾರರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಕಲಿಕಾಹಾಳೆಯಲ್ಲಿ ನೀಡಿರುವ ಆಚರಣೆಗಳನ್ನು ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಕಾಲಂ ಗಳಲ್ಲಿ (✓) ಗುರುತು ಹಾಕುವಂತೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿಸುವುದು.

ಕಲಿಕೋಪಕರಣಗಳು: ಕಲಿಕಾಹಾಳೆ.

ಚಟುವಟಿಕೆ: 37.2

ಹೆಸರು: ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹಬ್ಬಗಳ ಮಹತ್ವ.

ಉದ್ದೇಶ:- ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹಬ್ಬಗಳ ಮಹತ್ವವನ್ನು ತಿಳಿಯುವುದು.

ವಿಧಾನ: ಶಿಕ್ಷಕರು/ಸುಗಮಕಾರರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಕಲಿಕಾಹಾಳಿಯಲ್ಲಿ ನೀಡಿರುವ ಕೋಷ್ಟಕವನ್ನು ಭರ್ತಿ ಮಾಡುವಂತೆ ಸೂಚಿಸುವುದು.

ಕಲಿಕೋಪಕರಣಗಳು: ಕಲಿಕಾಹಾಳೆ.

ಚಟುವಟಿಕೆ 37.3

ಹೆಸರು: ಹೊಂದಿಸುವುದು.

ಉದ್ದೇಶ:- ಆಚರಣೆಗಳನ್ನು ಅವುಗಳು ಆಚರಿಸುವ ದಿನಗಳೊಂದಿಗೆ ಹೊಂದಿಸುವುದು.

ವಿಧಾನ: ಶಿಕ್ಷಕರು/ಸುಗಮಕಾರರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಕಲಿಕಾಹಾಳಿಯಲ್ಲಿ ನೀಡಿರುವ ಆಚರಣೆಗಳನ್ನು ಅವುಗಳು ಆಚರಿಸುವ ದಿನಗಳೊಂದಿಗೆ ಹೊಂದಿಸುವಂತೆ ಸೂಚಿಸುವುದು.

ಕಲಿಕೋಪಕರಣಗಳು: ಕಲಿಕಾಹಾಳೆ.

ಚಟುವಟಿಕೆ 37.4

ಹೆಸರು: ಬಣ್ಣ ಹಚ್ಚುವುದು.

ಉದ್ದೇಶ:- ರಾಷ್ಟ್ರದ ಬಣ್ಣಗಳನ್ನು ತಿಳಿಯುವುದು.

ವಿಧಾನ: ಶಿಕ್ಷಕರು/ಸುಗಮಕಾರರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಕಲಿಕಾಹಾಳಿಯಲ್ಲಿ ನೀಡಿರುವ ಭಾರತದ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಬಣ್ಣಕ್ಕೆ ಸೂಕ್ತ ಬಣ್ಣ ಹಚ್ಚುವಂತೆ ಸೂಚಿಸುವುದು.

ಕಲಿಕೋಪಕರಣಗಳು: ಕಲಿಕಾಹಾಳೆ, ಬಣ್ಣಗಳು.

ಚಟುವಟಿಕೆ 37.5

ಹೆಸರು: ಭಾರತದ ರಾಷ್ಟ್ರಮುದ್ರೆ.

ಉದ್ದೇಶ:- ಭಾರತದ ರಾಷ್ಟ್ರಮುದ್ರೆಯನ್ನು ಗುರುತಿಸುವುದು.

ವಿಧಾನ: ಶಿಕ್ಷಕರು/ಸುಗಮಕಾರರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಕಲಿಕಾಹಾಳಿಯಲ್ಲಿ ನೀಡಿರುವ ಭಾರತದ ರಾಷ್ಟ್ರಮುದ್ರೆಯನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ಬರೆಯುವಂತೆ ಸೂಚಿಸುವುದು.

ಕಲಿಕೋಪಕರಣಗಳು: ಕಲಿಕಾಹಾಳೆ

ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಸ್ತರಗಳು:

ಕ್ರ. ಸಂ	1	2	3	4
1	ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹಬ್ಬಗಳನ್ನು ಹೆಸರಿಸುವರು.	ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹಬ್ಬದ ಮಹತ್ವ ಅರಿತಿರುವರು.	ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹಬ್ಬಗಳ ಮಹತ್ವ ಅರಿಯುವರು ಹಾಗೂ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಂಕೇತಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವರು.	ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹಬ್ಬಗಳ ಮಹತ್ವ ತಿಳಿಯುವರು ಮತ್ತು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಂಕೇತಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವರು ಹಾಗೂ ಗೌರವಿಸುವರು.

ಕಲಿಕಾಫಲ 38: ಆಟಗಳು ಮತ್ತು ನಿಯಮಗಳ ಪರಿಚಯ ಮಾಡುವುದು.

ವ್ಯಾಪ್ತಿ: ಆಟಗಳನ್ನು ವರ್ಗೀಕರಿಸುವುದು, ಆಟಗಳಿಂದಾಗುವ ಉಪಯೋಗಗಳು, ನಿಯಮಗಳ ಪರಿಚಯ, ಆಟಗಳಿಂದ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಂಬಂಧ ವೃದ್ಧಿಯಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಯುವುದು.

ಮಹತ್ವ: ಆಟಗಳು ದೈಹಿಕ ಮತ್ತು ಮಾನಸಿಕ ಆರೋಗ್ಯಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಿವೆ. ಆಟಗಳಿಂದ ಆಗುವ ಉಪಯೋಗಗಳು, ಆಟಗಳ ವರ್ಗೀಕರಣ ಕುರಿತು ತಿಳುವಳಿಕೆ ಹಾಗೂ ಆಟಗಳಿಂದ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಂಬಂಧಗಳನ್ನು ವೃದ್ಧಿಸಿಕೊಂಡು ಸಂವೇದನಾಶೀಲರಾಗಿ ವರ್ತಿಸುವುದು ಮಹತ್ವದ ಅಂಶವಾಗಿದೆ.

ಚಟುವಟಿಕೆ 38.1

ಹೆಸರು: ಹೊಂದಿಸುವುದು.

ಉದ್ದೇಶ: ಆಟಗಳ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ತಿಳಿಯುವುದು.

ವಿಧಾನ: ಕಲಿಕಾ ಹಾಳೆಯಲ್ಲಿ ನೀಡಿರುವ ಆಟಗಳ ಚಿತ್ರಗಳಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಆಟದ ಹೆಸರನ್ನು ಹೊಂದಿಸುವಂತೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಕರು/ಸುಗಮಕಾರರು ಸೂಚಿಸುವುದು.

ಕಲಿಕೋಪಕರಣಗಳು: ಕಲಿಕಾಹಾಳೆ.

ಚಟುವಟಿಕೆ 38.2

ಹೆಸರು: ಭಾವಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸುವುದು.

ಉದ್ದೇಶ: ನಮ್ಮದೇಶದ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಆಟಗಾರರ ಭಾವಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸುವುದು.

ವಿಧಾನ: ಕಲಿಕಾ ಹಾಳೆಯಲ್ಲಿ ನೀಡಿರುವ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮದೇಶದ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಆಟಗಾರರ ಭಾವಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಅಂಟಿಸುವಂತೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಕರು/ಸುಗಮಕಾರರು ಸೂಚಿಸುವುದು.

ಕಲಿಕೋಪಕರಣಗಳು: ಕಲಿಕಾಹಾಳೆ.

ಚಟುವಟಿಕೆ 38.3

ಹೆಸರು: ಖೋ-ಖೋ ಆಟ.

ಉದ್ದೇಶ: ಖೋ-ಖೋ ಅಂಕಣದ ಚಿತ್ರವನ್ನು ಗಮನಿಸಿ, ಆಟದ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ತಿಳಿಯುವುದು.

ವಿಧಾನ: ಕಲಿಕಾ ಹಾಳೆಯಲ್ಲಿ ನೀಡಿರುವ ಖೋ-ಖೋ ಅಂಕಣದ ಚಿತ್ರವನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಕರು/ಸುಗಮಕಾರರು ಆಟದ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸುವುದು.

ಕಲಿಕೋಪಕರಣಗಳು: ಕಲಿಕಾಹಾಳೆ.

ಚಟುವಟಿಕೆ 38.4

ಹೆಸರು: ಆಟದಿಂದಾಗುವ ಪ್ರಯೋಜನಗಳು.

ಉದ್ದೇಶ: ಆಟದಿಂದಾಗುವ ಪ್ರಯೋಜನಗಳನ್ನು ತಿಳಿಯುವುದು.

ವಿಧಾನ: ಶಿಕ್ಷಕರು/ಸುಗಮಕಾರರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಕಲಿಕಾ ಹಾಳೆಯಲ್ಲಿ ನೀಡಿರುವ ಆಟದಿಂದಾಗುವ ಪ್ರಯೋಜನಗಳಿಗೆ ಕೋಷ್ಟಕದಲ್ಲಿ(✓) ಗುರುತು ಹಾಕುವಂತೆ ಸೂಚಿಸುವುದು.

ಕಲಿಕೋಪಕರಣಗಳು: ಕಲಿಕಾಹಾಳೆ.

ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಸ್ತರಗಳು:

ಕ್ರ. ಸಂ	1	2	3	4
1	ಸ್ಥಳೀಯ ಆಟಗಳನ್ನು ಹೆಸರಿಸುವರು.	ಆಟಗಳನ್ನು ಹೆಸರಿಸುವರು ಮತ್ತು ಒಳಾಂಗಣ ಹಾಗೂ ಹೊರಾಂಗಣ ಆಟಗಳಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸುವರು.	ಸ್ಥಳೀಯ ಆಟಗಳ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ತಿಳಿಯುವರು.	ವಿವಿಧ ಆಟಗಳ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸುವರು.

ಕಲಿಕಾಫಲ 39: ಸ್ವಾಭಾವಿಕ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳು ಮತ್ತು ಸೃಜನಶೀಲತೆಯು ಮಾನವನ ಬದುಕನ್ನು ಹೇಗೆ ಬದಲಾಯಿಸಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಉದಾಹರಣೆಗಳೊಂದಿಗೆ ವಿವರಿಸುವರು.

ವ್ಯಾಪ್ತಿ:- ಸ್ವಾಭಾವಿಕ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳು ಮತ್ತು ಸೃಜನಶೀಲತೆಯು ಮಾನವನ ಬದುಕನ್ನು ಹೇಗೆ ಬದಲಾಯಿಸಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಉದಾಹರಣೆಗಳೊಂದಿಗೆ ವಿವರಿಸುವುದು.

ಮಹತ್ವ:- ಸೃಜನಶೀಲತೆಯು ಮಾನವನ ಬದುಕನ್ನು ಹೇಗೆ ಬದಲಾಯಿಸಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಯುವುದು ಮಹತ್ವದ್ದಾಗಿದೆ.

ಚಟುವಟಿಕೆ 39.1

ಹೆಸರು: ಬಣ್ಣ ಹಾಕು.

ಉದ್ದೇಶ: ಜೀವಿಸಲು ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಅಂಶಗಳಿಗೆ ಬಣ್ಣ ಹಾಕುವುದರ ಮೂಲಕ ತಿಳಿಯುವುದು.

ವಿಧಾನ: ಶಿಕ್ಷಕರು/ಸುಗಮಕಾರರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕದ ಪುಟಸಂಖ್ಯೆ 196 ರಲ್ಲಿನ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ಬದುಕಲು ಅತಿಅಗತ್ಯ ಎನಿಸಿದ ಚಿತ್ರಗಳಿಗೆ ಬಣ್ಣ ಹಾಕುವಂತೆ ಸೂಚಿಸುವುದು.

ಕಲಿಕೋಪಕರಣಗಳು: ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ.

ಚಟುವಟಿಕೆ 39.2

ಹೆಸರು: ಹಿಂದೆ ಬಳಸುತ್ತಿದ್ದ ವಸ್ತುಗಳು - ಆಧುನಿಕ ವಸ್ತುಗಳು

ಉದ್ದೇಶ: ಆಧುನಿಕ ವಸ್ತುಗಳು ಹಾಗೂ ಇವುಗಳ ಬದಲಾಗಿ ಹಿಂದೆ ಯಾವ ರೀತಿಯ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಬಳಸುತ್ತಿದ್ದರು ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಯುವುದು.

ವಿಧಾನ: ಶಿಕ್ಷಕರು/ಸುಗಮಕಾರರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಕಲಿಕಾ ಹಾಳೆಯಲ್ಲಿ ನೀಡಿರುವ ಆಧುನಿಕ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿ, ಇವುಗಳ ಬದಲಾಗಿ ಹಿಂದೆ ಯಾವ ರೀತಿಯ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಬಳಸುತ್ತಿದ್ದರು ಎಂಬುದನ್ನು ಹಿರಿಯರಿಂದ ಕೇಳಿ ಕೋಷ್ಟಕದಲ್ಲಿ ತುಂಬುವಂತೆ ಸೂಚಿಸುವುದು.

ಕಲಿಕೋಪಕರಣಗಳು: ಕಲಿಕಾಹಾಳೆ.

ಚಟುವಟಿಕೆ 39.3

ಹೆಸರು: ಹೊಂದಿಸುವುದು.

ಉದ್ದೇಶ: ಸೃಜನಶೀಲತೆಯು ಮಾನವನ ಬದುಕನ್ನು ಹೇಗೆ ಬದಲಾಯಿಸಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಅರಿತು ಮಾದರಿಯಂತೆ ಗೆರೆ ಎಳೆದು ಹೊಂದಿಸುವುದು.

ವಿಧಾನ: ಶಿಕ್ಷಕರು/ಸುಗಮಕಾರರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಪುಸ್ತಕದ ಪುಟಸಂಖ್ಯೆ 198 ರಲ್ಲಿನ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ಸೃಜನಶೀಲತೆಯು ಮಾನವನ ಬದುಕನ್ನು ಹೇಗೆ ಬದಲಾಯಿಸಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಅರಿತು ಮಾದರಿಯಂತೆ ಗೆರೆ ಎಳೆದು ಹೊಂದಿಸುವಂತೆ ಸೂಚಿಸುವುದು.

ಕಲಿಕೋಪಕರಣಗಳು: ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ

ಚಟುವಟಿಕೆ 39.4

ಹೆಸರು: ಕ್ರಾಫ್ಟ್.

ಉದ್ದೇಶ: ಮಣ್ಣಿನ ವಿವಿಧ ಮಾದರಿಗಳು, ವಿವಿಧ ಕಾಳು, ಮಣಿ, ಕಾಗದ, ಬಟ್ಟೆ ಬಳಸಿ ಅಲಂಕಾರಿಕ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸುವುದು.

ವಿಧಾನ: ಶಿಕ್ಷಕರು/ಸುಗಮಕಾರರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಹಿರಿಯರ ಸಹಾಯದಿಂದ ಮಣ್ಣಿನ ವಿವಿಧ ಮಾದರಿಗಳು, ವಿವಿಧ ಕಾಳು, ಮಣಿ, ಕಾಗದ, ಬಟ್ಟೆ ಬಳಸಿ ಅಲಂಕಾರಿಕ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸುವಂತೆ ಸೂಚಿಸುವುದು.

ಕಲಿಕೋಪಕರಣಗಳು: ಮಣ್ಣು, ವಿವಿಧ ಕಾಳು, ಮಣಿ, ಕಾಗದ, ಬಟ್ಟೆ ಇತ್ಯಾದಿ.

ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಸ್ತರಗಳು:

ಕ್ರ. ಸಂ	1	2	3	4
1	ಸೃಜನಶೀಲತೆಯು ಮಾನವನ ಬದುಕನ್ನು ಹೇಗೆ ಬದಲಾಯಿಸಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆ ನೀಡುವರು	ಸೃಜನಶೀಲತೆಯು ಮಾನವನ ಬದುಕನ್ನು ಹೇಗೆ ಬದಲಾಯಿಸಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಎರಡು ಉದಾಹರಣೆಗಳೊಂದಿಗೆ ವಿವರಿಸುವರು.	ಸೃಜನಶೀಲತೆಯು ಮಾನವನ ಬದುಕನ್ನು ಹೇಗೆ ಬದಲಾಯಿಸಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಮೂರು ಉದಾಹರಣೆಗಳೊಂದಿಗೆ ವಿವರಿಸುವರು.	ನೀರಿನ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯನ್ನು ಉಪಯೋಗಗಳೊಂದಿಗೆ ವಿವರಿಸುವರು.

ಕಲಿಕಾಫಲ 40: ಉಡುಪುಗಳಲ್ಲಿರುವ ವಿವಿಧತೆ, ಬಟ್ಟೆ ತಯಾರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬಳಸುವ ಬಣ್ಣ ಮತ್ತು ವಿನ್ಯಾಸದ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚಿಸುವರು ಹಾಗೂ ವಿವಿಧ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಳಸುವ ವಿವಿಧ ಉಡುಪುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿಯುವರು.

ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಮತ್ತು ಮಹತ್ವ: ಉಡುಪುಗಳಲ್ಲಿರುವ ವಿವಿಧತೆ, ಬಟ್ಟೆತಯಾರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬಳಸುವ ಬಣ್ಣ ಮತ್ತು ವಿನ್ಯಾಸ ಹಾಗೂ ವಿವಿಧ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಳಸುವ ವಿವಿಧ ಉಡುಪುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿಸುವುದು.

ಚಟುವಟಿಕೆ 40.1

ಹೆಸರು: ವಿವಿಧ ಉಡುಪುಗಳು.

ಉದ್ದೇಶ: ವಿವಿಧ ಉಡುಪುಗಳ ಹೆಸರುಗಳು ಹಾಗೂ ಅವುಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸಲು ಬಳಸುವ ನೂಲಿನ ವಿಧವನ್ನು ತಿಳಿಯುವುದು.

ವಿಧಾನ: ಶಿಕ್ಷಕರು/ಸುಗಮಕಾರರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಕಲಿಕಾಹಾಳೆಯಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ಉಡುಪುಗಳ ಹೆಸರುಗಳು ಹಾಗೂ ಅವುಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸಲು ಬಳಸುವ ನೂಲಿನ ವಿಧವನ್ನು ಹಿರಿಯರಿಂದ ಕೇಳಿ ಕೋಷ್ಟಕದಲ್ಲಿ ಬರೆಯುವಂತೆ ಸೂಚಿಸುವುದು.

ಕಲಿಕೋಪಕರಣಗಳು: ಕಲಿಕಾಹಾಳೆ.

ಚಟುವಟಿಕೆ 40.2

ಹೆಸರು: ಒಗಟುಗಳನ್ನು ಬಿಡಿಸು.

ಉದ್ದೇಶ: ವಿವಿಧ ಉಡುಪುಗಳ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಒಗಟಿನ ರೂಪದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಯುವುದು.

ವಿಧಾನ: ಶಿಕ್ಷಕರು/ಸುಗಮಕಾರರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕದ ಪುಟಸಂಖ್ಯೆ 203 ರಲ್ಲಿನ ಒಗಟುಗಳನ್ನು ಬಿಡಿಸುವಂತೆ ಸೂಚಿಸುವುದು.

ಕಲಿಕೋಪಕರಣಗಳು: ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ.

ಚಟುವಟಿಕೆ 40.3

ಹೆಸರು: ಚರ್ಚೆ/ಚಿತ್ರ ಸಂಗ್ರಹಣೆ

ಉದ್ದೇಶ: ವಿವಿಧ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಳಸುವ ಉಡುಪುಗಳ ಕುರಿತು ಚರ್ಚಿಸುವುದು.

ವಿಧಾನ: ಶಿಕ್ಷಕರು/ಸುಗಮಕಾರರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳೊಂದಿಗೆ ವಿವಿಧ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಳಸುವ ಉಡುಪುಗಳ ಕುರಿತು ಚರ್ಚಿಸುವುದು ಹಾಗೂ ವಿವಿಧ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಳಸುವ ಉಡುಪುಗಳ ಚಿತ್ರ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಅಂಟಿಸುವಂತೆ ತಿಳಿಸುವುದು.

ಕಲಿಕೋಪಕರಣಗಳು: ಕಲಿಕಾಹಾಳೆ, ವಿವಿಧ ಉಡುಪುಗಳ ಚಿತ್ರಗಳು.

ಚಟುವಟಿಕೆ 40.4

ಹೆಸರು: ಮಾಡಿ-ನೋಡು

ಉದ್ದೇಶ: ಬಟ್ಟೆ ತಯಾರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬಳಸುವ ಬಣ್ಣ ಮತ್ತು ವಿನ್ಯಾಸದ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿಯುವುದು.

ವಿಧಾನ: ಶಿಕ್ಷಕರು/ಸುಗಮಕಾರರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕದ ಪುಟಸಂಖ್ಯೆ 207, 208 ಮತ್ತು 209ರಲ್ಲಿನ ಮಾಡಿ-ನೋಡು ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುವಂತೆ ಸೂಚಿಸುವುದು.

ಕಲಿಕೋಪಕರಣಗಳು: ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ, ಬಣ್ಣಗಳು ಇತ್ಯಾದಿ.

ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಸ್ತರಗಳು:

ಕ್ರ. ಸಂ	1	2	3	4
1	ವಿವಿಧ ಉಡುಪುಗಳನ್ನು ಪಟ್ಟಿಮಾಡುವರು.	ಉಡುಪು ತಯಾರಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿದಿರುವರು.	ನನ್ನ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಬಳಸುವ ವಿವಿಧ ಉಡುಪುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿದಿರುವರು.	ವಿವಿಧ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಳಸುವ ವಿವಿಧ ಉಡುಪುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿದಿರುವರು.

ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯ ನಮ್ಮ ಭಾರತ-ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯ ನಮ್ಮ ಹೆಮ್ಮೆ

ಕಲಿಕಾಫಲ 41: ಭಾರತದ ನಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕವನ್ನು ಗುರುತಿಸುವರು ಮತ್ತು ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ ಸ್ವಾಭಾವಿಕ ವಿಭಾಗಗಳ ಪರಿಚಯ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವರು.

ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಮತ್ತು ಮಹತ್ವ: ಭಾರತದ ನಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕವನ್ನು ಗುರುತಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ ಸ್ವಾಭಾವಿಕ ವಿಭಾಗಗಳ ಪರಿಚಯ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಮಹತ್ವದ್ದಾಗಿದೆ.

ಚಟುವಟಿಕೆ 41.1

ಹೆಸರು: ಬಣ್ಣ ಹಾಕುವುದು.

ಉದ್ದೇಶ: ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ ನಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯ ಜಿಲ್ಲೆಯನ್ನು ಗುರುತಿಸುವುದು.

ವಿಧಾನ: ಶಿಕ್ಷಕರು/ಸುಗಮಕಾರರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಕಲಿಕೆಯ ಹಾಳೆಯಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಿರುವಂತೆ ಬಣ್ಣ ಹಚ್ಚುವಂತೆ ತಿಳಿಸುವುದು.

ಕಲಿಕೋಪಕರಣಗಳು: ಕಲಿಕಾ ಹಾಳೆ, ಬಣ್ಣಗಳು ಇತ್ಯಾದಿ.

ಚಟುವಟಿಕೆ 41.2

ಹೆಸರು: ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡುವುದು.

ಉದ್ದೇಶ: ರಾಜ್ಯಗಳ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡುವುದು.

ವಿಧಾನ: ಶಿಕ್ಷಕರು/ಸುಗಮಕಾರರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಭಾರತದ ಭೂಪಟವನ್ನು ಗಮನಿಸಿ, ರಾಜ್ಯಗಳ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಲು ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿಸುವುದು.

ಕಲಿಕೋಪಕರಣಗಳು: ಭಾರತದ ಭೂಪಟ, ಕಲಿಕಾ ಹಾಳೆ.

ಚಟುವಟಿಕೆ 41.3

ಹೆಸರು: ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ನಾಲ್ಕು ಮುಖ್ಯ ಸ್ವಾಭಾವಿಕ ವಿಭಾಗಗಳು.

ಉದ್ದೇಶ: ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ನಾಲ್ಕು ಮುಖ್ಯ ಸ್ವಾಭಾವಿಕ ವಿಭಾಗಗಳನ್ನು ತಿಳಿಯುವುದು.

ವಿಧಾನ: ಶಿಕ್ಷಕರು/ಸುಗಮಕಾರರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕದ ಪುಟ ಸಂಖ್ಯೆ 224 ರಲ್ಲಿರುವಂತೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ನಾಲ್ಕು ಮುಖ್ಯ ಸ್ವಾಭಾವಿಕ ವಿಭಾಗಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸುವುದು.

ಕಲಿಕೋಪಕರಣಗಳು: ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ.

ಚಟುವಟಿಕೆ 41.4

ಹೆಸರು: ವಿವಿಧ ಸ್ವಾಭಾವಿಕ ವಿಭಾಗಗಳಲ್ಲಿನ ಜಿಲ್ಲೆಗಳು.

ಉದ್ದೇಶ: ವಿವಿಧ ಸ್ವಾಭಾವಿಕ ವಿಭಾಗಗಳಲ್ಲಿನ ಜಿಲ್ಲೆಗಳನ್ನು ತಿಳಿಯುವುದು.

ವಿಧಾನ: ಶಿಕ್ಷಕರು/ಸುಗಮಕಾರರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕದ 225 ರಿಂದ 229 ರವರೆಗಿನ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ವಿವರಿಸುವುದು.

ಕಲಿಕೋಪಕರಣಗಳು: ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ.

ಚಟುವಟಿಕೆ : 41.5

ಹೆಸರು: ನಕ್ಷೆಗೆ ಬಣ್ಣ ತುಂಬುವುದು.

ಉದ್ದೇಶ: ಕರ್ನಾಟಕದ ವಿವಿಧ ಸ್ವಾಭಾವಿಕ ವಿಭಾಗಗಳನ್ನು ತಿಳಿಯುವುದು.

ವಿಧಾನ: ಶಿಕ್ಷಕರು/ಸುಗಮಕಾರರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಕಲಿಕಾ ಹಾಳೆಯಲ್ಲಿ ನೀಡಿರುವ ನಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಪಶ್ಚಿಮದ ತೀರ ಪ್ರದೇಶ, ಮಲೆನಾಡು ಪ್ರದೇಶ, ಉತ್ತರದ ಮೈದಾನ ಪ್ರದೇಶ ಮತ್ತು ದಕ್ಷಿಣದ ಮೈದಾನದ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ವಿವಿಧ ಬಣ್ಣಗಳಿಂದ ತುಂಬುವಂತೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿಸುವುದು.

ಕಲಿಕೋಪಕರಣಗಳು: ಕಲಿಕಾ ಹಾಳೆ, ಬಣ್ಣಗಳು ಇತ್ಯಾದಿ.

ಕಲಿಕಾಫಲ 42: ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಐತಿಹಾಸಿಕ ಸ್ಥಳಗಳು ಮತ್ತು ನಿಸರ್ಗಧಾಮಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವರು. ಅವುಗಳ ಮಹತ್ವ ತಿಳಿದು ಸಂರಕ್ಷಿಸುವ ಮನೋಭಾವ ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳುವರು.

ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಮತ್ತು ಮಹತ್ವ: ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಐತಿಹಾಸಿಕ ಸ್ಥಳಗಳು ಮತ್ತು ನಿಸರ್ಗಧಾಮಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವುದು. ಅವುಗಳ ಮಹತ್ವ ತಿಳಿದು ಸಂರಕ್ಷಿಸುವ ಮನೋಭಾವ ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು.

ಚಟುವಟಿಕೆ: 42.1

ಹೆಸರು: ಗುರುತು ಹಾಕುವುದು.

ಉದ್ದೇಶ: ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಐತಿಹಾಸಿಕ ಸ್ಥಳಗಳು ಮತ್ತು ನಿಸರ್ಗಧಾಮಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವುದು.

ವಿಧಾನ: ಶಿಕ್ಷಕರು/ಸುಗಮಕಾರರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಪ್ರೇಕ್ಷಣೀಯ ಸ್ಥಳಗಳನ್ನು ನೋಡಿದ್ದರೆ (✓) ಗುರುತು ಹಾಕುವಂತೆ ಸೂಚಿಸುವುದು.

ಕಲಿಕೋಪಕರಣಗಳು: ಕಲಿಕಾ ಹಾಳೆ.

ಚಟುವಟಿಕೆ 42.2

ಹೆಸರು: ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡುವುದು

ಉದ್ದೇಶ: ಪ್ರೇಕ್ಷಣೀಯ ಸ್ಥಳಗಳನ್ನು ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡುವುದು.

ವಿಧಾನ: ಸರಳ ಸುಳಿವುಗಳನ್ನು ನೀಡುತ್ತಾ ಮಕ್ಕಳು ನೋಡಿರುವ ಪ್ರೇಕ್ಷಣೀಯ ಸ್ಥಳಗಳನ್ನು ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಲು ತಿಳಿಸುವುದು.

ಕಲಿಕೋಪಕರಣಗಳು: ಕಲಿಕಾ ಹಾಳೆ / ನೋಟ್ ಪುಸ್ತಕ

ಚಟುವಟಿಕೆ 42.3

ಹೆಸರು: ಪ್ರೇಕ್ಷಣೀಯ ಸ್ಥಳಗಳನ್ನು ತಿಳಿಯುವುದು

ಉದ್ದೇಶ: ಪ್ರೇಕ್ಷಣೀಯ ಸ್ಥಳಗಳನ್ನು ತಿಳಿಯುವುದು.

ವಿಧಾನ: ಶಿಕ್ಷಕರು/ಸುಗಮಕಾರರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕದ ಪುಟಸಂಖ್ಯೆ 230 ಮತ್ತು 231ರಲ್ಲಿ ನೀಡಿರುವ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಪ್ರೇಕ್ಷಣೀಯ ಸ್ಥಳಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿಸುವುದು.

ಕಲಿಕೋಪಕರಣಗಳು: ಪಠ್ಯ ಪುಸ್ತಕ

ಚಟುವಟಿಕೆ 42.4

ಹೆಸರು: ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಸಂಗ್ರಹ

ಉದ್ದೇಶ: ಮಗುವಿಗೆ ತಿಳಿದಿರುವ ಮಾಹಿತಿಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸುವುದು.

ವಿಧಾನ: ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ತಿಳಿದಿರುವ/ನೋಡಿರುವ ಯಾವುದಾದರೊಂದು ನಗರದ ಬಗ್ಗೆ ಬರೆಯಲು ತಿಳಿಸುವುದು. (ಮೌಖಿಕವಾಗಿ ನೀಡಿದ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಬಹುದು)

ಚಟುವಟಿಕೆ 42.5

ಹೆಸರು: ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಸಂಗ್ರಹ

ಉದ್ದೇಶ: ಮಗುವಿಗೆ ತಿಳಿದಿರುವ ಮಾಹಿತಿಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸುವುದು.

ವಿಧಾನ: ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಅವರ ಊರಿನ/ಜಿಲ್ಲೆಯ ಯಾವುದಾದರೊಂದು ಐತಿಹಾಸಿಕ ಸ್ಥಳದ ಬಗ್ಗೆ ಬರೆಯಲು ತಿಳಿಸುವುದು.

ಚಟುವಟಿಕೆ 42.6

ಹೆಸರು: ಪಟ್ಟಿ ತಯಾರಿಕೆ

ಉದ್ದೇಶ: ಪ್ರೇಕ್ಷಣೀಯ ಸ್ಥಳಗಳನ್ನು ವಿಂಗಡಿಸುವುದು.

ವಿಧಾನ: ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಅವರಿಗೆ ತಿಳಿದಿರುವ/ಶಿಕ್ಷಕರು ನೀಡಿದ ರಾಜ್ಯದ ಕೆಲವು ಪ್ರೇಕ್ಷಣೀಯ ಸ್ಥಳಗಳನ್ನು ಜಲಪಾತಗಳು, ಪಕ್ಷಿಧಾಮಗಳು, ಅಭಯಾರಣ್ಯಗಳು ಮತ್ತು ಕಡಲತೀರಗಳಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸಿ ಬರೆಯಲು ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿಸುವುದು.

ಕಲಿಕೋಪಕರಣಗಳು: ಕಲಿಕಾ ಹಾಳೆ.

ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಸ್ತರಗಳು:

ಕ್ರ. ಸಂ	1	2	3	4
1	ಭಾರತದ ನಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕವನ್ನು ಗುರುತಿಸುವರು.	ಭಾರತದ ನಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕವನ್ನು ಗುರುತಿಸುವರು ಮತ್ತು ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ ಯಾವುದಾದರೂ ಎರಡು ಸ್ವಾಭಾವಿಕ ವಿಭಾಗಗಳನ್ನು ಹೆಸರಿಸುವರು.	ಭಾರತದ ನಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕವನ್ನು ಗುರುತಿಸುವರು ಮತ್ತು ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ ನಾಲ್ಕು ಸ್ವಾಭಾವಿಕ ವಿಭಾಗಗಳನ್ನು ಹೆಸರಿಸುವರು.	ಭಾರತದ ನಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕವನ್ನು ಗುರುತಿಸುವರು ಮತ್ತು ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ ಸ್ವಾಭಾವಿಕ ವಿಭಾಗಗಳ ಪರಿಚಯ ಮಾಡಿಕೊಡುವರು.
2	ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಐತಿಹಾಸಿಕ ಸ್ಥಳಗಳು ಮತ್ತು ನಿಸರ್ಗಧಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಗುರುತಿಸುವರು.	ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಐತಿಹಾಸಿಕ ಸ್ಥಳಗಳು ಮತ್ತು ನಿಸರ್ಗಧಾಮಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವರು.	ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಐತಿಹಾಸಿಕ ಸ್ಥಳಗಳು ಮತ್ತು ನಿಸರ್ಗಧಾಮಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವೆ. ಅವುಗಳ ಮಹತ್ವ ವಿವರಿಸುವರು.	ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಐತಿಹಾಸಿಕ ಸ್ಥಳಗಳು ಮತ್ತು ನಿಸರ್ಗಧಾಮಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವರು. ಅವುಗಳ ಮಹತ್ವ ತಿಳಿದು ಸಂರಕ್ಷಿಸುವ ಕುರಿತು ವಿವರಿಸುವರು.

ಶಾಲಾ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಯೋಜನೆ(SAP) ನಿರ್ವಹಣೆ ಹೇಗೆ ?

2022-23ನೇ ಸಾಲನ್ನು ಕಲಿಕಾ ಚೇತರಿಕೆ ವರ್ಷ ಎಂದು ಘೋಷಿಸಲಾಗಿದ್ದು, ಈ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಮಗು ಓದುತ್ತಿದ್ದ ಹಿಂದಿನ ತರಗತಿಗಳ ಬಹುಮುಖ್ಯ ಕಲಿಕಾ ಫಲಗಳನ್ನು FLN ಆಧಾರಿತವಾಗಿ ಗುರುತಿಸಿಕೊಂಡು ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ವರ್ಷದ ತಿಂಗಳುಗಳಲ್ಲಿ ಕಲಿಕಾ ಹಾಳೆ ಬಳಸಿ ಅನುಕೂಲಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಶಾಲೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾದ ಮೊದಲ ಒಂದು ವಾರ ವಿಜ್ಞಾನ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು (ಹಾಡು, ಕಥೆ, ನೃತ್ಯ, ಆಟೋಟ ಮುಂತಾದವು) ಮಗುವಿನ ಸ್ಥಳೀಯ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಂಡು ಮಗುವನ್ನು ಮೌಲ್ಯಾಂಕನ ಮಾಡಬೇಕು.

ಪ್ರಾರಂಭಿಕ ಕಲಿಕಾ ಹಾಳೆಗಳನ್ನು ಬಳಸಿ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಾ ಪ್ರಸ್ತುತ ತರಗತಿಗೆ ಮಗುವನ್ನು ಸಜ್ಜುಗೊಳಿಸುವ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ನಡೆಸೋಣ.ಈ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಜರುಗುವಾಗ ಮಗು ಮೊದಲ ಒಂದೂವರೆ ತಿಂಗಳು ನಿರ್ವಹಿಸಿದ ಕಲಿಕಾ ಹಾಳೆಯ ಆಧಾರದಲ್ಲಿ ಮಗುವಿನ ಸ್ವಾವಲೋಕನವನ್ನು ಶಿಕ್ಷಕರು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ವೈಯಕ್ತಿಕ ನಮೂದು ವಹಿಯಲ್ಲಿ ಮಗುವಿನ ಕಲಿಕಾ ಸ್ತರವನ್ನು ಶಿಕ್ಷಕರಾದ ನಾವು ಗುರುತಿಸಿಕೊಳ್ಳೋಣ.

ಇದು ಶಾಲಾ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಯೋಜನೆ (SAP)ನ ಸಾಫಲ್ಯ ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಪರ್ಯಾಯವಾಗಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಕ ದಿನದ ಮಗುವಿನ ಸಾಫಲ್ಯತೆಯನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಮಗುವಿನ ಕಲಿಕಾ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಆಧರಿಸಿ ವರ್ಷಪೂರ್ತಿ ಮಗುವಿಗೆ ಅನುಕೂಲಿಸಲು ಚಟುವಟಿಕೆಗಳೊಳಗೆ ಆದ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿಕೊಳ್ಳೋಣ.

ಅಗತ್ಯ ಕಲಿಕಾ ಸಾಮಗ್ರಿ/ಕಲಿಕಾ ಹಾಳೆಗಳನ್ನು ಬಳಸಿ (ಅಗತ್ಯವಿದ್ದಲ್ಲಿ ಹೊಸದಾಗಿ ರಚಿಸಿಕೊಂಡು) ವರ್ಷಪೂರ್ತಿ ಮಗುವಿಗೆ ಅನುಕೂಲಿಸೋಣ.

2023-24ನೇ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ವರ್ಷದ ಪ್ರಾರಂಭದೊಳಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಮಕ್ಕಳ ಕಲಿಕೆಯು ಗುಣಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಆಗಲು ಆಗಾಗ್ಗೆ ಶಾಲಾ ಮುಖ್ಯಶಿಕ್ಷಕರು ನಡೆಸುವ ಸಭೆಗಳಲ್ಲಿ ಚರ್ಚಿಸುತ್ತಾ ಅಗತ್ಯ ಕಾರ್ಯತಂತ್ರಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಿಕೊಂಡು ಅನುಕೂಲಿಸೋಣ.ಈ ಕಾರ್ಯ ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ ಪ್ರತಿಫಲನವಾಗಿ ಕಾಣಲು ವೈಯಕ್ತಿಕ ನಮೂನೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ಕಲಿಕಾವಾರು ಸ್ತರಗಳನ್ನು ನಮೂದಿಸೋಣ.ಎಲ್ಲಾ ಮಕ್ಕಳು 4ನೇ ಸ್ತರದ ಕಲಿಕೆ ಸಾಧಿಸಲು ಸಹೋದ್ಯೋಗಿಗಳು/ಮುಖ್ಯಶಿಕ್ಷಕರು ಕ್ಲಸ್ಟರ್ ಹಂತದ ಸಭೆಗಳು ಮತ್ತು ತರಬೇತಿಗಳಲ್ಲಿ ಚರ್ಚಿಸುತ್ತಾ ಹೊಸ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ತಿಳಿದು ಅನುಕೂಲಿಸೋಣ.

ಪರಿಷ್ಕೃತ ಸಾಹಿತ್ಯ
